

MAGAZIN

C R I T I C

ANUL XV | NR. 76 | IULIE 2021

Gilly
Elena Trîncă

Gânduri la margine de suflet

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII

REVISTA CULTURAL-LITERARĂ aparține Federației EURO EDUCATION,
organizație acreditată de COMISIA EUROPEANĂ

Președinte de onoare

Petre ȚUȚEA

Consiliul științific

Pr.Univ.Dr. Ion Popescu Brădiceni

Conf Univ. Lazăr Popescu

Prof. Dr. Mitel Pasăre

Dr. Albinel Firescu

Director general Mihai Fandel	Președinte fondator Ionel Cioabă
Director tehnic Claudiu Dumitrache-Costești	Redactor-șef Iva Lăcrimoara
Redactor șef adj. Cătălin Pleșu	Secretar general Radu Buțu
Redactori: Florin Dobrescu Mihai Tîrnoveanu Mihaela CD Ioan Constantinescu-MOTRU	Corespondenți Buciumul Glasul Moldovei Cutezător R3Media (...)
Coperta/Design Mihail Teodora	Concepție grafică/Design Daniel Murărița

Sumar

Magazin critic (online) - ISSN 2360 – 3321
ISSN-L 1842 – 8541

• EDITORIAL
04

• ARTICOLE ȘI STUDII
14-70

Anul XV, Nr. 76(2), iulie 2021

© Editura eParadigme

Imoralitate și vaccin

În timp ce Vaticanul considera moral-acceptabile vaccinurile anti-Covid19 ce folosesc celule de la copii avortați, **Federația Organizațiilor Ortodoxe Pro-Vita din România** se situa la polul opus, prezentând un material documentat ce trăgea un semnal de alarmă asupra mai multor aspecte, printre care și faptul că „decizia de a vaccina populația cu vaccinuri insuficient testate, bazate pe tehnologii controversate, inacceptabile din punct de vedere bioetic, moral și creștin, fără studii clinice, fără cunoașterea efectelor adverse și fără o informare prealabilă a cetățenilor reprezintă un act ilegal, neconstituțional și abuziv, care pune în pericol sănătatea populației, reprezentând totodată un afront adus drepturilor și libertăților cetățenești.” Ca activist pentru valorile provita (apărarea dreptului la viață de la concepție la moartea naturală) și creștin-ortodox interesat de partea bioetică a științei actuale, nu pot să nu mă gândesc la moralitatea sau imoralitatea producerii unor vaccinuri experimentale, în încercarea unor oameni de știință de a găsi o soluție pentru a stopa această pandemie. Lăsând deoparte faptul că aceste vaccinuri sunt insuficient testate și că nici nu bănuim efectele lor negative pe termen lung, putem oare să dormim cu conștiința împăcată, după ce ne-am vaccinat cu ceva pentru a cărui producție s-a folosit material de la un copil avortat?

Dacă toate vaccinurile sau doar unele conțin celule de la copii avortați nu știu cu certitudine. Ce știu însă și consider că nu greșesc, alegând această poziționare, e că folosirea unui medicament/tratament etc. (obținut după uciderea deliberată a unei ființe umane) ESTE MORAL INACCEPTABILĂ. Dacă aș fi catolic, mi-aș asuma poziția diferită de cea a Vaticanului, știind că nici un om nu poate fi infailibil, deci nici Papa. A nu se înțelege ideea ca o critică la adresa catolicilor. În diverse contexte ale vieții, am colegi catolici, pe care îi apreciez. De altfel, apreciez orice om sincer, de orice confesiune, care își practică și înțelege credința, nemergând pe calea lui „Crede și nu cerceta!”, idee ce nu e nicăieri în Biblie. Dimpotrivă, ne ghidăm după zicala: „De vrei să te mântuiești, cu întrebarea să călătorești.”

Revenind la vaccinare, atâta timp cât vaccinul X sau Y conțin celule provenite în urma unui avort (rog a se citi: crimă cu premeditare!), nu există vreun argument valid pentru

a spune că e morală folosirea unui lucru imoral. De fapt, putem spune albului negru și negrului alb (nu trebuia să scriu asta, poate voi fi acuzat aiurea de rasism, asemenea dlui Colțescu), iar dacă facem asta intenționat, nu slujim Adevărului, ci „tatălui minciunii și stăpânitorului acestui veac”. Dacă acceptăm imoralitatea ca pe un lucru bun (=moral), atunci e doar o chestiune de timp până la dispariția societății care nu mai știe să facă diferența în mod corect între bine și rău. Apropos, când mă refer la bine, mă raportează la voia lui Dumnezeu, adică Binele absolut. Dacă nu ne raportăm la valorile perene lăsate de Dumnezeu nouă prin Revelație și Tradiție, atunci riscăm să numim bine un rău camuflat sau prost înțeles de noi, oamenii, ca ființe supuse greșelii sau chiar manipulării, în anumite situații. Am ajuns azi (mai există nădejde, căci nu am capitulat cu toții) să avem mai multe tipuri de familie, ceea ce ne situează în afara Adevărului. Familia e doar cea întemeiată prin căsătoria între un bărbat și o femeie, restul e ideologie. Există doar sex bărbătesc și femeiesc, restul e ideologie nocivă. Nu există zeci de genuri, așa cum un bărbat va fi pururea bărbat (și aici și în viața veșnică de după mormânt), iar o femeie va fi mereu femeie, oricâte operații ar face și oricâtor mutilări s-ar supune, de bună voie, în încercarea tragică de a fi altceva decât ce este în realitate, din punct de vedere biologic, psihic, etc.

Să veghem, să ne menținem conștiința nealterată de unele curente imorale ce au prins rădăcini în Occident (legalizarea eutanasiei ca un singur exemplu, iar cazul Belgiei cu eutanasierea copiilor e din cele mai triste întâlnite de mine vreodată) și să nu împrumutăm de la alții decât modele de bune practici, nu desfrânare, avort, lipsă de bioetică, știință fără Dumnezeu.

„Să stăm bine, să stăm cu frică, să luăm aminte!” și să alegem bine tabăra noastră, neplecând urechea la glasul amăgitor ce ne strigă în adâncul inimii: „Veți fi ca Dumnezeu.”

Radu Buțu

NU-MI DA UN CHIP

Elena Trîncă,
- poezii din volumul „Gânduri la margine de suflet”

Tu, cititorule, nu-mi da un chip
Și nu m-așeza hotărât în vreun timp
Nu vreau nici faimă, nu-mi trebuie nume
Eu sunt o simțire, sunt toată *o lume*

M-așez lângă sufletul tău nepătruns
Prefac mângâiere din dorul ascuns
Îmbrățișare pentru tot sinele
Aprind emoția, îți dreg ruinele

Să fiu glasul dulce ce-ți e călăuză
Spre lumea din tine, iar tu să-mi fii muză
Sunt sângele cald care-ți trece prin mână
Pierdut în lumesc, în starea păgână

Mă fac testament, îți las tot ce am
Mai bun, mai de preț: graiul unui neam.

Din neînsemnată mă voi fi făcut
Remediu. Tu să mă porți ca pe-un scut

S-alin neputința și lipsa de sens
Să-ți simt, cititorule, greul din plex
Să ne confundăm eu cu tine și-apoi
Să mă fac pretext, să-ți întind palme moi

Tu să m-alergi până-n zarea pustie
Să-ți dau *adevăr*, tu să-mi strigi mie
Că îți sunt vis, simțire sublimă
Nu-mi da un chip, rămân anonimă!

2. NEANTUL LĂUNTRIC

E noapte afară... și-n mine
Inconștient, avidă de *sine*
Îmi caut un sens în soarta infirmă
De-afar' mă privesc și nu văd lumină

Pe culmi de gânduri amare, ascunse

Mă rătăcesc în povești deja plânse
Mi-e teamă că ea, trăirea din noapte
Mă duce spre haos, spre banalitate

Că nu-mi e *cuvântul* mai aprig, mai sfânt
Mai plin de-nțelesuri, suav ca un cânt
Mi-e teamă că nu mi se vor fi inventat
Cuvinte de-ajuns din care să-mi fac

O haină, un țel, o cărare spre inimi
Din neantul lăuntric să-mi fac înălțimi
S-ajung la simțiri, să smulg strigăte-n cor
De neputință, durere și dor.

Iată-mă, astăzi, încă rătăcesc
Și-mi caut noimă-ntr-un *eu* nefiresc
Ce-mi e și speranță și apăsare
Și-mi poartă ființa pe drumuri amare

Cui să-i mai spun? Și cât să încerc
Să fac o artă din eul inert
Din noaptea pe care-am găsit-o în sine
Demult, dinainte de timp și de mine?

Eu nu sunt de azi, nu sunt nici de ieri
Sunt cicatricea de după dureri
Născută am fost din marele abis
Petale-n priviri și sufletul trist

Și ce e mai pur, mai cald, mai sublim
Decât goliciunea din sufletul plin?
Să poți a-ți clădi o ființă întreagă
Din chinul de-apoi, din lumea cea oarbă?

3. STRIGĂTUL TĂCERII

Mă-ntreb cum suntem dincolo de măști
Când noaptea rece ne îmbrățișează
Când chiar și perna goală ți-o urăști
Când niciun vers al vieții nu rimează?

Și când la ușă tu îți pui zăvorul
Și îți deschizi cu-adevărat simțirea
Când te așteaptă după colț el, dorul
Iar zâmbetul ți-l șterge oglindirea

Când cazi în tine, când te rupi de lume

De haosul ce zilnic ne tot poartă,

Și-ți calculezi și rele, dar și bune

Și-ți faci recensământul ca o hartă

E dorul cel de sufletu-ți curat

De liniștea și roua dimineții

De zâmbetul cel tânăr, nepătat

Toate de la-nceputurile vieții

Când le-am pierdut? Și cine să-ndrăznească

Fără să-mi ceară vreun consimțământ

Să-mi fure tot seninul, să-mi iubească

Mai mult tăcerea decât vreun cuvânt?

Să tac, să-ngrop, să las să mă sugrume

Și stările și focul ce se-nalță

În venele din clipele-mi nebune?

De ce să tac? Eu vreau să le dau viață!

Mă poți privi și secole de-a rândul

Încearcă-mă, sunt goală-n fața ta

De n-ai să poți să simți, să pătrunzi gândul

Suntem din alte lumi, nu încerca!

Veni-vor mulți și vor pleca în grabă

Mută mi-ar fi simțirea-n fața lor

Și ochii le-ar fi plini, inima oarbă

Ei nu ar înțelege, chiar de vor

Aici, în întunericul din mine

Mi-am zămislit lumina cea mai clară

Nu mai vreau oameni, astăzi vreau doar *bine*

Căci oamenii... ei fac mereu să doară

Las ușa larg deschisă, rup zăvorul

Și fricile le-nghesui într-un ungher

În întuneric. Mă așteaptă dorul

S-alerg la sinele pierdut de ier'

Cine sunt eu când nimeni nu privește?

Sunt suflet, sunt preludiu, poezie

Sunt o lumină care rătăcește

Sunt gând și adevăr ce va să-nvie.

4. CÂND MĂ DEZBRAC DE MINE

Sunt respirație pe trup

Carne sfâșiată-n părți

Sunt chipul rece, ca de lut

Dragostea rară din cărți

Sunt toți ce m-au privit vreodată

Dar n-au putut simți fiorul

Sunt buza dulce, înnodată

Ce n-are glas să-și strige dorul

Sunt toți acei ce mi-au atins

Făr' de dreptate și de merit

Sufletul cald - mi l-au tot stins

Iar astăzi zace-n întuneric

Sunt toate-atingerile reci

Făr' de simțire și magie

Sunt drum dar fără de poteci

Sunt versul trist din poezie

Sunt fantezie ne-implinită

Un vis prea rătăcit în gând

Simțirea toată o fac mică

Și sufletul mi-l vând

Mi-l vând, să-l port e tot mai greu

Pe trupul meu - ruine

Pe totul ce nu pot fi eu

Când mă dezbrac de mine

5. LUMEA HÂRTIILOR PLINE DE MINE

Cum vara își caută raza de soare

Nisipul îți arde tălpile goale

Cum geometria în spațiu se-așterne

Răspunsuri se cer din mii de probleme

Tot așa eu mă găsesc axiomă

Suflet bătrân devenit o fantomă

În lumea de astăzi n-am chip și n-am rost

Am doar o durere ce-o știu pe de rost

E caldă durerea, nici frică nu-mi este

Mă simt ca *acasă*, e fir de poveste

E lirica mea culeasă-n catrene
E gândul târziu când se face devreme

O port pretutindeni, căci nu mai apuc
Să-i dau nopții mele un chip ca de lut
Să-i fiu ca o mamă, s-o abandonez
Să-mi zacă, nemernica! eu să visez...

Cum urletul meu se transformă în șoaptă
Cum pulsul în vene începe să bată
Din nou într-un ritm matematic, egal
Dar știu, știu că visul îmi este-n zadar!

Eu cu durerea și-al nostru creion
Bem câte-un ceai, mai urlăm în canon
Ni-i bine aici, în noaptea eternă
Mă strânge la piept cu iubire maternă

Mă ia, mă dansează, mă duce de mână
În lumi neștiute, în iad și pe lună
În lumea hârtiilor pline de mine
Și astăzi... durerea îmi este un *bine*

Originea legendară naiului

Acest instrument, care își are originile în epoca de piatră, care creează atâta magie și mister în jurul lui, este folosit în prezent pentru a încânta auditoriul în țări din întreaga lume. Istoria naiului vorbește despre răspândirea acestuia, cu multe sute de ani în urmă, în multe zone ale Globului: în Grecia Antică, în cultura etruscă, în America de Sud și în vechea Chină, în unele culturi păstrându-se chiar și în zilele noastre. Cel mai simplu tip de „flaut Pan” este întâlnit sub forma unui grup de tuburi de diferite dimensiuni.

Este evident că după prima mare aventură a naiului în epoca omului Erectus, instrumentul n-a putut cunoaște decât o evidentă evoluție traversând epocile Sapiens și Neanderthal. În momentul de față, oamenii nu au la dispoziție documente care să ateste această evoluție sau existență, dar ne este suficient să știm că el s-a născut în geneza biblică, ceea ce i-a atribuit perenitatea până în zilele noastre, căci Dumnezeu nu creează ca să distrugă, ci dimpotrivă.

Nu se cunoaște exact cine a inventat naiul, dar se cunoaște legenda din mitologia greacă care relatează că Pan, fiul lui Hermes și al Dryopei este considerat inventatorul unui instrument de suflat numit „syrinx”. Se spune că Pan a confecționat naiul din trestia în care s-a transformat nimfa pe care o urmărea. În descoperirile de la Tomis și Callatis, erau gravați fauni cu nai, iar basorelieful dăltuit în peretele unui sarcofag din epoca modernă descoperit în Oltenia, îl înfățișează pe zeul Pan cu un instrument asemănător celui din zilele noastre.

Acest Pan, era fiul zeului Hermes (fiu al lui Zeus). Hermes a fost declarat de Zeus al „născocirilor de lucruri, al oratorilor, al hoților și al celor care călătoresc în lumea largă...”. Locul cel mai iubit de zeul Hermes era meleagul său natal, Arcadia. Aici, s-a îndrăgostit de o frumoasă nimfă numită Driops, dar nimfele fugeau de zei, pentru că zeii le mințeau și adesea le părăseau cu prunci în brațe.

Știind această taină, Hermes s-a prefăcut în păstor și s-a apropiat de nimfa Driops, fluierând domol prin munți și însoțit de o turmă de mioare. Nimfa a fost amăgită de Hermes, acceptând să fie soția lui. După un scurt timp a născut. „Dar ce mai prunc!...

Avea picioarele de țap, păroase, negre și cu copite. Pe cap avea un păr zbârlit și purta pe frunte niște coarne tăioase, mici și răsucite, având o barbă răsucită”. Văzând această arătare, nimfa s-a îngrozit și l-a abandonat, micuțul rămânând în grija tatălui.

Se pare că și lui Pan îi plăceau nimfele, dar totuși, s-a îndrăgostit de una singură, numită Syrinx. Zeul o urmărea pe nimfă printre copaci, dar aceasta, cum dădea cu ochii de el, fugea înspăimântată de zeul cornut. Într-o zi, Syrinx, speriată de Pan, și-a găsit salvarea sărind în râul Ladon, transformându-se, printr-o minune, în trestie.

„O, tată, zei, nimfe, surioare, nu mă lăsați!... Nu vreau să fiu soția zeului cornut...” - se tânguiește nimfa, plângându-și în hohote destinul. Ca prin farmec, mlădiosul trup al nimfei se prefăcu într-o culoare verde, ca o trestie pe malul apei.

„Syrinx a mea!... Unde e nimfa mea ce mă încânta odinioară cu glasul ei cel plin de vrajă?...” – se tânguia zeul Pan... Și ar mai fi spus el și alte vorbe, dar trestiile își foșneau frunza și foșnetul părea o șoaptă sub adierea înserării ce învăluia încet pământul. Și Pan, oprindu-se din plâns, rupse degrabă bucățele, nepotrivite ca lungime, din trestiile fermecate. Le strânse cu o legătură și le lipi apoi cu ceară. Suflă în trestii și din ele ieși un cânt plăcut și tainic, o murmurare ca de ape, un zvon de vânt pierdut în frunze, un freamăt dulce de suspine. Tot ce voia să spună Pan, rosteau în cântec trestiile, căci născocise naiul.

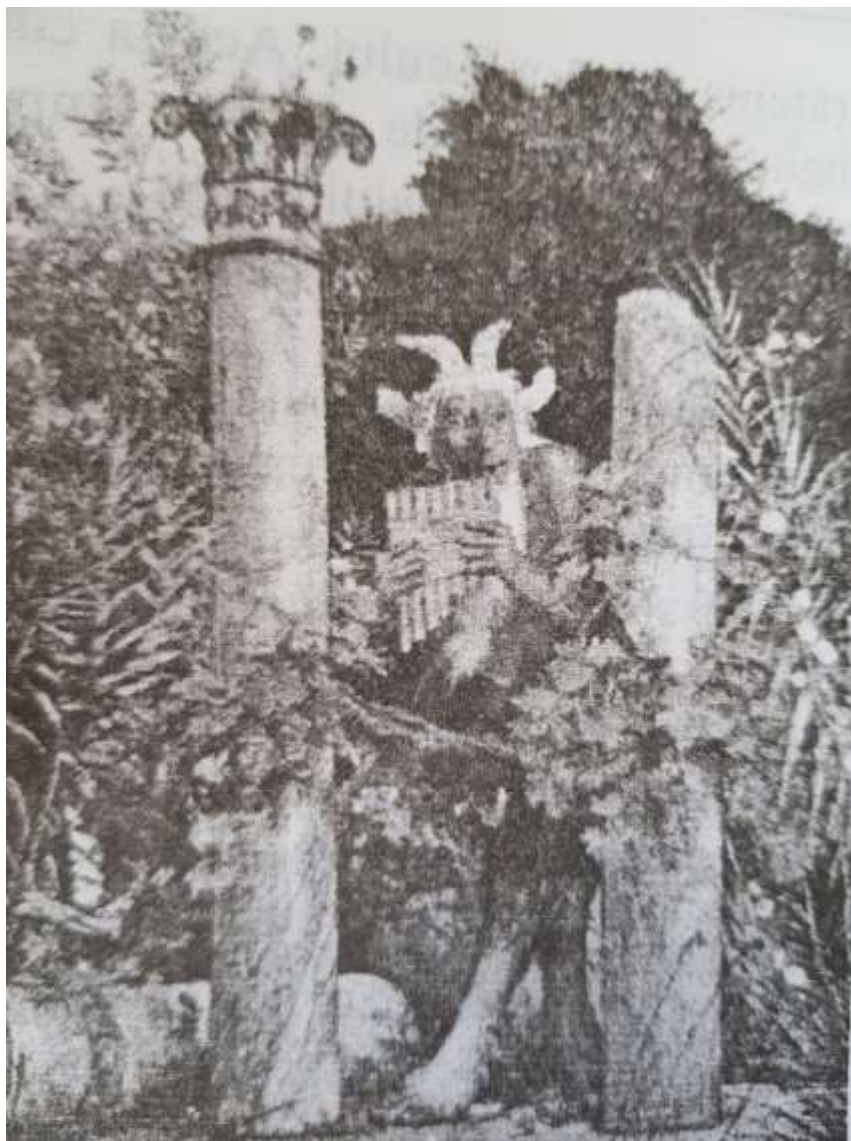
Aceste trestii de pe malul apelor, datorită foșnetului lor misterios, i-au făcut pe greci să scrie această legendă, prin care explicau într-un mod metaforic cum a apărut naiul păstorilor elini. La greci, naiul a păstrat numele nimfei Syrinx.

Un instrument identic cu vechiul syrinx este expus la „Muzeul Instrumental al Conservatorului Royal” din Bruxelles.

Dar ce înseamnă, oare, Pan ? Această denumire provine din limba greacă și înseamnă „tot”. La romani, acesta se numea Faun. Se pare că „panica” e un cuvânt care provine de la Pan, de la spaima pe care acesta o provoca nimfelor atunci când apărea în calea lor.¹

Faunus era una din cele mai vechi zeități italice. El era protectorul muncilor agricole, al turmelor și al păstorilor la fel ca și zeul Pan.

¹ Gheorghe Zamfir, „Naiul – instrumentul divinității și al suflului creator”, Editura Floare albastră, București, 2006.

Zeul Pan cântând la nai

Pan urmărind pe Syrinx. Pictură de Paul Brill (1620), Muzeul Louvre

Naiul era întâlnit și la alte popoare, cum ar fi: chinezi, coreeni, indieni, peruvieni, egipteni, arabi, thailandezi și în insule din Oceanul Pacific.

În antichitate, naiul servea la dansuri câmpenești. Vechii greci cântau la nai la serbări solemne și la bacanelele lor. Sunetele instrumentului sunt asemănătoare cu cele ale flautului, în timp ce așezarea tuburilor permite interpretului să execute pasaje repezi, glissando. De abia mai târziu a fost folosit la romani în cadrul spectacolelor, la petrecerile poporului, la nunți, la înmormântări, la sacrificii și la ceremonii publice.

Naiul în România

Naiul este întâlnit la români din cele mai vechi timpuri, iar izvoarele ne dovedesc acest lucru.

O statuie care îl reprezintă pe zeul Pan fără cap, cu un nai în mână ce datează din secolele I-II e.n., a fost descoperită la Făgărașul Nou, în județul Constanța. La Potaissa, Turda, județul Cluj, a fost descoperită o altă lucrare din secolele II-III în care se evidențiază o femeie îmbrăcată într-o tunică și sandale, cântând la nai, mărturie care se găsește la Muzeul de Istorie din București. Apoi este menționat în secolul XVIII în Muntenia și Moldova, în componența tarafurilor lăutărești. Este adesea cunoscut sub

denumirea de „flautul lui Pan”, care desemnează o serie de instrumente de suflat specifice mai multor popoare, fiind folosită inclusiv în România.

Materialele din care este confecționat pe meleagurile noastre sunt bambusul, trestia, palisandrul, abanosul.

Marele poet Ovidiu relatează momentul în care a văzut naiul în mâna păcurarilor din locul unde a fost exilat, zona Dobrogei, fiind mirat de faptul că țevile erau lipite una de cealaltă cu smoală. Versurile care dovedeau acest lucru sunt: „sub galea pastor iunctis pice cantat avensis proque lupo pavidae bella verentur oves”². Însă nici aceste versuri nu erau concludente pentru că, mai degrabă, ar fi putut fi simple figuri poetice generice.

Fluierul lui Pan are mai multe denumiri, cum ar fi: “miska”, “musiqā”, “musqal”, în persană, arabă și turcă. Pe teritoriul României, instrumentul este desemnat prin multiple apelative, unele dintre ele avându-și etimologia în denumirile orientale enumerate mai sus. Potrivit chestionarelor lui B. P. Hașdeu – din anii 1884 și 1885 – reies următoarele denumiri ale instrumentului:

- nai – în fostele județe Ialomița și Râmnicu-Sărat;
- muscal – în județul Buzău, Brăila, Ialomița, Mehedinți;
- muscalagiu – județul Muscel, Dolj, Dâmbovița;
- fluierar – județul Dâmbovița, Prahova, Muscel, Vâlcea;
- șuieriță – județul Muscel;
- fluieraș – județul Dolj;
- fluierător – în județul Ialomița, Buzău și Râmnicu-Sărat.

Franz Joseph Sulzer subliniază în scrierile sale că în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea naiul era întâlnit între instrumentele “muzicii turcești de cameră” de la curte.

Acest instrument mai era prezent și în tarafurile lăutarilor români din zonele de șes ale Munteniei și ale Moldovei fiind însoțit de “una, cel mult două viori” și de o cobză.

Naiul este menționat și în “Învățăturile lui Neagoe Basarab către fiul său Teodosie”, atribuite domnitorului Munteniei (1512-1521). Textul original scris în limba slavonă pomenește între instrumentele muzicale pe care domnitorul se cuvine să le aibă la masă și “țevnița”, numele prin care trebuie înțeles naiul.

² L.P. Wilkinson, „*Ovid Recalled*”, Editura Cambridge University Press, Cambridge, 1955, p.254.

Naiul rusesc “kuvikli” se mai numește chiar și în zilele noastre și “țevnița”.

Sub denumirea de “muscal”, fluierul lui Pan este pomenit într-o enumerare de instrumente muzicale: în “Biblia de la București” (1688), tipăritură monumentală tradusă de frații Șerban și Radu Greceanu după o versiune în limba greacă tipărită la Frankfurt pe Main.

Anton Pann a relatat în “Bazul teoretic și practic al muzicii bisericești sau gramatica melodică” că Dimitrie Cantemir, domnitorul Moldovei, a cântat la nai, fiind atât interpret, cât și compozitor și pedagog. Datele despre momentul în care fluierul lui Pan a preluat denumirea de nai sunt inexacte.

Odată cu începutul secolului al XVII-lea, își face apariția termenul de „fluierul lui Pan”, însă a existat o dificultate în a deosebi acest fluier și fluierul propriu muzicii clasice orientale. Acest fluier al muzicii clasice orientale avea țeava complet deschisă la amândouă capetele, șapte găuri pentru degete, a șaptea fiind tăiată în spatele tubului, deasupra celorlalte, fiind numită așijderea „nai” sau cum spuneau ei în acele vremuri „nei”³.

La jumătatea secolului al XX-lea se definitivează denumirea de „nai” pentru fluierul lui Pan. Potrivit izvoarelor, naiul nu era utilizat nici în Transilvania și nici în Banat, ci doar în Moldova, Bucovina, Dobrogea, Muntenia și Oltenia. Acest lucru nu înseamnă că naiul a fost inexistent în anumite zone ale României, pentru că a continuat să se răspândească pe acest pământ. Inițial, s-a crezut că naiul avea doar 7-8 țevi, acest lucru fiind scris într-o lucrare apărută în anul 1777 a francezului Carra, într-o vreme în care a stat în Muntenia.

În satul Ostrov, comuna Greci, județul Olt există o pictură murală zugrăvită în perioada 1787, în care sunt înfățișați doi lăutari, unul cu vioara, altul cu un nai cu câteva țevi (șapte), cântând la masa lui Irod în timp ce Salomeea aduce pe o tîpsie capul lui Ioan Botezătorul. Comentând această pictură, Franz Josef Sulzer spune că naiul românesc este un „fluier cu șapte țevi”, „orgă de gură”, numindu-l „muscal”. În urma acestui comentariu și a faptului că există o astfel de pictură se poate deduce existența unui nai care era compus din 7-8 țevi.

³ Teodor T. Burada, „Dicționar: Nei”, 1904.

S-a constatat însă faptul că numărul țevelor unui nai era variat, de exemplu: naiul turcesc „meskalul” avea 23 de țevi, iar odinioară, naiul românesc avea până la 20 de țevi diatonice. Cum numărul țevelor varia, se observă dintr-o notă autobiografică a distinsului naist Fănică Luca, faptul că la rugămințile sale, tatăl său i-a cumpărat un nai cu douăsprezece țevi, cu ajutorul căruia interpretul și-a făcut ucenicia.

A doua jumătate a secolului XVIII este recunoscută ca fiind perioada în care lăutarii români au ridicat naiul pe cele mai înalte culmi ale artei.

Instrumentele lăutarilor se compuneau din „o violină, un nai și o cobză, un instrument cu coarde pentru acompaniat”, după spusele lui Viorel Cosma în cartea „Figuri de lăutari”.

Unul dintre cei mai celebri lăutari ai Bucureștiului a fost Sava Pădureanu; în urma concertelor date cu taraful său la Paris, a fost ascultată pentru prima dată celebra „Ciocârlie”, avându-l ca interpret pe marele maestru Angheluș Dinicu.

BIBLIOGRAFIE

1. Alexandru, Tiberiu, *Instrumentele muzicale ale poporului român*, Editura pentru literatură și artă, București, 1956;
2. Burada, Teodor T., *Dicționar: Nai*, 1904
3. Alexandru, Tiberiu, *Instrumentele muzicale ale poporului român*, Editura pentru literatură și artă, București, 1956;
4. Wilkinson, L.P., *Ovid recalled*, Editura Cambridge University, Cambridge, 1955;
5. Zamfir, Gheorghe, *Naiul – instrumentul divinității și al suflului creator*, Editura Floare albastră, București, 2006;
6. Tomescu, Vasile, *Muzica românească în istoria culturii universale*, Editura Muzicală, 1991.

LIMONA RUSU

Naționalitatea: română;

Data și locul nașterii: 23.12.1965, Suceava, județul Suceava;

Domeniul ocupațional: Avocat definitiv, membru al Baroului Suceava – U.N.B.R;

Anul debutului literar – 1981;

Anul debutului editorial – 2016;

10 volume de poezie: Tu, iubire, Tăcerea ta, Răni îmbrăcate , Năluca de dar, Se descaltă florile, Pribegind prin gânduri, Toamne sub sălcii plângătoare – Editura Liric Graph, Drumul spre tine – Editura PIM, Poezii îngemănate, volumul III – Punte peste așteptări, Suceava – Chișinău, autori: Limona Rusu, Victor Cobzac (VicCo), Editura PIM 2020, Poezii îngemănate, volumul IV – Muguri de dor, Suceava – Chișinău, autori: Limona Rusu, Victor Cobzac (VicCo), Editura PIM 2020.

Prezentă în 24 de antologii apărute sub egida editurilor: Rocart, Liric Graph, Edith Graph, Editura Scriitorilor, Globart, Armonii Culturale.

Colaborări: Revista Eminesciana, Revista Amurg sentimental, Revista Clubul Artelor-Giurgiu, Revista Surâsul Bucovinei, Revista Muguri și flori.

Apariții TV: Televiziunea Intermedia Suceava, Emisiunea 3G, realizatori Mihai Pînzaru PIM și Bobby Stroe, 7 martie 2019.

Premii și distincții: 14 diplome de merit, 21 premii la concursurile internaționale și naționale de creație literară, organizate de Asociația de Cultură Apollon, Grupul Cultural Cervantes -Inspirescu, Platforma Grai Românesc, Direcția Județeană pentru Cultură Mureș, Liga scriitorilor – Filiala Buzău, Vrancea Literară (participant la concursuri din vara anului 2019).

-membru al Asociației de Cultură Apollon, Asociației Mondială a Poeților, Cenaclului Transfrontalier “Mașina cu Poeți – Suceava.

1

Constatare

În anotimpul florilor de piatră
 mă arde lujerul tainelor dintr-un colț de visare
 dezleagă mistere tăcerile îngropate
 în melancolii inutile îmbătate de neliniști fără simbrie.
 În anotimpul nerenunțării
 mai vreau doar să cern lumini
 ninse de oglinda adormită-n suspinul cămășii strâmte a timpului
 încremenit în toamne scuturate de roua fierbinte.
 În anotimpul primenirii
 tabloului solitudinii ascuns printre dealuri
 frământat de ziduri fără culoare și umblet
 pletele-mi negre dansează în ochiul luminos al frunzelor clocotitoare.

2

Vremuri închise în măști

Vremuri umbroase sapă înfrigurări
 vămuindu-ne rănila cu îngenuncheate plecări
 sleit de puteri șiuieră vântul prin mugurii
 arși de înserarea visurilor șterse de paginile neîmplinirii.
 Vremuri închise în măști ne intonează căderi abisale
 pictându-ne fruntea cu frigul nopții dintr-o stea
 cazne ne alungă din veacul asmuțind remușcări

ploile întoarce anunță plecări spre necuprins bătuite de spaime.
Vântul ne piaptână faldurile grijilor
dezlegându-ne precum statuile reci de strălucirea dorințelor
iluzii de seară sărbătorim la capătul îmbrățișărilor
clipele sărutate de lumânări picură neîndurări peste lacrima vieții.

3

Croșetez rânduri

Răsucesc emoții pe ramurile înveșmântate
în strălucirea răsăritului purtând aripi
descântate de boala dulceagă înflorindu-mi la tâmples
într-un dans al muzelor vrăjite de cascade îmbrățișate.
Răsucesc gânduri despletite de ziduri
într-un strigăt târziu împodobit cu timpul nestatornic
umblându-mi pe perna de insomnii și iluzii vrăjite
croșetate de ochiul flămând al inimii rătăcitoare între două tăceri.

4

Rugă

Adu-mi răsăritul
îmbrăcat în salbe de stele neîmblânzite
frământă-mi neastâmpărul cu patima zilelor june
reclădește citadela rotunjind fervoarea fructelor coapte.
Adu-mi liniștea
alungă despletirile sugrumate de așteptare
risipește-mi pietrele atârinate de umblet
sărută stropii de lumină clădiți pe iadul dragostei oarbe.

5

Ce vrei

Ce vrei să-mi mai furi sălbatică toamnă
cu umeri plumbuiți de nesomnul culorilor
șuieri vântul tristeții prin ochii plânși ai cerului
toamnă haină adunând visuri dezgolate de muguri.
Ce vrei să-mi mai furi întortocheată toamnă
cu flori vândute pe altarul trupului nevindecăt
îmbătat de soarele tencuit pe tâmpla dorințelor
purtând buzele arse de toarcerea arcușului timpului hulpav.

Dincolo de inimă sunt eu

Lăcrimioara Iva

1

Ce-i de făcut cu tristețea?
I-am cântat dorului și a adormit.
Le-am cântat copiilor mei
și ai altora:
s-au oprit din plâns,
apoi... au adormit.
Ce-i de făcut cu tristețea?
Îi cânt și-i tot cânt
și nici măcar nu ațipește.
Mai face și pe șmechera!
Uneori închide ochii,
iar eu... în închiderea aceea
de pleoape,
mă cred fericită!

2

Invidie

Hoțoman
și fără niciun pic de milă
este timpul!
Cum nu sunt în mine:
Haț!
Îmi înșfacă
cel mai dolofan vis
și dă cu el de pereții sufletului,
până îl omoară.

De aceea stau mai mult în mine
și păzesc cu strășnicie fiecare vis.

Bietele mele vise
sunt cam palide,
însă măcar sunt vii!
Câteodată invidiez
visele celorlalți.

Doamne, cum sunt de rumene în obraji!

3

Cobor în trecut

Cobor în trecut
ca într-o fântână,
pentru a-mi astâmpăra setea
cu amintiri dragi.

De multe ori
nu vreau să mă întorc
la suprafață,
însă zăresc luna,
stelele, ochii tăi...
și mă întorc.

4

Noduri

Am făcut noduri
la batistă.
Este un semn:

mă întomnesc.
Bunica își înnodea banii
în batistă,
eu îmi înnod
uitările.

5

Dilemă

Dulăul acela uriaș
se chinuia
să apuce umbra pe care osul
o lăsa pe nisip.

.....

„Aport! Aport!”

Cu docilitate
timpul îmi așează ceva
la picioare.
Nu-mi dau seama
dacă este fericirea
sau umbra acesteia.

6

Aripi de fluture

Mamă,
cuvintele tale
sunt aripi de fluture:
nu le pot mângâia!

7

Simț civic în tramvai

Deși poartă pălărie
– semn de distincție masculină,
gândul acesta
nu are maniere alese,
așa cum ar fi firesc
pentru un nobil.

S-a așezat pe scaun
și privește lung afară, pe fereastră.
Lângă scaunul lui, în picioare,
este o speranță însărcinată
și un regret cu tâmpile cărunte...

Hei, stimate domn,
te faci că plouă?!

Deși ignorată,
simt că mi-am făcut datoria.
Am încercat să pun la punct
un gând necioplit

8

Reamintire

Desenez
pe oglinda aburindă
momente trecute

și-mi amintesc
de mine.
Unde eram până acum?
Era cât pe-aici
să încărunțesc
fără mine.

9

Care înger o fi bunica?

Bunica m-a sfătuit:
„Niciodată să nu refuzi
pe cine-ți cere
găzduire,
poate fi un înger!”

....

Dintre oaspeți
care-o fi bunica?
-Bunico, te rog,
scoate măcar
o aripă
de sub cămașă!

10

Bufnița

Copacii au ochi de noapte,
simt cum vorbele îmi pășesc: pâș- pâș!
printre gânduri rumene, coapte,
care nu stau în jos cu ale lor capete,
însă așteaptă tristețea să scapete.
Doar bufnița știe să-mi ierte
cele câteva sentimente incerte.
Când e vorba de simpatie sau antipatie,
bufnița îmi poartă în cioc apă vie.
Așa că... pot rezista încă o noapte,
printre sentimente incerte,
printre gânduri coapte...!

11

Dentist de furci

Mă uit în colnă,
e plină
de furci știrbe.
Se vede treaba
că nu mai sunt
mulți dentiști de furci:
aproape toți
sunt în cer.
Printre aceștia
este și bunicul.
Doamne, cum mai știa
să le pună furcilor
dinți noi
printre știrbături!

-Bunicule,
mi-e tare greu
să strâng fânul
cu furca știrbă!
De bucurii
ce să mai zic?
Bunicul nu-mi răspunde.
O fi prea prins cu lucrul:
precis pune dinți noi
soarelui!

12

Rogu-te Doamne, trimite-i înapoi!

Lovit de un junghi
bunicul stă pe un nor.
Caii pasc slobozi.
Grâul se aurește.
Bunica stă pe un alt nor,
brodează stele.
Cuptorul este rece.
Aluatul iese din covată.
-Rogu-te Doamne,
trimite-i înapoi!

13

Mentolate

*

Stoluri de îngeri migrează spre pământ. Copaci fără frunze.

*

Opinci găurite. Prin găuri se prelinge o bunică.

*

Uneori lacrimile mi se preling până în dreptul inimii, amintindu-i acesteia să bată!

*

Pepene crăpat. Furnici în marș nupțial. Ochi pretutindeni.

*

Speriată fiind, umbra caută scăpare, însoțindu-mă!

*

Supraviețuiesc într-un interval impus de altcineva!

*

Scară proptită-n noi. Luna-i tot mai departe, raiul și mai și!

*

Ce bine că nimeni nu-mi poate vedea sufletul: mereu iese afară mănușo-înăripat doar la o aripă!

*

Ar fi timpul să-mi duc gândurile la potcovit! Doamne, câte răni au în talpă!

*

Arta seducției- ochi de rouă tremurându-și genele!

*

De sfaturile bătrânești iau aminte mai mult păsările. Priviți-le cum ciugulesc nimicul din mine și pe deasupra îmi și cântă!

*

Încoronare – cerul așează stele pe fruntea mieilor!

*

În lacrima mea întinsă între două amurguri șchioapătă o mână!

*

Mă pândesc din spatele oglinzii. Ce fac când nu-s de găsit?

*

Stârcii cenușii migrează spre sud. Bunicul bate nucii.

*

Viața-o batistă. Amintirile-s noduri legate strâns.

*
Lapte pus la prins. Lipăit de pisică. Geam uitat deschis.

*
Inima ia forma unei stânci. Pescăruși odihnindu-se.

*
Amintiri ascunse sub aripi de înger. Foșnet de bunica.

*
Viața- bucurii puține în burta unei balene.

14
Vanitate

Modelarea caracterului,
a personalității mele,
trasarea conturului
la cele patru corpuri
(precis sunt mai multe)
pe care mi le știu,
se realizează cu măiestrie,
de-o mână invizibilă,
c-un șablon,
invizibil și acesta.
În cunoașterea creștină,
cele patru corpuri sunt:
corp carnal, corp natural,
corp spiritual și corp divin.
Contururile nagâților
sunt trasate și fasonate
la perfecțiune
de aceeași mână invizibilă
și cu același șablon invizibil.
De ce mă simt superioară
unui nagâț?
De ce?

15
Pânda

Sticla ferestrei
este făcută țândări.
O vrabie
șchiopătează.
Bunica pune pe foc
fășii de ziar,
făcute cocoloș.
Lătrat de câine.
Geamgiu la poartă.
Pe hornul casei ies scânteii
din Scînteia* ,
pe hornul sufletului
ies amintiri.
O amintire
șchiopătează.
Pisica și timpul
stau la pândă.
Vor înșfăca vrabia?
Vor înșfăca amintirea?

*organul de presă al Partidului Comunist Român, până la căderea lui Nicolae Ceaușescu în decembrie 1989

16

În cer se strânge fânul!

Îngerii au întors norii
cu furca,
când pe-o parte,
când pe-o alta.

Acum...sunt uscați.

Uite-l pe unchiul Marcu
cum îi strânge
într-o claie.

Pe bunicul nu-l văd,
s-o fi dus după căruță.

N-o văd nici pe bunica,
o fi pregătind pentru prânz
ardei umplut.

– Unchiule Marcu, unchiule Marcu,
nu te istovi atât de mult,
ca și mâine
voi ajunge și eu
acolo sus
și îți voi da
o mână de ajutor!

Brâncă*= mână;

Vârfuri, Pleșcuța și Joia Mare**=localități în județul Arad.

17

Bibolițele i-au iertat pe țărani?

Doamne, bun mai era
laptele de biboliță!

Acum trebuie să-mi pun
pofta în cui:

țărani au vândut
bibolițele

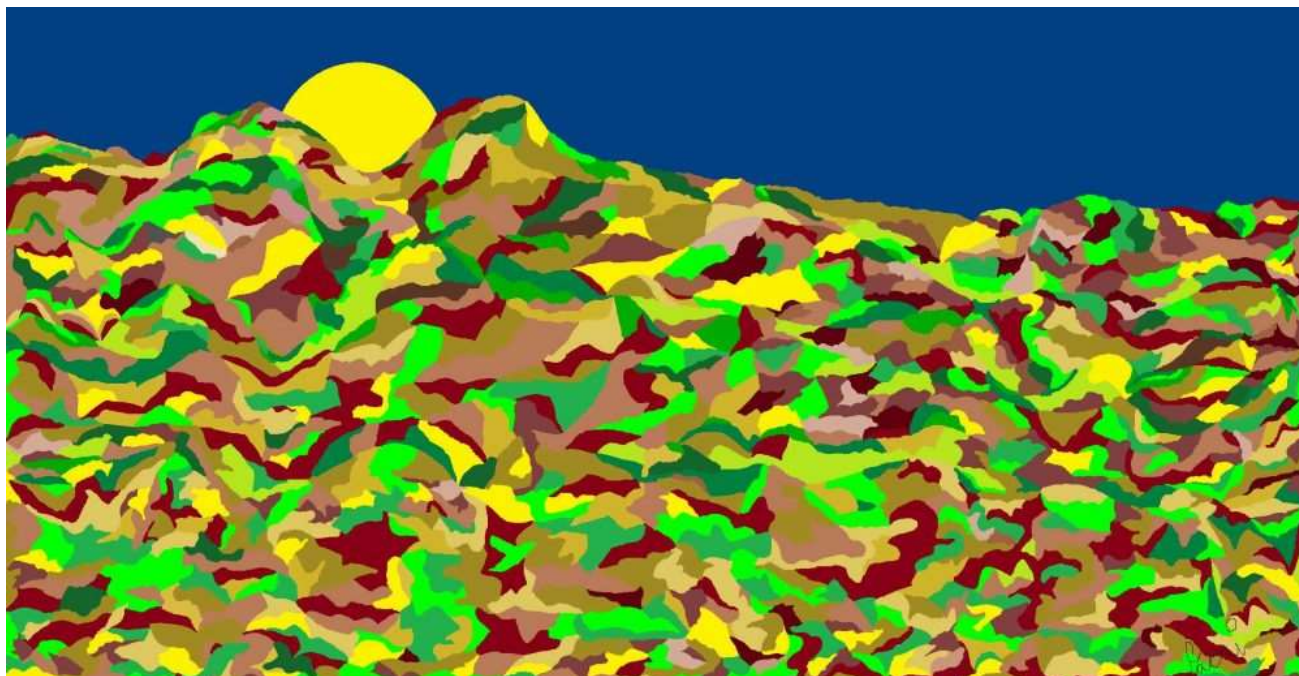
pe o brâncă* de arginți!

Dacă nu mă credeți,
mergeți până-n Germania.

Bibolițele de acolo
mugesc ca și pe la Vârfuri,
Pleșcuța și Joia Mare**,
nu și-au uitat originile,
însă nu știu
dacă i-au iertat pe țărani.

.....

Fără bibolițe
de-a lungul satelor
mugește doar vântul.

18
Colectivul

Nu mulți săteni
munceau la colectiv.
Cei care munceau,
fie munceau de se speteau,
fie se făceau că muncesc,
depinde de împrejurări.
Vacile niciodată
nu se făceau
că dau lapte,
ele săracele dădeau,
nu pricepeau
ce-s acelea împrejurări.

.....
Mulți săteni își amintesc
de colectiv,
mulți se fac că își amintesc...
Vacile încă tot mai dau lapte,
nu s-au șmecherit!

19
Valoarea ouălelor învelite în hârtie de ziar

Bunica știa
să le dea valoare
ouălelor.
Așa pur și simplu,
doar le învelea
în hârtie de ziar.
Apoi, aștepta clipa
când trebuia
să le ofere.
Domnii de la oraș

nu știau
cât de voloroase erau.
Le acceptau
fie mascându-și disprețul,
fie înțepând.
După modul în care îi erau acceptate ouăle,
bunica știa cât de închipuit*
era acel domn.

.....
Lângă un palmier-cuier,
ouăle așteaptă cuminiți
o nouă electrocardiogramă.

Închipuit*=încrezut.

20
Aripi retezate

Se întomnase.
Gâștele
deveniseră neliniștite.
Se urcau în locuri
mai ridicate
și de acolo
priveau spre cer
bătând trist
din aripi.
Bunica
văzându-le neliniștea
le-a retezat penele
din aripi,
de la cotor.
„Nu vreau să se piardă
spre miazăzi!”
mă dumiri aceasta.
Hmmm,

cineva a retezat
și aripile copilăriei!
Deși a sosit toamna,
copilăria este încă aici,
nu s-a pierdut de mine.

21

Pictură naivă

Pietre sculptate de lacrimi.
Iau una și-o așez
în mijocul clipei.
Va fi punct de reper
pentru pești roșii.
Lebede mute
încondeiază cerul
cu versuri.
Din lemn de bambus
este fluierul timpului.
Vântul ia aminte!
Un cerb lopătar
îngenunchează
la tulpina unei sălcii,
cerându-i mâna.
Poduri de lemn și piatră,
pagode, galerii în zig-zag,
păuni, căpriori,
pruni în floare,
oglindiri de apă...
Un haos organizat
ce trebuie privit
din unghiuri diferite
pentru a surprinde armonia
las doar simțurile
să-mi pășească.
Poduri de lemn și piatră,
pagode, galerii în zig-zag,
păuni, căpriori,
pruni în floare,
oglindiri de apă...și
El, Măria Sa, Chioșcul
Mă aștepta?!
Chioșcul înobilează
grădina în armonia gândirii.
Mă recunosc și mă împac
cu mine însămi.
În ochii unei libelule....
strălucește luna.
Chioșcul surâde!

22

A te plimba pe bulevard c-un radio în mână

A te plimba pe bulevard
c-un radio în mână

era ceva șic.

A te plimba
c-un casetofon
ce să mai zic?
În acele timpuri
nimănui nu i-ar fi trecut
prin minte
să ia în derâdere
un asemenea modernism.
Mă și mir
cum de unii
nu-și plimbau butelia.

.....

Tocurile cui
lasă amprente adânci
în asfaltul fierbinte.
Mă plimb pe bulevard,
de mână cu o lacrimă.
Trecătorii mă ignoră.

23

Simplificare

Unii oameni complică
ceea ce este simplu.
Un geniu este furnica:
știe să simplifice complexul.
Nu m-aș mira dacă
o furnică
ar ști să aducă
două fracții
la același numitor comun.
Nu m-aș mira dacă
o furnică ar folosi algoritmi
pentru a simplifica
calcularea numerelor mari.
Nu a plouat de ceva vreme.
Furnica își vede cu modestie
de al său drum.

24

Tandrețe

Cuvintele poetului-
clopoței de cristal
la glezna
unei balerine.

25

Dor

Ploaia dă sens sunetului.
Între doi stropi de ploaie
este atâta tăcere
încât mi-e dor să ascult

simfonia a 9-a
de Ludwig van Beethoven.

26

Doamne, ce n-aș da să fiu pasăre!

Amprentele de aripi
de pe cer
sunt ale lui Goya
sau ale lui Caravaggio?
Vibrațiile pietrei
sunt ale lui Rodin
sau ale lui Brâncuși?
Prin ochii păsărilor
lumea are un stol de dimensiuni.
Păsările știu diferența
până și visul de realitate,
pe când eu
stau pe o piatră,
privesc cerul
și-mi dau seama
că nu sunt expertă
în nimic.
În ni-mic!

Doamne, ce n-aș da să fiu pasăre!

27

Cine își pune mintea cu o speranță bătrână?!

Hătră din cale afară,
speranța aceea bătrână

sta pe o bancă și inspecta drumul.

Praful ridicat de o căruță
i-a fluturat fusta.

De multă vreme

căutase un motiv de ceartă!

”- Mănâncă-te norocul să te mănânce,
tu nu ai văzut cât sunt de dichisită?”

Vizitiul, om înțelept,
a ignorat-o și a condus
căruța timpului
mai departe.

Cine își pune mintea cu o speranță bătrână?!

28

Secundo-transformare

Astăzi pentru câteva secunde
am fost un fulg de nea.

Am ales să am formă de prismă
și am devenit un poliedru
mărginit de fețe plane,
dintre care două poligonale,
egale și paralele, formau baza,
iar celelalte,

în formă de paralelogram,
formau fețele laterale.

Nimeni nu a observat
transformarea mea ulterioară!

Nimeni!...

Zboruri nevăzute

Constantin ANTON (n. 9 martie 1966, com. Mogoșești-Iași, Jud.Iași) a urmat clasele I-VIII la Școala generală nr. 1 din Mogoșești-Iași. Absolvă Liceul „C.Negruzzi” Iași în 1984 și Universitatea Tehnică ”Gh.Asachi” din Iași – Facultatea de Construcții – specializarea : Construcții civile în 1996 și Institutul de Studii Europene – Facultatea de Litere și Științe ”Ștefan Lupașcu” din Iași – specializarea : Administrație publică în 2015.

Constantin ANTON Lucrează ca legător de cărți în perioada 1987-1990, bibliotecar la Biblioteca publică „N.Iorga” Mogoșești-Iași (1991-2016), director la Căminul cultural Mogoșești-Iași (2004-2016) și inspector de specialitate în cadrul compartimentului Cultură. Bibliotecă de la Primăriei comunei Mogoșești-Iași (din 2017).

Constantin ANTON este directorul-fondator al revistei de cultură locală cu apariție trimestrială „ETNOGENEZE” Mogoșești-Iași (ISSN 2066 – 3595) cu 120 de numere editate de Societatea culturală „N.Iorga” Mogoșești-Iași a cărei președinte este, (înființată în martie 1995 la inițiativa sa, a prof. Vasile Fluturel, prof. Traian Herețiu și a regretatului preot Costică Ursachi) și a revistei Cenaclului de creație artistică ”METAFORE MOGOȘTENE” din cadrul Bibliotecii publice ”Nicolae Iorga” MOGOȘEȘTI-IAȘI. Publică articole de biblioteconomie în revista „BIBLIOTECA” a A.N.B.P.R. și în „Breviar Metodic” a B.J. „Gh.Asachi” Iași,

Constantin ANTON, om de cultură, poet, publicist, este membru al SOCIETĂȚII SCRIITORILOR ROMÂNI, al CENTRULUI de STUDII LATINE din IAȘI, a CENACLULUI LITERAR ”IA ȘI SCRIE” de la Biblioteca Județeană ”Gh.Asachi” IAȘI și a CENACLULUI de CREAȚIE ARTISTICĂ ”METAFORE MOGOȘTENE”.

Despre Constantin ANTON au scris recenzii, prefete, note și comentarii : Elena LEONTE, Nicolae BUSUIOC, Constanța BUZEA, Constantin DRAM, Oltița CÂNTEC, Vicențiu DONOSE, Lucian VASILIU, Liviu MOSCOVICI, Valentin TAPALARU, Constantin PARASCAN, Ion CHIRIAC, Maria MOLDOVEANU, Ion VASILESCU, Constantin MĂNUȚĂ, Vasile FLUTUREL, Florin GRIGORIU și alții.

Constantin ANTON publică poezie, aforisme, maxime și cugetări pe INTERNET și este fondatorul și administratorul grupurilor socio-cluturale : BIBLIOTECA MOGOȘEȘTI-IAȘI, SENTIMENTUL MOGOȘEȘTI, FRIENDS WHO LIKE

IDEALSISACRALITATE, POETS & WRITERS FRIENDS, CENTRUL DE STUDII LATINE, IDEAL ȘI PURITATE, FLORI DE SPIRIT, Cenaclul literar-artistic „IA*ȘI SCRIE”, Revista de cultură locală ETNOGENEZE, METAFORE MOGOȘTENE și a blogului <https://bibliotecamogosesti.wordpress.com> ș.a.

Constantin ANTON a creat și publicat în următoarele colecții de scrieri lirice, social-culturale, pedagogice, de educație:

”IDEAL și SACRALITATE” ce include 12 trilogii lirice realizate în 36 de volume:

1. „Trilogia MOGOȘEȘTI-IAȘI : I. Sentimentul Mogoșești, II. Mogoșești, Ființa mea; III. Mogoșești-Iași. Credința din inima mea” (Ed. Panfilius, Iași, 2010)
2. „Trilogia SCHITUL HADÂMBU : I.Psalmi Schitului Hadâmbu, II. Schitul Hadâmbu. Suflet de mănăstire, III. Schitul Hadâmbu. Rugăciuni întru Credință și Iubire” (Editura Panfilius, Iași, 2010)
3. „Trilogia RĂSTIGNIRII : I.Ghetsimani, II. Drumul Golgothei, III. Răstignirile după Iisus” (Editura Panfilius, Iași, 2012)
4. „Trilogia DESTINULUI : I.Viață,viață, II. Alteța sa, Destinul, III. La crucea Tatălui meu” (Editura Panfilius, Iași, 2012)
5. „Trilogia ÎNGERILOR : I.Tentația Tăcerii II. Psalmi ultimi III. Îngeri în lacrimi” (Editura Panfilius, Iași, 2014)
6. „Trilogia SFINȚILOR : I.Setea de Sfinți II. Catapetasma Sfinților din Ceruri III. Sfinți înfloriți în miez de rugăciune” (Editura Panfilius, Iași, 2014)
7. Trilogia CREDINȚEI : I. Flăcările Credinței, II. Comorile Credinței, III. Darurile Credinței” (Ed. Panfilius, Iași, 2008, Ed.a II-a, Iași, 2015)
8. „Trilogia LACRIMII : I. Dorul de Acasă II. Lacrimiada III. Preasfântă Mamă, nu ne părăsi !” (Editura Panfilius, Iași, 2015)
9. „Trilogia RUGĂCIUNII : I. Rugăciune, II. Muguri de Dumnezeu, III. Interior cu petale de îngeri” (Ed. Panfilius, Iași, 2008, Ed.a II-a, Iași, 2015)
10. „Trilogia SPERANȚEI : I. Dulcele amar al Vieții, Speranța ! II. Speranța Sufletului meu smerit III. Sub scutul Speranței!”(Editura Panfilius, Iași, 2015)
11. „Trilogia FĂDĂDUINȚEI: I. Fructele Făgăduinței II. Fragilitatea Firescului evolutiv III. Frumusețea Vieții Noi făgăduite”(Editura Panfilius, Iași, 2016)
12. „Trilogia ÎMPLINIRII : I. Emergență II. Erupții spirituale III. Esența VIEȚII ÎMPLINITE : COPIII!”(Editura Panfilius, Iași, 2016)

”IDEAL și COMUNITATE” ce include:

1. „Comunicarea în situații de criză în administrația publică în comuna Mogoșești, județul Iași”; prefață de prof.univ.dr. Constantin PARASCAN (Editura Panfilius, Iași, 2015)
2. „Managementul cultural și artistic în instituțiile de cultură din comuna Mogoșești, județul Iași” (în pregătire)
3. „Eroismul veteranilor de război din comuna Mogoșești, județul Iași- Oameni. Fapte. Întâmplări” (în pregătire)

4.6. „Crestomația Clipei: o istorie lirică și estetică a lecturii decidente și a valorilor culturale românești” în trei volume (Ed. PIM, Iași, 2019)

7.9. „Cartea și valorile moral-educaționale: eseuri” în trei volume (Ed. PIM, Iași, 2019)

10.12. „Sinergii spiritual în satul românesc contemporan: album lyric-ilustrativ” în trei volume (Ed. PIM, Iași, 2019)

”IDEAL și PURITATE” ce include 6 trilogii de expresie poetică în 18 volume :

1. „Trilogia FLORILOR (florilegii lirice): I. Flori de Spirit (haiku, terține) II. Flori de Lumină (sonete) ; III. Flori de Dor (rondeluri)” (Ed. StudIS, Iași, 2017)

2. „Trilogia FRÂNTURILOR (aforisme, maxime și cugetări) : I. Frânturi de Destin II. Frânturi de Gând ; III. Frânturi de Zbor” (Ed. StudIS, Iași, 2019)

3. „Trilogia ANOTIMPURI CAPTIVE (poeme și poezii, aforisme, maxime și cugetări) : I. Și dacă viața-mi va înflori; II. Și dacă-aș fi iubire tuturor ; III. Și dacă moartea nu mă vrea” (Ed. StudIS, Iași, 2019)

4. „Trilogia CROMATICA IERTĂRII (doine, balade, romane, cântece de alea și dor) : I. Alb amar; II. Gri orb; III. Negru rece” (Ed. StudIS, Iași, 2019)

5. „Trilogia IZVOARE DE IUBIRE (poeme de dragoste) : I. Bucuria de A dăru; II. Fericirea de A împlini; III. Stăruința de A dobândi” (Ed. StudIS, Iași, 2019)

6. „Trilogia CASA PĂRINTEASCĂ (poeme dedicate satului românesc, tradițiilor românești) : I. Lacrima Mamei, dorul iubirii; II. Pe prispa Casei părintești; III. Salcâmi Tatei, toamna înfloriți” (Ed. StudIS, Iași, 2019)

”LATIUM NOVUM” ce include:

1. AVE CAESAR ! (vol.I) ; Culegere de maxime și sentințe latine selectate și comentate de Constantin ANTON ; Prefață de prof. Ilie ISTRATI (Editura StudIS, Iași, 2017)

2. AVE CAESAR ! (vol.II) ; Culegere de maxime și sentințe latine selectate și comentate de Constantin ANTON ; Prefață de prof. Ilie ISTRATI (Editura StudIS, Iași, 2017)

3. AVE CAESAR ! (vol.III); Culegere de maxime și sentințe latine selectate și comentate de Constantin ANTON ; Prefață de prof. Ilie ISTRATI (Editura StudIS, Iași, 2017)

4. AVE CAESAR ! (vol.IV); Culegere de maxime și sentințe latine selectate și comentate de Constantin ANTON; Prefață de prof. Ilie ISTRATI (Editura StudIS, Iași, 2017)

5. VOX DEI ; Culegere de maxime și sentințe latine din Vechiul și Noul Testament

selectate și comentate de Constantin ANTON ; Prefață de P.S.Petru GHERGHEL (Editura Presa Bună, Iași, 2018)

6. VOX POPULI ; Culegere de maxime și sentințe latine din Înțelepciunea populară a Imperiului ROMAN selectate și comentate de Constantin ANTON ; Prefață de prof. Ilie ISTRATI (Editura StudIS, Iași, 2019)

7. CARPE DIEM: Antologie de poezie românească tradusă în limba latină de Constantin ANTON; Prefață de prof. Ilie ISTRATI (Editura StudIS, Iași, 2019)

ANTOLOGII LIRICE în care este inclus:

1. „CIOPLITORII ÎN SLOVE” – realizată de poeta Liliana TIREL (Editura PIM, Iași, 2013)

2. „CĂLĂTORIE ÎN REGATUL CUVINTELOR” – realizată de poetul Dănuț DEȘLIU (Editura Dandes Press, Drobeta Turnu Severin, 2014)

3. „ TOAMNA SE CULEG PROZELE” – realizată de poetul George TERZIU (Editura Inspirescu, Slatina, 2015)

4. „ ANTOLOGIA PRIETENIEI, vol.I” – realizată de poeta Mirela Minuța ALEXA (Editura Omega, Buzău, 2016)

5. „ IZVOR DE LUMINĂ” – realizată de poetul Florin CĂPRAR (Editura Izvorul cuvântului, Buftea, 2017)

6. „ ANTOLOGIA PRIETENIEI, vol.II” – realizată de poeta Mirela Minuța ALEXA (Editura Omega, Buzău, 2017)

7. „ ANTOLOGIA PRIETENIEI, vol.III” – realizată de poeta Mirela Minuța ALEXA (Editura Omega, Buzău, 2018)

8. ”ANTOLOGIA de LITERATURĂ și ARTĂ. Vol.I a Cenuclului literar-artistic ”IA*ȘI SCRIE” IAȘI-ROMÂNIA”, coordonator:scriitorul Constantin ANTON (Editura StudIS, Iași, 2018)

9. ”Cenuclul IA*ȘI SCRIE: Iași – România”: cronică ședințelor 2017-2018 : antologie : (istorie apariției și a activității unui cenuclu literar-artistic la Iași); antologi și coordonatori : Nina GONȚA și Constantin ANTON (Editura StudIS, Iași, 2019)

ZBORURI NEVĂZUTE, I

Nu am aripi spre zboruri nevăzute,
Dar către inima ta aş zbura mereu...
Las suflet singur ca să lupte,
Eu te iubesc... şi, te iubesc doar eu!

Văzduhul nu vrea să mai asculte
Țipătul cocorilor, păreri de rău;
Nu am aripi spre zboruri nevăzute,
Dar către inima ta aş zbura mereu...

Eşti prea departe; şi mai sunt multe
Secunde pierdute în greu şi mai greu
Printre regrete cu lacrimi Țesute
Învins e sufletul; trist e chipul meu...

Nu am aripi spre zboruri nevăzute!

ZBORURI NEVĂZUTE, II

De ce plâng mugurii, iubito
În zăpada albă, fumurie?...
Lacrima visează în poeme,
Dorul între noi azi, întârzie!

Nu mai ştiu cuvinte noi
Să aşez frumos în poezie;
De ce plâng mugurii, iubito
În zăpada albă, fumurie?...

Alb imperial arde în erezie
Vântul de gală curge pe câmpie
Ființa topită de-o șampanie
Pe muzică de Chopin nu știe

De ce plâng mugurii, iubito?...

ZBORURI NEVĂZUTE, III

De ce plâng sânii tăi, iubito
Nemângâiați în noaptea efemeră?...
Coboară luna printre perdele
Visele oarbe încă mai speră...

Sunt prea plin de dor de mângâiere
Într-o lirică abstractă sferă;

De ce plâng sânii tăi, iubito
Nemângâiați în noaptea efemeră?...

Și dacă buzele mele îi ating
Când clipele în ele se divid;
Sufletul e un vulcan fluid,
Și suflet fierbinte; ție ți-e frig?

...De ce plâng sânii tăi, iubito?

ZBORURI NEVĂZUTE, IV

Aripile curg printre petale
Noi ne topim printre vise ;
Alergăm spre-o margine de zare,
Zboruri nevăzute, stări promise...

Iubirea tainic astăzi tresare
Sentimentele par interzise;
Aripile curg printre petale
Noi ne topim printre vise!

În eleganța noastră strălucitoare
Roua seduce prin curaj/răbdare
Unda de triumf adâncă visătoare
O umbră, un semn de întrebare:

Aripile curg printre petale...

MELANCOLIE, I

Ce lungi sunt tăcerile fără tine
Și casa mea e tot mai goală;
Au putrezit iluzii printre destine
Și viața de iubire mă întreabă?!

Încui ușa și-mi pare rău/sau bine
...Nu ştiu; mă surp în îndoială!
Ce lungi sunt tăcerile fără tine
Și casa mea e tot mai goală

Acum am pus pe masă-un ghiocel;
Chipește în lacrima mea și el...
Depart ești... și tulbure rămâne
Sufletu-mi ce te va iubi și mâine:

Ce lungi sunt tăcerile fără tine...

MELANCOLIE, II

Am împărțit toată speranța cu tine
Și din șampaniile dorului durut
Am abandonat trufii, oarbe destine,
Îngenunchind rugă sărut cu sărut!

Și n-ai să vii spre trăiri ultime:
Totul în lacrimi astăzi e trecut!
Am împărțit toată speranța cu tine
Și din șampaniile dorului durut...

Văzduhul orb încă-ți aparține
Și nici profetul nu e de văzut;
Între cer și pământ ploaia care vineri
Soarbe din tine și mine sărut din sărut:

Am împărțit toată speranța cu tine!

MELANCOLIE, III

Sărută-mi lacrima și du-te
Spre un Zbor întru Absolut...
Dar cine doruri să-ți sărute
Dacă eu încet, încet te uit!

Și nu mai sunt stări oarbe trecute
Nici viitorul nu mai e petrecut...
Sărută-mi lacrima și du-te
Spre un Zbor întru Absolut!

Azi, stau în Bibliotecile tăcute
Și din poezii iubirii recit neîntrerupt
În timp ce viața pierde multe lupte,
Eu sunt un învingător în Necunoscut:

... Sărută-mi lacrima și du-te!

MELANCOLIE, IV

Ți-ai încătușat lacrimile și speri;
Iluziile mele roze se pierd în zadar!
Sedus de satisfacții vagi și plăceri
Ce tresar într-un univers imaginar?

Spațiul dintre noi a fost ieri/altăieri...
Plângi! și sângerândă e clipa în amar:

Ți-ai încătușat lacrimile și speri;
Iluziile mele roze se pierd în zadar!

Acum prin gândul care pare ireal
Suntem captivi, intruși și efemerii...
Cere-mi ce vrei, dar să fii iar și iar
Cel mai frumos vis întru plăceri:

...Ți-ai încătușat lacrimile și speri!

TRISTEȚE, I

Ascultă clipa care trece!
Sărutul e uscat în fisuri...
Vezi, vântul e tot mai rece;
Noi, singuri, tot mai singuri!

Tulburată e orișice lege,
Captivă suntem și impuri;
Ascultă clipa care trece!
Sărutul e uscat în fisuri...

Ascultă gândul cum se sfarmă,
Privirea care plânge în ea...
Poate inima ar fi mai calmă
Dacă nu ți-ar simți durerea!

...Ascultă clipa care trece!

TRISTEȚE, II

Ascultă visul cum se duce!
Poate e plin de melancolii...
Tristețea ar fi mult mai dulce
Dacă tu ai mai putea s-o mângâi!

Se înalță pe ceruri o cruce
Oarbă printre norii fumurii;
Ascultă visul cum se duce!
Poate e plin de melancolii...

Ascultă iarba; nu mai crește;
Și crucea nu mai are umbra sa...
Pe tine cine te mai iubește
Pământul țipă; tristă e și ploaia!

...Ascultă visul cum se duce!

FRONTIERELE SPERANȚEI

Printre seducții și amintiri
La margini de sentimente
Orbiri ard în miri
Stări emergente!

Se-nalță în noi alte zidiri,
Nimeni nemaivoid să ierte
Printre seducții și amintiri
La margini de sentimente...

Nimic inclus în mărturisiri,
Speranțele sunt puțin concrete;
Iubirea mea, să nu, să nu te miri
Că între noi mai sunt... absențe

Printre seducții și amintiri

NOBILE FLORI de GHEAȚĂ

Curg nobile flori de gheață
În inima ta rece și regală
Lumina rugii tainic se învață
Scoțând sufletul pe-afară!

Nu pot să uit ceea ce înalță
Sub aripi fluide-n îndoială:
Curg nobile flori de gheață
În inima ta rece și regală!

Parcurg traseul firului de ață
Care arde în lumânări de seară...
Iubirea mea, redă-mi speranță:
Flori se topesc în lirie flacăra;

Curg nobile flori de gheață...

OTRAVA GÂNDURILOR

Otrava gândurilor uitate
Mai arde și astăzi în tine
Într-o captivă singurătate
Spulberând trăiri/destine!

Tăcerile-n rugă-s înalte,
Visele de poezii-s pline;
Otrava gândurilor uitate
Mai arde și astăzi în tine!

Mărunte idealuri, contestate,
Temeri confuze și intime
La cea mai înaltă intensitate
Amestecând răul cu mine

Otrava gândurilor uitate...

FĂRĂ de ARIPI

Fără de aripi în prăbușire
Zborul are miez de amurg;
Pașii ți-i aud spre Mănăstire
Cum plini de temeri curg!

Nu mai știi nimic de iubire,
Pașii spre înălțime mă urc
Fără de aripi în prăbușire
Zborul are miez de amurg!

Mă ating de îngeri și sper;
Dar nori negri mă cuprind...
Trăirile sunt făr-de-adevăr,
Priviri-n lacrimi, lirie lichid

Fără de aripi în prăbușire...

GRĂNICERII ILUZIEI

Într-un spațiu gol
Unde în cerc se zbate
Ființa oarbă-n alcool
Surpată de singurătate

Acolo arde un fior
Printre trăiri regizate
Într-un spațiu gol
Unde în cerc se zbate

Acceași falsă simplitate
Desprinsă dintr-un amor
Cu sentimente truate
Do-re-mi ... major...

Într-un spațiu gol!

TRIUMFUL și GLORIA CLIPEI

Secante între spații și atomi

Nucleul crud al clipei oarbe
Uită viață, cum ai să mori
Fără de speranță și de comori!

Golul e vândut pe mulți bitconi,
Sufletul din erezii vrea să soarbe
Secante între spații și atomi
Nucleul crud al clipei oarbe

Curge omenirea în alb îmbotnițat
Copiii lumii nu mai știu de gnomi
Pare Stăpânul Vieții administrat
De Fructele mâniei ce ard în „pomi”

...Secante între spații și atomi!

SACRIFICIILE „metaforei” A FI

M-am resemnat printre trufii
Și golul vieții s-a tot vidat;
Prin vânt și ploaie ard poezii
Pentru dorul unui vis uitat!

Mărturisesc miez de melancolii
În sufletul de îngeri sărutat;
M-am resemnat printre trufii
Și golul vieții s-a tot vidat!

De mine continuu m-am îndepărtat;
În mine nu mai știu sincer să-ntârzii;
Am pus crucea între rugă și păcat...
Însângerat sunt de prietenii dintâi

M-am resemnat printre trufii...

CAPTIVELE ADVERSITĂȚII

Of, voi, visuri deșarte,
O, voi speranțe care mor...
Ce-mi trebuie mie, singurătate,
Dacă toate aripile-mi ard zbor!

Ascult umbrele în noapte
Cum se surpă ușor, ușor;
Of, voi, visuri deșarte,
O, voi speranțe care mor...

Tăcerea are dreptate,

Petalele de îngeri dor
Neatinse la lacrimi curate
În miezul sentimentelor

Of, voi, visuri deșarte...

COLOCVII pentru SINGURĂTATE, I

Am tăiat tăcerea noastră în două
Și-am împărțit în flori de rouă
Sărutul clipei, trupuri de vânt,
O poezie spusă-făr-de-cuvânt!

Pașii noștri se-aud încă departe,
Ca o provovare de nouă singurătate;
Am tăiat tăcerea noastră în două
Și-am împărțit în flori de rouă

Ființa care coboară în alb veșmânt
Printre trufii și-o căleașcă de flori
Într-o zi când toate păsările-n cânt
Vor lăcrima pentru miri și splendori:

Am tăiat tăcerea noastră în două..

COLOCVII pentru SINGURĂTATE, II

Sunt atâtea și-atâtea păsări de pradă
În jur între ploaie și vânt de stepă...
Nimeni de nimic nu mă mai-ntreabă;
Nimeni astăzi, nu mă mai regretă!

Pun colivă și colac pe recea tavă,
O sticlă de vin și-o lacrimă discretă;
Sunt atâtea și-atâtea păsări de pradă
În jur între ploaie și vânt de stepă...

Aud un hârleț orb cum sapă...
Oasele unui trup uitat de lume;
„Suflete, bea timpul ca o apă
Pe care nimeni nu vrea s-o consume”:

Sunt atâtea și-atâtea păsări de pradă...

CUMPĂRĂTORUL de ILUZII, I

Taci!... tăcerea ne complică!
Iluzii în iluzii se despică!
Tu ai, astăzi, AS-ul de pică,

Pe mine... nimeni nu mă ridică!

Și cărțile vieții se-aruncă-n gol;
Eu cau cu iubirea mea să te-nfășor:
Taci!... tăcerea ne complică!
Iluzii în iluzii se despică!

Și sapă, sapă groparul și sapă,
Ce suflet uscat ascunde sub criptă...
Îi dau vin , și el vrea apă/ mă iartă!
Oare și moartea e, Domne, o ispită?

Taci, Viață!... tăcerea ne complică!

CUMPĂRĂTORUL de ILUZII, II

Suflet amar, suflet uscat
Cu pământ rece-amestecat
În trufii și în false armonii
La marginea acestei-mpărății?

Pleci din pântec, în „pântec” revii,
Spre ceruri, sus, voiești să fii
Suflet amar, suflet uscat
Cu pământ rece-amestecat

Groparii de iluzii au amanetat
Timpul fragmentat în erezii...
În zadar am azi de așteptat:
Tăcerea se topește dacă rămâi

O, Suflet amar, suflet uscat!

EPITAF, I

Uscată e țărâna
Pe cei ce vor să mă îngroape
Pe hârlețe le-au secat mâna
Și lacrimile ard tainic sub pleoape!

În mine stăruie Lumina
Și psalmii-s aproape...

Uscată e țărâna
Pe cei ce vor să mă îngroape!

Mă sărută banii pe inimă
Când aş avea nevoie de șoapte;
Toată lumea-mi pare străină,

Străină de a ei singurătate

Uscată, uscată țărână...

EPITAF, II

Tăcerea e uscată!
Toți psalmii par vinovați!
Mă cheamă Tată, acasă,
Să stau iar printre frați!

Plânge-mă de fiecare dată,
Mamă, cu ochii-nseninați!
Tăcerea e uscată!
Toți psalmii par vinovați!

Iubita mea, dă-mi o șoaptă
S-o port printre cei uitați;
Copiii mei, să-mi stați în poartă,
Într-o altă lume să nu mă lăsați...

Vedeți, tăcerea mea e uscată!

EPITAF, III

A plecat Tata. Măine, și eu!
Toate crucile par azi, la fel...
Poate mai bun este Dumnezeu,
Dar El este Sus, Împărat în Cer!

Singur, într-o părere de rău,
Sufletul îndură cu mine și el!
A plecat Tata. Măine, și eu!
Toate crucile par azi, la fel...

Clopotul se-aude în deal mereu,
Pământul uită de-orice mister;
Cerșetorii clipei trag din greu
Să amâne Timpul ultim, stingher.

...A plecat Tata. Măine, și eu!

EPITAF, IV

S-a șters lumina în urma mea;
Noptile ard bogate-n psalmi...
Prispa e goală; Singură e Mama,
Copleșită de suferințe și de ani!

N-am să mai pot pe nimeni vedea,
Ochii mei vor fi sinceri și calmi...
S-a șters lumina în urma mea;
Noptile ard bogate-n psalmi...

I-aș prinde Mamei sufletul în palmă,
Și i l-aș săruta mereu până ce ea
Va crede că Tatăl meu mă cheamă
Să-mi dăruiască pururi o stea...

S-a șters lumina în urma mea!

EPITAF, V

Cad flori de abis
Peste orice vis...
Am strâns țărână crudă
Să-mi ajungă, să-mi ajungă

De la tata de la mormânt
În trup de ploaie și de vânt;
Cad flori de abis
Peste orice vis...

Se ține mama de cruce,
Vede Viața cum se duce;
Sicriul este acum închis
„mințit cu miez-de-paradis”

Cad flori, flori de abis...

EPITAF, VI

A plecat umbra, a plecat...
Singurătatea a rămas sinceră cu ea;
Toate visele s-au amanetat
În conturul stelele care va cădea!

Nu știu dacă doar eu sunt vinovat
De toate câte-a-ndurat ființa mea?
A plecat umbra, a plecat...
Singurătatea a rămas sinceră cu ea;

Pustiu înflorește-n teamă și păcat,
Se sfârâmă de pe oase carnea;
Pământul negru cu trudă-i aruncat,
Ce greu e sicriul, moartea e grea

A plecat umbra, tainic a plecat...

EPITAF, VII

Închide, închide sicriul gropare;
Vezi, Viață, realitățile sunt goale...
Nimeni nu mai are răbdare,
Inimile rabdă, lacrimile-s oarbe!

Cerul e-ntr-o continuă înnorare;
Ploaia curge între vis și uitare!
Închide, închide sicriul gropare;
Vezi, Viață, realitățile sunt goale...

Dar, suflete, du-te întru iertare
Printre îngeri cu albe petale
Acolo unde Dumnezeu e-n stare
Să ne dea iluzia vieții viitoare

Închide, închide sicriul gropare!

EPITAF, VIII

Dacă Moartea nu mă lasă
Să mai rămân astăzi acasă;
Atunci copii, părinți și frați,
Veniți, mă-mbrățișați, mă-mbrățișați!

Mormântul mi-i în iarba grasă,
Clopotul rece – nici că-i pasă –
Dacă Moartea nu mă lasă
Să mai rămân astăzi acasă...

Pe cruce un nume șters va rămâne
De astăzi până, mai șters poimăine...
Dar dacă mi-a fost viața frumoasă
Copiii vor scrie: „Tată, hai iar acasă

Chiar dacă Moartea nu mă lasă!”...

EPITAF, IX

Destul nu m-ați iubit niciodată!
Mi-ați ascuns lacrima într-o șoaptă...
Și-ați plecat! Ați plecat în lume,
Fără de rădăcini, de suflet, de nume!

Privirile se surpă în stări anume,
Visele se macină în visele-spume

Destul nu m-ați iubit niciodată!
Mi-ați ascuns lacrima într-o șoaptă...

Sunt o ființă alergată de tinere pume
Într-o iluzie criptată cenzurată
Ascunzând strigătul în oarbe sume
Din care evadează realitatea câteodată

Știind că destul nu m-ați iubit niciodată!

EPITAF, X

Vezi, Moartea a venit la mine!
Tu, Viață nu ai zis nimic...
Am împărțit trufia între destine
Și lacrimile s-au prersisipit!

Cu sufletul plin de suspine
Nu știu dacă aş fi reînflorit?
Vezi, Moartea a venit la mine!
Tu, Viață nu ai zis nimic...

Mi-ai pus un preț de rău/ de bine;
M-ai vândut ca timbru pe-un plic:
O, Viață între noi ce mai rămâne...
Și te-am iubit, iubit, iubit, iubit...

Vezi, Moartea de ce-ai mai venit?!

(din Constantin ANTON –
„evanescențe, vol.I”,
colecția Ideal și culoare, nr.10,
Editura PIM, Iași, 2021)

Casa

Mă numesc Gabriela Gârlonța, sunt din Sibiu și cred că poezia este o taină și mi-ar trebui ca Briareu, o sută de brațe și cincizeci de capete... Prima poezie am scris-o la pubertate- îmi amintesc doar un vers- fetița timidă ca florile.

Prima carte am publicat-o după mulți ani: Gabriela Gârlonța, Poezii în alb- negru/ Schwarzweissgedichte, editura Imago, Sibiu, 2002.

Eram la studii post universitare: Ateneo Pontificio” Regina Apostolorum” din Roma / Italia – Master în Psihologia” și studenții din ateneele pontificale ne rugam de cinci ori pe an cu Papa- atunci, Papa Ioan Paul II, azi Sfântul Ioan Paul II, Papă și cum am primit „par avion”această carte, am avut inspirația să-i trimit papei un exemplar- să nu uităm că Papa a fost un mare poet-poetul Carol Voityla. Papa a primit cartea cu bucurie și mi-a trimis o scrisoare de mulțumire pentru acest cadou și m-a invitat la Binecuvântare Apostolică în Aula Paul VI unde erau întâlnirile de rugăciune cu Sfântul Părinte. Jurnalistul Sibian Adrian Popescu a consemnat acest lucru în Tribuna Sibiului / Eveniment / 19 iunie / 2003:

Poeziile Gabrielei Gârlonța citite la Vatican. Cum este ușor de înțeles la Roma m-am simțit binecuvântată de Dumnezeu, de îngeri de sfinți și de minunații profesori pe care i-am avut și de la care am învățat cum să supraviețuiesc în dragoste căci, Dumnezeu este dragoste(1 Ioan 4,8).

Am aflat că Papei i-a plăcut poezia Declarație de dragoste: o, Doamne, cum mirosi a înger/ și cum când plângi se face totul nea / și totuși , cum mă faci să sânger / că n-am nimic asemenea poezia era scrisă la dedicație în italiană: o, Domine, che profumi come un angelo/ e chi quando piangi, și fa tutto neve/ tuttavia mi fai piangere/ che non sono come te.

Profesorii mei au fost emoționați de versurile din Rochia de mireasă:

Tatăl meu-preot greco-catolic/ m-a îmbrăcat în 40 de liturghii/ una singură e rochia de mireasă/ o îmbrac în fiecare zi.

Colegii au rezonat la scurte meditații: la 1406 s-au descoperit într-un perete al primăriei din Sibiu /34 pahare de argint / unul este sânul meu

undeva, cândva

am văzut un om/care smulgea stejarii seculari din rădăcină/ de ce faci ce faci/ să fac loc la oameni aștept tramvaiul spre cimitir /

ceva așteaptă în mine/

să fie voluptatea sau orgoliul

(cartea este pe e-book)

A doua carte publicată este Gabriela Gârlonța, Persistența măștilor, Die Beständigkeit der Masken, Editura Universitatii „Lucian Blaga” din Sibiu, 2007.

Am ales prima poezie, Unui cititor/ Ești fericit/ și surâzi/ când observi/ că în cer/sunt stele/ și strălucesc/ ești mulțumit /dacă soarele/încălzește blând/binevoitor/iarba proaspătă/

de pe o pajiște înflorită /te bucuri/ de încântătoarea/ schimbare de anotimpuri/dar ce să zici/ când în tinerețe/întâlnești/ o minunată femeie/ care pentru totdeauna/ va ști să te iubească

(cartea se poate citi pe e-book).

A treia carte: Gabriela Gârlonța, Poezii/ Poems, editura Adalex, Sibiu, 2010

Am ales Oglinda

este interzisă /intrarea cu ochi de oglindă /dintr-o mască mută/care se joacă de-a viața/ care se joacă de-a mitul/ masca timpului/custodele unui suflet/ în liniștea care curge prin vene/am și eu o mască o mască mistică-amorul/esența efemeră dintr-o mască / goală/până când pânza de păianjen/mă îmbrățișează să sfâșie golul

(cartea este pe e-book iar varianta în engleză pe google. book).

A patra carte publicată este: Gabriela Gârlonța, Casa Amintirilor, Art Creativ, București, 2021.

Am selectat următoarele poezii:

1. spațiul gol/ am băut cer/ și verde infantil de iarbă/ strânsă în somn/ îl țin în palmă/ îndrăzneată arhitectură/ fluidă mișcare/ gol de sprijinit în oase

2. o stradă-n spate/ și o pasăre albă/ gravidă de nea/

3. într-o zi bună/ mă jucam cu imagini/ de îngeri nud/

4. salvador dali/ mustață de ornament/ploaie decentă

5. o pisicuță/ toarce fuga din serai/ în cărbune alb

6. dimineața isi deschide frumosul sân/ sfânta agata își poartă sânii tăiați în mâini cu bucurie/ și capul lui ioan botezătorul surâde pe o regăsească tipsie/iar soarele răsare ca un stăpân/

..

dar tu dormi dimineața/eu mă învârt în jurul soarelui/cu viteza solenoidului/ mi-aș tăia sânul stâng/”în semn de recunoaștere/”dar trezirea din somn nu e încă dragoste

Psalmi

1: Unde ești, Doamne?/te caut în întâmplările vieții/cum e firesc, tu minți/ eu născocesc/iartă-mă când greșesc/uite, merg pe valuri/ pe lacul de aur/ mici cercuri de apă.

Un ardelean duce un gând până la capăt (Lucian Blaga). Acum mă simt mai singură și mai săracă, Dar nu pentru mult timp.Am în lucru o nouă carte de poezie.

În manuscris am povestiri și câteva piese de teatru foarte scurt.

Umanistul Robert Frost a scris că „ trebuie să te surprinzi pe tine însuși dacă vrei să fii poet”.

Dacă cititorul sare vreo pagină din carte, atunci e clar că autorul ar fi trebuit s-o scoată el singur (Oscar Wilde? Flaubert?)

Am început să scriu la pubertate uimită de ce se întâmpla în corpul meu. Mama a știut să mă facă sensibilă la poezie citindu-mi în fiecare seară Mica Biblie și adormeam cu psalmi,proverbe și cântarea cântărilor dar și versuri din Eminescu, Blaga,Magda Isanos, Rainer Maria Rilke, Schiller, Goethe și desigur Sonetele lui Shakespeare. În clasa a v-a am citit Dante, Divina Comedie, carte care o recitesc în fiecare an în postul mare. Atât în Gimnaziu cât și la Liceul Teoretic – sectia umanistică- am avut profesori buni la Limba română și la Literatura Universală: dl.Lazar Nicolae, Dl.Viorel Crainic,Dl.Moldovan Ioan; la Facultatea de Teologie Greco-Catolică, Pr.Prof Bota Ioan,ne predă Istoria Literaturii Române după Al. Piru cu atâta pasiune încât nu puteai să rămâi indiferent. Tata fiind preot citea zilnic iar mama era și ea pasionată de lectură.

Am publicat mai multe poezii în variate reviste: Transilvania, Euphorion, Cenaclul de la Păltiniș, Unirea,Viața creștină, Rapsodia, Romeo și Julieta Mizil, Alchemia, Urmuz, Extemporal liric și Monitorul de poezie.

De ce scriu în continuare poezii? Scriu pentru că, „cuvântul e ca o flacără ce arde într-un geam întunecat”(Sheila Watson).

Scriu pe site-urile de poezie unde postez poezii mă întâlnesc cu poeți interesanți și cititori fideli. Pe scurt: scriu pentru că îmi place. Sibiu are o Școală de poezie cu tradiție: Cenaclul de la Sibiu- Radu Stanca, Ioan Augustin Doinaș și așa mai departe.Mai aproape de noi, Mircea Ivănescul, Ion Mircea, Dumitru Chioar, Ioan Văcărescu Iustin Panța, Adela Greceanu, Rita Chilian, Radu Vancu; revistele Transilvania și Euphorion, Cenaclul de la Păltiniș sunt foarte apreciate nu numai pe plan național dar și european și chiar mai departe. Festivalurile de poezie: Zilele poeziei „Iustin Panța”, Festivalul Internațional de Poezie „Artghotica” și celelalte sunt un prilej minunat de a te întâlni cu mari poeți contemporani.

Îmi iubesc toate cărțile. Mă recomand cu fiecare în parte...Nu am o carte preferată. În fiecare sunt fragmente din corpul și sufletul meu dar pentru că prima carte, Poezii în alb-negru, Imago, Sibiu, i-a plăcut Papei Ioan Paul II, care mi-a trimis o scrisoare de mulțumire, știți cum se spune „prima dragoste nu se uită niciodată” și desigur îmi place cel mai mult cartea pe care încă nu am scris-o. Recomand și Casa Amintirilor despre care

Poeta Daniela Toma a scris atât de frumos că m-am îndrăgostit de mine însămi.

Cenaclul Maximist? Un loc unde întâlnesc poeți interesanți, liberi dar responsabili de fantomele lor, un exercițiu continuu și necesar de poezie.

Lucrez la o carte nouă de poezie: Autoportret cu șase degete și sper să mă surprind pe mine însămi în ipostaze vechi și noi și așa mai departe.

Cu prietenie,
Gabriela Gârlonța

1.
casa
am construit o casă
acasă
aici și aiurea
pe scara lui Iacob îmi urc sentimentele
sunt și rămân
fetița timidă ca florile

2.
unde ești, Doamne?
te caut în întâmplările vieții
cum e firesc, tu minți
eu născocesc
iartă- mă când greșesc
uite, merg pe valuri
pe lacul de aur

mici cercuri de apă

3.
o stradă-n spate
și o pasăre albă
gravidă de zăpadă

4.
salvador dali
mustață de ornament
ploaie decentă

5.
o pisicuță neagră
toarce fuga din serai
în cărbune alb

Dincolo sunt eu

Data nașterii: 07/11/1978

Studii: clasele IX-XII Liceul Poștă și Telecomunicații PTTR, actualul Gheorghe Airinei, București

2001-2015: Facultatea Științele Comunicării, Biblioteconomie și Arhive, Universitatea Computense de Madrid

Apariții online:

Revista electronică LED Force-Editura-Noi nu tăiem copacii

Revista electronică Extemporal liric ISBN/2668-5620

Revista Timpul Bruxelles

Alte publicații grupuri literare online: Cenaclul eCreator, România Culturală, Club Editura Rocart, Societatea scriitorilor din România, Cenaclul literar “Diaspora scrie”.

Pe lângă aceste publicații împărtășesc poeziile mele zilnic în diferite grupuri de poezie și literatură online: Dependent de vers, Prietenii revistei “Poezii pentru suflet”, Literatura din călimară, Poezie cu ștaif, Poesis 2020, Cubul de poezie, Cenaclul țara cuvintelor.

*

Am scobit toată noaptea din trupul unui copac doborât o luntre ca să-mi pot duce mai ușor acareturile Dincolo, am așezat flori vii și moarte, frunze plânse de toamna îndelungată a vieții, un mieluşel îmi cere îngăduință, dar e ortul meu, e jertfa pe care-o ofer ca să trec Dincolo...

și-am mai luat cu mine iubirea oamenilor care acum zac în morminte surpate, așteptând cuminți să iasă în clipa de Apoi, o veche busolă învâртеște nebună acele în toate direcțiile, e mai pierdută decât mine și mă umblă pe ape negre și tulburi, învolburate, din care răzbat țipetele celor respinși la poarta de Dincolo...

și ea a rătăcit drumul...

un corb își croncăne despărțirea pe umărul meu șubred, îmi țintuiesc ochii înlăcrimați

către un răsărit nou, nu-mi mai întorc privirea în spate, spre un decor fumegând, lumea e moartă, moartea îmi suflă în ceafă, e pe urma mea și-mi atinge ușor coasta împrumutată din care am fost zămislită

și ea își cere prețul

am scobit toată noaptea din trupu-mi o luntre ca să mă ducă Dincolo...

dar Dincolo sunt eu, un pribeag umblător prin lumi de aici, de acolo, de nicăieri...

*

Nebunul satului trăia mai mult prin jurul bisericii din pomenile primite de la enoriași. Curăța mormintele în schimbul unui muc de țigară, bătea și scutura covoarele din altar, stingea lumânările aproape arse la slujbe și înmormântări, trăgea clopotul când n-avea cine, într-un cuvânt, nu trăia înspăimântat de viață, ci într-o limpezime fără opintire.

Îl chema Toma, un nume sofisticat, de conotații biblice pentru un om liber. Doar atunci când îți rătăcești mințile, abia atunci poți trăi fără îngrădiri, într-o deplină liniște și armonie.

Lipsa îndatoririlor și a constrângerilor societății, familiei, prietenilor conduce la acea stare de beatitudine, de zbor, dar fără aripi, aici, pe pământ.

Unii copii fugeau de el, alții mai curajoși îl întăreau, aruncau cu pietre, îl înconjurau într-un ungher și-l îmboldeau cu bețele. Hainele ponosite desprindeau un miros greu, de apăsare, miasmele întregii lumi erau purtate pe ulițe mici, întortocheate și strâmbe.

Sătenii îl primeau pe lângă casă iarna, pe prispă, când poiana puțului era troienită de zăpadă și nu mai putea dormi cu cerul sub cap. Mai aduna vreascuri și cioturi, adăpa animalele, se învârtea prin jurul gospodăriilor nemaiprididind cu sarcinile pentru că uita de la mână până la gura de ce se afla în locul acela și pentru ce venise.

Însă, nu poposea mult într-un loc, îl chema drumul, “parcă l-a tras așa”, șopteau suratele cu colțul basmalei tras peste gură atunci când l-au găsit înțepenit în poiana puțului, cu ochii larg holbați, bulbucați spre un cer sub care își culcase capul.

*

Într-un ritual mnemonic îmi invoc gândurile, imaginile, amintirile și strig: Stăpâne, până când mai pui în oasele-mi fărâmate și doborâte greutatea supraviețuirii, când vei avea bunătatea să-mi dăruiești cheile templului pe care-l voi ridica din mine către ceruri?

Din văpaie mistuitoare, din foame atavică de nou, din distrugerile lumii înalța-voi un
tărâm al luminii care să calce terorii nopții.

Șed lângă carnea ruptă și oasele goale, și-n rugă îndrept ochii spre soarele care picură
negru peste lume, privesc necunoscutul din jur, asist la moartea umanității în toată
splendoarea ei.

Stăpâne, unde este scânteia din care ne-ai plămădit, unde este Iubirea în aceste suflete
morbide, unde sunt simțămintele pe acest tărâmul făgăduit?

Aici am aflat doar inși care cred în perfecțiunea lor, fiare care se pun în mișcare cu prima
scuturare din somn, cerșetori goi, condamnați la tăcere în mijlocul vacarmului așteptând
înființarea unei noi ordini, Stăpâne!

Cu vicii își hrănesc sălbăticia până le bate ceasul cel de pe urmă, își înfășoară cadavrele
dezmembrate în giulgiu de hârtie în speranța ca pe locul îngropării să răsară cuvinte.

Doar sufletul mai umblă-n voie întrebându-se: oare, toate acestea sunt imaginații care
capătă ființă doar în vis?

*

Se ospătau din carne fragedă, de animal hăituit prin păduri fremătate de urletele fiarelor,
ei toți: un vânzător de iluzii așezate într-un șirag de mărgăritare numai bune pentru a fi
suflăte în ochii orbului care-și întindea mâinile către lumină și primea în schimb bucata
de carne arsă, înnegrită de focul interior, “nu o vede, oricum, orbecăie prin viață!”, susura
schilodul așezat pe un morman de perne.

I se scurtase drumul în goana către culmile celebrității, acum își purta șchiopătarea
mascată, ascunsă sub veșminte strălucitoare, doar toiagul noduros îi trăda beteșugul.
Retras, la margine de el ronțăia delicat pielea răscaptă a animalului un ins taciturn,
cusurgiu; înnegurarea îi săpase șanțuri adânci pe chipul, cândva frumos, însă înăsprit de
frigurile existenței.

Strânși în jurul flăcărilor se înfruptau cu lăcomie din prada căzută în capcana pregătită
conștiincios, cu gândurile rătăcind cândva la vorbele unui bătran care le povestise că cel
care va fi capabil să-l captureze va împărăți viața veșnică.

Mâncau în tăcere, cu capetele plecate, cu speranța că odată devorat Cerberul puteau
străbate porțile Infernului într-o continuă Intrare și Ieșire, nicicând întrevedeau că
pârleazurile imaginate au fost dărâmate de ei înșiși.

*

În Torah am însemnat, litere magice s-au conturat, i-am dat foc negru pe foc alb unei Bet începător, pana Aleph a primit misiune creatoare a Lumii-Carte nouă și deschizătoare...

din ele altele s-au legat, s-au înmulțit și am ascultat murmure prin peșteri negre, sunete fără de înțeles, scrijeliri înșiruite, am dat nume vietății prin Cuvânt de început, iar cuvântul este suma încrengăturilor de penel, strâmbe sau iluminate, preț s-au pus pe capul lor, lauri au încununat citirea, vrajbă mare-au declanșat și iubiri pătimăse scris-am cu sângele meu în caietul nemuririi...

Voi, litere prea ușoare, dar cu atâta încărcătură!, sclavi ne suntem reciproc, ce menire, avut-am, oare, să zburăm din gând pe buze și de-acolo vânt ne poartă spre văzduhul infinit?

Daniela Anton

când fragmente zac pe rafturi
separate dintr-un Tot,
dintr-a Lumii-Carte veche,
unde toate nici n-au fost?

Motto – “Din ungher adânc, un gând
Îmi șoptea că melcul blând
Sub mormânt de foi, pe-aproape
Cheamă omul să-l dezgroape...” (Ion Barbu – După melci)

Constantin Vaciu s-a născut la Onești, județul Bacău, pe 4 aprilie 1970. După școala primară, unde excelează în studiul matematicii (a participat la olimpiade dedicate) schimbă aria de interes spre literatură – în 1985 intră la Liceul de Filologie-Istorie din localitate. În cadrul liceului participă la sesiuni și olimpiade la Literatură Română, Literatură Universală și Istorie. În septembrie 1989 este înrolat în armată – Revoluția o trăiește pe viu la Craiova, unde apără și păzește aeroportul din localitate. În 1990 intră în lumea presei – în Curierul de Onești publică primele articole sociale și culturale. A publicat în revistele Vip, Cuvântul, Gazeta femeilor, Acuz, 24 de Ore și în multe altele din perioada de început a presei românești. După patru ani de Drept la Universitatea Europeană Columna optează pentru domeniul IT (intră redactor la cotidianul Curentul apoi la revista “Comunicații mobile” din București). Până în primăvara anului 2020 a ocupat funcția de Redactor-sef adjunct la “Comunicații mobile”. Pe fondul pandemiei de Coronavirus și al izolării la domiciliu s-a dedicat exclusiv poeziei. Publică zilnic poezii în Clubul QPOEM – atelier poetic popular, Cenaclul Poetic Schenk, Cenaclul de la Roma, Atelier Monitorul de Poezie, Stropi de poezie în decor de melodie, Cenaclul Expresia Ideii, Zbor de cuvinte, Cenaclul Miron Pompiliu Ștei, World Poets Association, Revista USLR Poduri de Dor și altele.

Din 1980 Constantin Vaciu este membru în Cenaclul literar „Zburătorul”. A publicat primele poezii în culegerile “Zburătorul 2-3” și în publicația „Steagul Roșu”. În 1984, publică în revista „Flacăra” (1 iunie nr.rev.22) poezia „Iunie” (ploaia țese văzduhul/taie ierburile/împrăștiind miresmele/vrăbiilor/peste care trec/culorile marilor pictori). În același an obține premiul întâi la concursul de poezie organizat de revista „Cronica” cu poezia „Fără să știi”. Până în anul 1989 publică poezii în diverse publicații de profil din țară.

În 1990 poetul Gheorghe Izbășescu a fondat la Onești Liga culturală „Zburătorul” și noua serie a revistei cu același nume, Constantin Vaciu fiind în rândul membrilor fondatori. În martie 2020 Constantin VACIU scoate volumul de debut – “Geometrie sentimentală”, tipărit la editura Integral din București. Lansarea o face în mediul online pe 4 aprilie prin publicarea pe paginile electronice de profil a montajului de poezii citite și recitate de prietenii poetului. În 2020 publică poezii în următoarele antologii: “Roua din cuvinte – Poezii din Cenaclul Schenk”, “Reflecția cuvintelor”, “Vis cu Nichita” (vol.IX), “Universum” (vol.1), “Cinstirea Maicii Domnului!” (vol.I), “Dicționar de reliefuri literare românești” (vol.III) și “Ecou pentru alt mâine – Scriitori români de pretutindeni”. Pe 21 decembrie a lansat volumul “Multivers” (Editura Integral – București). Tot în luna decembrie primește Premiul Special pentru debut publicistic – “Geometrie sentimentală”

și colaborare deosebită cu Cenaclul “Expresia Ideii”. În prezent lucrează la următorul volum de poezii dedicat copiilor.

Constantin Vaciu

1
Tot înainte
*
așa e viața
când stai
tot înainte mergi
legat de timp
e sângele ce curge
din gândul soarelui
în umbra de pământ

*
secundă-i omul
și o undă
lumină izvorâtă
din sărut
îmbrățișările
sunt frunze
ce cad
de-a lungul
drumului

*
aşa ești tu
privind în urmă
nimic nu schimbi
tot înainte
viața merge
și drumul
se lungește
când stai
să bei
cuvintele
ce curg...

2
Melc nătâng
*
melc nătâng
ieșit în stradă
uiți că omul de zăpadă
taie pensii și lăcuste
și se-ascunde
iar sub fuste?

*
după dealuri
e gunoi
când strigăm
suntem doar noi
când se-mparte
iar plăcinta
în balcon
apare ginta
ca să rupă
iar jambonul
să se bucure
bufonul
*

melc nătâng
ieșit la soare
uiți că-n zi
de sărbătoare
coarne lungi
tu ai pierdut
ca să intri
sub pământ...

3

Aurul din mine
*
cu ochii închiși
văd aurul din mine
cum împletește timpul
ca frunzele pe ram
și-n vals atomic
te aduce
să dai culoare
amintirilor
*

un gând pierdut
îl readuci la viață
cu-un simplu zâmbet
și-un sărut
și-n mângâieri
transformi o noapte
într-un volum de poezii
*

cu buzele lipite
de cuvinte
aducem stelele
pe cer
și pierdem
rând pe rând
din frunze...

4
Fiecare zi
*
începem fiecare zi
coborând...
lăsăm hainele
împăturite-n vise
ne uităm în oglindă
uităm cine este acolo
dincolo de sticlă
o lume tăcută
își perie dinții
pentru a mușca
cu sete prezentul
*

începem fiecare zi
închinând...
adunăm cu grijă
dorințele

pentru fiecare
căutăm câte o cheie
între da și nu
sărutul deschide
răsăritul

*

începem fiecare zi
cântând...
fără diplome
fără partituri
ținem ritmul
cu inima
și cu ce vrem
să trăim

*

începem fiecare zi
murind...
la costum și cravată
pierdem sufletul
prin fiecare vamă...

5

În inimă

*

în inimă am strâns
întreaga lume
o singură rețea
de neurite
făcută să te aducă
din veșnicie
lângă mine

*

din inimă cobor
în noapte gândul
adun pe brațe
visele pierdute
le dau un zâmbet
și un nume
și împreună
le zidim
în suflet...

6

Dintre sute de cuvinte
– la umbra lui Eminescu

*

dintre sute de cuvinte
câte oare vei atinge
să ajungi la mine-n suflet
demonii să-i lași în urmă
îngerii să îi aduni
și-n cununa de lumină
doar în brațe să-mi rămâi

*

să cobori din stele drumul
cerul să-l ascunzi în ape
gândului să-i dai un nume
să te știu tot mai aproape

*

printre suflete pierdute
luna rățăcește anii
și ne strigă
și ne cheamă
să ne-aducă împreună...

7

Atât de des

*

atât de des uităm
să spunem mulțumesc
că uneori pășim indiferenți
uităm de cei de lângă noi
uităm de unde am plecat
uităm de cărți
și tot ce-am învățat
uităm de noi
și uneori
un simplu mulțumesc
te face să trăiești

*

atât de des cedăm
și vrem să câștigăm
visăm și ne-amăgim
uităm că doar muncind
putem să adunăm
în fiecare zi
un simplu mulțumesc
ce-aduce zâmbete și bucurii
și sănătate-n suflet
când iubești

*

atât de des ne-mpiedicăm
cu ochii-nchiși călcăm pe lume
nici drumul nu-l mai știm
spre ce anume
în fiecare zi ne alergăm
și uneori
e bine să ne-oprim
și cerul să-l lăsăm
să ne respire
dorințele în păsări
să le punem
să mulțumim
că suntem sănătoși
și că trăim...

8

Oglinzile din noi

*

cine sunt eu
când nisipul
din clepsidră
se transformă
în sticlă?

*

cine ești tu
când mă înalți
peste munți
cu o singură privire?

*

cine suntem noi
să credem
că apele sfinte
pot spăla
răutatea din lume?

*

trăim oglindiți
în argintul din suflet
povestea mea
e acum
în tine!

9

Caut

*

caut oamenii cu suflet
cei ce încă mai păstrează
aerul curat în gânduri
și-n privire flori și iarbă
cei ce știu să îngrijească
și un pom dar și o apă

*

caut oamenii prin suflet
să le dau un chip și-un drum
să pășim doar împreună
spre un viitor mai bun
să cântăm de fericire
să dansăm plini de iubire
să citim în fiecare
bucuria de-a trăi

*

caut oamenii în oameni
cei ce știu să-ntindă mâna
ajutor să dea în lume
să aducă bucurie
și când trec pe lângă tine
să simți viața că-ți zâmbește

*

caut oamenii ca mine
plini de gânduri și cuvinte...

Floarea din retină

Locul și data nașterii: satul Gloduri, comuna Gloduri, azi Izvoru-Berheciului, jud. Bacău, 26 martie 1948. Domiciliul: Ploscuțeni, Vrancea. Profesor de matematică, actualmente pensionar.

Colaborări la:

Ateneu, Flacăra, Argeș, Ardealul literar și artistic, Oglinda literară, România literară, Salonul literar, Lumina lină, Porto – Franco, Curierul românesc, Balada, Vatra veche, Cetatea culturală, Gaudeamus, Sud, Renașterea culturală, Vitralii, Axioma, Poezia – Revista de cultura poetică – U.S.R. Iași, Opinia, Boema, Revista V, Ecoul, Art-emis.ro, Basarabia literară, Poezii Copilul.ro, Agero Stuttgart, Observatorul Toronto, Discobolul, Apollo, Apollo Junior, Revista Conta, Nomen Artis, Zeit, Plumb, Caiete silvane, Surâsul Bucovinei, Rotonda valahă, Climate literare, Cadran cultural, Mișcarea literară, Literadura, etc.

Volume publicate: „Călărețul cu spatele gol”, Editura „Porto – Franco”, Galați, 1995
„Gioconda din versuri”, „Revista V”, Focșani, 2000
„Pasărea albă”, Editura „Călăuza”, Deva, 2001
„Cum se naște dragostea”, Editura „Călăuza”, Deva, 2003
„Mare de semne”, Editura „Călăuza V.B”. Deva, 2004
„Foșnetul eternității”, Editura „Rafet”, Râmnicu-Sărat, 2006, Prefață Gheorghe Istrate
„Strigătul tăcerii”, Editura „Rafet”, Râmnicu-Sărat, 2008, Prefață Marin Ifrim
„A deschis o floare ochii”, Editura „Rafet”, Râmnicu – Sărat, 2011, Premiu Florica Cristoforeanu
„Pete de lumină pe fereastra vieții”, „Editgraph”, Buzău, 2013
„Miau, pisoiul din ogradă”, Editura „eLiteratura”, București, 2014
„Dragonul cu sandale de pământ”, „Editgraph”, Buzău, 2014
„Pasărea cu aripi frânte”, „Teocora”, Buzău, 2015
„Clepsidra vârtejului negru”, „eLiteratura”, București, 2015
„Statuia cu lacrimi”, „eLiteratura”, București, 2015
„Tresăriri”, „eLiteratura”, București, 2015
„Galaxia lebedelor negre”, Editura „Art Creativ”, București, 2017
„Motanul încălțat cu flori”, Editura „Pim”, Iași, 2017
„Picături de suflet”, Editura „StudiS”, Iași, 2018
„Între două capete de lumină” Editura „StudiS”, Iași, 2019

„Izvorul iubirii”, Editura PIM, Iași, 2020

„Calea pustie”- proză scurtă – Editura „Rafet”, Râmnicu –Sărat, 2010

Volume colective

„Cântec de țară”, Bacău, 1967

„Vatră eternă”, Focșani, 1980

„ Al Evei trup de fum’, Editura „Zedax”, Focșani, 2003

„Antologie de poezie” „Oglindea literară 2000-2007”, Focșani, 2008

„Solidaritate și toleranță”, Editura „Mesagerul”, 2009

„Texistențe”, „Editura culturală Antares”, Galați, 2009

Creații originale traduse în limba engleză, Editura „Sedan Publishing House”, Cluj-Napoca, 2007, Voices of contemporary romanian poets, și în diverse reviste literare etc.

Premii

Marele premiu „Salonul literar Dragosloveni”, Focșani, 8-9 dec. 1979

Premiul Revistei „Antares” pentru poezie, Galați, 2008

Diploma de excelență pentru întreaga activitate literară și promovarea culturii vrâncene în spațiul buzoian, 16 oct. 2008

Premiul „Florica Cristoforeanu” pentru volumul „A deschis o floare ochii”, Editura „Rafet” și Asociația Culturală Renașterea Râmnicăneană, Râmnicu-Sărat, 2011

„Premiul pentru un singur poem” acordat de Revista de Cultură Antares, 2013,

Premiului I, Festivalul Național de Creație „Vrancea literară”, 17 oct 2014 etc.

1

Floarea din retină

Calzii muguri de lumină

Prind în tină rădăcină.

Și în stepele de dor

Aduc florilor fior.

În hotarul de lumină

Tu ești floarea din retină.

2

Limpezire

Jucăm pe degete finis de nonvaloare,

Sângele aleargă pe ușa către soare

Unde cerul planează peste mare.

Ne-nconjurăm cu vise și speranțe,

Clipa o trăim în franjuri de restanțe

Și ne limpezim în fluierat de gloanțe.

3

Ascunsul în vise

Doar o frunză de lumină o sorb din ochii

tăi

Netezesc vârfuri de flori în necunoscute

văi...

Și feriți de gura lumii felurim clipe fericite

Într-un joc astral adus în pătuțuri de

larice...

Mă supui descătușat cu al Evei costum

nud,

Mă las cucerit de trupu-ți și în vise mă
ascund!

4

Umbra urcă

Umbra urcă în picioare scurte,
Crește regizată de propria-i speranță,
Rotunjită nu-ncapă nici pe-o punte,
Trece-astfel sub crucea fără viață.

Umbra dacă m-ar urma oriunde,
Aș scălda-o în veșnică speranță,
Aș instala-o pe un vârf de munte
Ca trecerea prin mine să-i dea viață!

5

Am visat că dansam

Am visat că dansam cu fericirea în brațe,
Că pășeam legănați pe-a iubirii nuanțe...

Primăvara înălța izvoare cu sâni de dor,
Eram însetați de inerția stelară în zbor...

Visul avea albe rădăcini tămâiate cu
soare,
Întâmplarea unduia în val și spumă de
mare...

Mușchii cerului albastru se încolăceau în
noi,
Ne adunau inima și-o plantau în viață
vioi...

O vioară se auzea cu foc în seninul
iubirii,
Cascada plăcerii ne arunca în mugurii-
nfloririi...

6

Balustrada iubirii

Cascada timpului ronțăie zăpada,
Ce spală avan tentațiile iernii,
De balustrada iubirii atârnă amintirea,
Palmele zbicite intră în vecernii.

Luăm jarul cu mâna credinței,
Botezam lacrima-n cristelnița sfântă,
Nu lăsăm sângele de izbeliște,
Cu rumegușul vieții ne luăm la trântă.

7

Potrivire

Soarele intră
În capătul tunelului,
O umbra din spațiu
Potrivește ochelarii
Gândurilor!

Vremea

Netezește picătura
Care diluează sângele
Stalactitelor
Vremelnice umane.

8

Zidită-n suflet

Se desfac petale de cuprinderi
Cu inima desprinsă din deprinderi,
Nici focul și nici apa nu ne iartă
Când ardem și ne stingem deodată
Unde-n ochi frumoși roiuri de stele
Au rămas să ardă-n picățele,
În cerul lor te caut strălucind,
Uitând mereu că-n suflet te-am zidit!

9

Steagul iubirilor

Am fost și încă voi mai fi
Stejar verde-n bătătură,
Ochi de vultur ce-a atins
Lungul zbor de aventură.

Mă priveai sub cer înalt
Unde stelele-mpletesc
Luminițe îndrăznețe
Pentru cei ce se iubesc.

Astăzi mergem mai departe
Prin nisipul clipelor,
Înălțând speranțele
Pe scara iubirilor.

10

Sângerarea clipelor
Ca să-mi sângeri clipele
Pui în spini cuvintele
Să mă doară, să mă doară,
Trupul tău de căprioară.

Tac, în veșnicii de gând
Întorc umbre pe pământ,
Storc lumina în semințe,
Încolțesc flori în dorințe.

Fierbem ceai în lacrimă
În pumnii cât inima,
Sorbim aburi cu plăcere –
Spini cu sânge și durere!

MARIN MOSCU
Membru U.S.R. Filiala Sud – Est (Galați-Brăila), ROMÂNIA

O singură mână întinsă

Data și locul nașterii: 08.09.1947, com.Cenad, jud.Timiș

Studii: Școala generală din comuna Cenad, Liceul Teoretic din Sânnicolau Mare, Facultatea de Filologie de 5 ani (secția română-franceză) a Universității Timișoara (absolvită în 1972).

Ocupația: Profesor de l. franceză la Școala Gimnazială Dudeștii Noi, jud. Timiș (1992-până în prezent)

Debut: în revista „România literară”(1969), debut girat de Ion Caraion

Colaborări : „România literară”, „Luceafărul”, „Amfiteatru”, „Viața Românească”, „Orizont”, „Familia”, „Tomis”, „Orient Latin”, „Poesis”, „Ardealul literar și artistic”, „Semenicul”, „Reflex”, „Sud”, „Semne”, „Paralela 45”, „Anotimpuri literare”, „Banat”, „Actualitatea literară”, „Conta”, „Convorbiri literare”, „Arca”, „Discobolul”, „Spații culturale”, „Citadela”, „Algoritm literar”, „Caiete Silvane”, „Revista Nouă”, „Onyx”, „Alternanțe”.

Debut editorial: în volumul colectiv „Popas între poeții tineri”, îngrijit de Victor Felea (Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1974)

Membru al USR, filiala Arad (din 2011)

Volume publicate:

1. „Inefabila ninsoare” (poezii – Editura Facla, Timișoara, 1981)
2. „Alfabetul mirării” (poezii pentru copii – Editura Facla, Timișoara, 1987)
3. „Vară de crin” (poezii – Editura Mirton, Timișoara, 1997)
4. „Înduplecarea nopții” (poezii – Editura Mirton, Timișoara, 1998)
5. „Steaua ta ,copilărie” (poezii pentru copii – Editura Mirton, Timișoara, 1999)
6. „Epifanii pentru Daniel” (poezii – Editura Eubeea, Timișoara, 2003)
7. „Alte epifanii pentru Daniel” (poezii – Editura Eubeea, Timișoara, 2007)
8. „Cântec pentru somn și drum” (poezii pentru copii – Editura Eubeea, Timișoara, 2008)
9. „Voci din penumbră” (proză scurtă – Editura Marineasa, Timișoara, 2008)
10. „Lacrima seninului” (poezii pentru copii – Editura Eubeea, Timișoara, 2009)
11. „Colivia de aur” (roman – Editura Eubeea, Timișoara, 2009)
12. „Lecția despre îngeri” (poezii – Editura Eubeea, Timișoara, 2010)
13. „Vară de crini” (poezii, ediție revăzută – Editura Eubeea, Timișoara, 2010)
14. „Utopia umbrei” (poezii – Editura Eubeea, Timișoara, 2010)
15. „Bucuria și singurătatea” (poezii – Editura Eubeea, Timișoara, 2011)
16. „O poveste și-o culoare” (poezii pentru copii – Editura Eubeea, Timișoara, 2011)
17. „Dincolo de nerostire” (poezii- – Dacia XXI, Cluj-Napoca, 2011)
18. „Calea spre lume” (poezii – Editura Eurostampa, Timișoara, 2012)
19. „Apele nopții spre dimineață”(poezii – Editura Eubeea, Timișoara, 2012)

20. „Câte-n lună și în stele” (poezii pentru copii – Editura Eurostampa, Timișoara, 2013)
21. „Memoria fulgerului” (poezii – Editura Eurostampa, Timișoara, 2013)
22. „Întâmplările simple” (poezii – Editura Eurostampa, Timișoara, 2014)
23. „Cei ce se întorc spre seară” (poezii – Editura Rafet, Râmnicu Sărat, 2014)
24. „Hai să ne jucăm de-a rima!” (poezii pentru copii – Editura Eurostampa, Timișoara, 2014)
25. „Umbra și timpul” (roman – Editura Eurostampa, Timișoara, 2014)
26. „Mesagerul obscur” (poezii – Editura Eurostampa, Timișoara, 2015)
27. „Fericirea ca o dimineață ploioasă” (poezii – Editura Limes, Florești, 2016)
28. „Linia de sosire” (poezii – Editura TIM, Reșița, 2016)
29. „Livada fermecată” (antologie de poezii pentru copii – Editura Zorio, București, 2016)
30. „Lumea abia mărturisită” (poezii – Editura Eurostampa, Timișoara, 2016)
31. „Alfabetul de piatră” (poezii – Editura Eurostampa, Timișoara, 2017)
32. „Amnezia” (roman – Editura Eurostampa, Timișoara, 2017)
33. „Eu și piticul cu tichie albastră” (poezii și povestiri pentru copii – Editura Eurostampa, Timișoara, 2017)
34. „Iarna cireșelor amare” (poezii – Editura Eurostampa, Timișoara, 2017)
35. „Fotografia unei duminici amânate” (poezii – Editura Eurostampa, Timișoara, 2018)
36. „Ghicitori-neghicitori pentru zece anișori” (poezii pentru copii – Editura Eurostampa, Timișoara, 2018)
37. „Cuvintele și așteptarea” (poezii – Editura Eurostampa, Timișoara, 2018)
38. „Vocea din somn” (poezii – Editura Eurostampa, Timișoara, 2019)
39. „Aproape păsări” (poezii – Editura Eurostampa, Timișoara, 2020)

Premii literare:

- Premiul Festivalului de poezie „Lucian Blaga” și al Casei de cultură „Lucian Blaga” din Sebeș (1994)
- Premiul Bibliotecii Județene Alba la Festivalul internațional „Lucian Blaga” (2004)
- Premiul revistei „Sud” la Concursul Național de Creație Literară „Vasile Voiculescu”, Secțiunea Proză, Buzău (2005)
- Premiul Uniunii Scriitorilor din România, Filiala Arad, pentru volumul de poezii „Calea spre lume” (Editura Eurostampa, Timișoara, 2013)
- Premiul I la Concursul de poezii pentru copii „Tintim-Timmy”(2014)
- Premiul „Mircea Micu” (constând în publicarea volumului de versuri „Cei ce se întorc spre seară”) la Festivalul Internațional de Creație Literară „Titel Constantinescu” (2014)
- Premiul I la Concursul de poezii pentru copii „Tintim-Timmy”(2014)
- Premiul „Mircea Micu” (constând în publicarea volumului de versuri „Cei ce se întorc spre seară”) la Festivalul Internațional de Creație Literară „Titel Constantinescu” (2014)

1

SPUI TU

Căci lucrurile și cuvintele
Se apleacă într-o anumită direcție
Spui tu.
Spui tu și oglinzile dispar ca și când
O frumusețe ar fi acolo
Ar cânta cu o mie de guri.
Dar el se retrage și asta
Nu e totul, ca o carapace întinsă
Pe o suprafață fierbinte.
Pui degetul și-l numești.
Generozitatea lui intraductibilă,
Aceeși pură ficțiune
În locuri și momente diferite.
Saltul nu ne recunoaște, așa
Ar fi normal, cu aceste
Impedimente care strălucesc în întuneric.
Strălucesc.
Nimeni pe traiectoria bunelor intenții,
Dar asta e suficient
Chiar și când ieși pe ușă
Întorci capul și spui
Spui tu.

2

LOCURI COMUNE

Da, lumea e bună și piersicile sunt bune,
Străzile sunt curate.
Astăzi am prins ultimul autobuz:
Un înger picat din cer
Pentru confortul celor fără confort.
Măinile tale se cuibăresc în spațiu,
Defrișează atomii unor structuri invizibile,
Dincolo de cortină, de grabă, de tot.
Am noroc că încă nu plouă,
Încă nu explodează poveștile sordide de ieri.
Gramatica gestului simplu, cuvinte alunecând

Pe un patinoar subțire, insensibil.
Nu-mi pasă de fragilitățile eului,
De impertinența epidermei strălucind
Sub soarele anemic al verii.
Lumea e bună, piersicile sunt bune,
Străzile sunt curate.
Amnezia și moartea devin locuri comune.

3

E BINE ȘI GATA

Înaintăm până la un punct.
Apoi ne întoarcem și descoperim
Virusii, cărțile și principiile clare.
Insectele mai târziu.
Ne cățărăm pe garduri,
Culegem fructe interzise și plângem.
Ferestrele dau spre stradă: o lume gri
Până la înălțimea copacilor din curte.
Când e bine,
E bine și gata.
Fratele meu învață pe de rost alfabetul.
Eu colecționez timbre rare
Și vorbesc despre apeducte și păsări.
Cineva se retrage în vârful picioarelor.
Oamenii se nasc și mor
În locuri și momente diferite.
Totul este să te afli
Pe traiectoria bunelor intenții.

4

ȘI VÂNTUL TĂCEA

Aseară am citit un poem de anne sexton.
Mda, sunt responsabil și fac
Doar ceea ce se cuvine.
Aseară instrumentele tăceau
Și
Vântul tăcea.
Voi spune că pereții s-au deplasat puțin,

Ca să facă loc unei viziuni confortabile.
Și apa avea o formă previzibilă.
(În palme, un greier de tablă,
Pus în mișcare de un minuscul arc electric.)
Câmpuri și pietre, o genialitate
Inutilă.
Printre rânduri, scopuri înalte și
O istorie tandră a lucrurilor de jos.
Locurile în care am fost
S-au umplut de praf, au sucombat
În sucul înghețat al toamnei.
Aseară am citit un poem de anne sexton.
Aseară instrumentele tăceau
Și vântul tăcea
Și câinii tăceau.
Inima mea tăcea.

5

AM VREA SĂ FIM ACOLO

Țara este aici,
Noi suntem aici,
Noi alunecăm pe apele improvizate
Ale disperării.
În dosul perdelelor, artificii și glorii,
Galopul cuvintelor pe scările nevăzute
De care ne desprindem,
Cu pielea atârând ca un naufragiu spumos.
Noi suntem cei cu demnitatea intactă și cu drumul la picioare,
Cei tăbăciți de vânturile iernii,
De animozitățile calde ale devenirii de sine.
Țara este aici,
Noi suntem în siguranță
Cu multe umbre în preajmă,
Cu mult soare și câteva aripi colorate
Pentru muntele alb.
Privim dincolo de peisajul acesta convingător
Și visăm la esența vieții,
La piticii verzi și la arborii care nu mai sunt.
Am vrea să fim acolo,

Să dezlegăm șarade
Și să vorbim într-o limbă necunoscută.

6

PAȘII LOR DESENEAZĂ PĂSĂRI

Am numărat paginile cărții.
Da.
Sunt fotografii pe ape,
Dar ușile nu se deschid încă.
Stăm la umbra semnului, stăm
Și liniștea despică marile întinderi:
Cineva rămâne în urmă,
Rana unui fruct, găselnița pedanteriei.
Dincolo,
Un logos înalt, plute subțiri
În derivă.
Am trecut de corpurile înecaților,
Am învățat ce înseamnă disperarea,
Furia, resemnarea atroce.
Vom locui în briza celor secătuiți.
Pașii lor desenează păsări sau
Avioane, totuna:
El se apropie, te lovește, adaugă un sunet pur
Acestei amnezii precoce.

7

NOI SUNTEM AICI

Fiindcă nu se vorbește despre ei nimic,
S-ar zice că nici nu există.
Asta ar fi întâmplarea
Necenzurată, ca o frunză plutind
În vilegiatura toamnei.
Căci toate înfloresc și se sparg
De ziduri, de centura aerului ostil,
Într-o deplină și inutilă
Fraternitate.
Apoi mâinile se retrag și trec puntea,
Ca niște animale subțiri și

Emancipate de atâta atingere
În nomenclatura oraşului.
Cine ar spune ceva,
Cine ar privi maşinăria în faţă,
Năvodul cerului
Şi-al pădurilor fără speranţă.
Noi suntem aici şi păzim
Flăcările albastre ale durerii.
Într-o deplină şi inutilă
Fraternitate.

8
CA ŞI CÂND

Se merge în tăcere.
Nimic de ascuns.
Un oraş ca o casă în flăcări.
Poate pământul e bun,
Poate florile sunt pentru altcineva.
Suntem păsări în dimineţile aspre?
Depart, departe, un râu ca un gest neterminat
Pentru alte oglinzi, alte priviri,
Cineva să răspundă
Şi sufletul să fie din nou acolo.
Am iubit un nor uriaş,
Un miriapod ca o salcie fără nume,
Nimic decât acest salt
În întunericul cuvântului.
Ca şi când vieţii
I-ar mai trebui o silabă
Pentru ultima respiraţie.

9
ACOLO ERAU EI

Acolo erau ei, într-o ficţiune pură.
Învăţau o meserie sau îşi exersau neputinţa.
Nu se auzea nimic, nici clinchetul paharelor, nici
Mişcarea stelelor prin tunelul zilei.
Oamenii treceau pe dinaintea lor

Și-i priveau cu o nepăsare intraductibilă:
Capetele lor atingeau cerul și
Se pierdeau în aerul îmbibat de cântece și de moarte.
(Va urma o secvență aproape invizibilă:
Amatorisme precare ale unul spectacol impudic
De care nu-și va mai aminti nimeni.)
Acolo erau ei, într-o ficțiune pură.
Din când în când, coborau pe pământ
Și atunci le auzeam respirația și plânsul.

10

DA, AERUL

Voiam să vă spun, dar
Mă oprește lăcomia de a respira.
Parcă ar trebui
Să tai bucăți din aer, cu atenția mărită
La acele ceasornicului, la
Această cușcă minusculă
În care mor popoarele întunericului.
Aerul,
Da, aerul,
Lovim în altă parte, în alte corpuri
Și simțim spaima ca un arc de oțel
Sub piele.
Să ne îndepărtăm, cu spatele lipit de
Aceleași împotriviri lente.
Sunt depresiv,
Timpul vorbește din nou în locul meu.

11

O SINGURĂ MÂNĂ ÎNTINSĂ

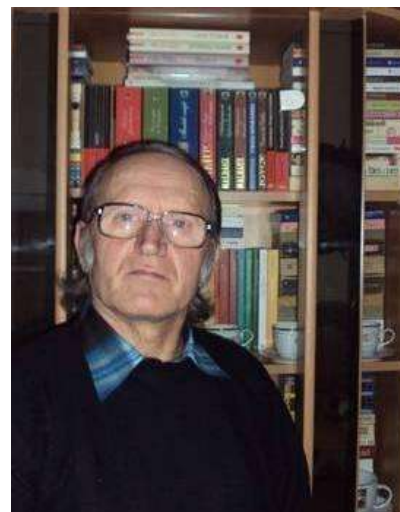
Despre ce s-a vorbit și
Doar la intrarea în restaurant,
Posesori ai voinței într-o țară
Abandonată la capătul unei
Frumuseți bipolare, la capătul
Zilelor cu uzurpări spectaculoase.
Așa s-au întemeiat toate, însă

Doar într-o anumită direcție,
Ceea ce denotă o schimbare de perspectivă
Și
Secretele unui jargon inconfundabil,
Dar asta nu s-a întâmplat,
Pentru că exista o ieșire
Și toți își impuneau soluția convenabilă,
Acea abilitate
De-a exista fără riscuri.
O singură mână întinsă în desişul ideilor pure:
Pereții se vor apropia
Și noi în dimineța estică,
Același ideal.

12

POATE CĂ VIAȚA

Dar cine se mai gândește la
Acestelucruri perisabile, la aceste ficțiuni
Insurgente.
Vântul și-a spus povestea.
Trupurile zboară și cineva își uită
Numele în pâsla anotimpului.
Singuri într-o încercare tardivă
De-a ajunge din urmă trecutul,
Respirația zeilor de demult.
Un papirus, o voce în
Impersonalitatea acestei nopți
Ce-și impune arhitectura
În conștiința ultragiată.
Poate că viața
E ceva ce se întâmplă în afara noastră.

Galetar Gheorghe
(pseudonim literar: Geo Galetaru)

Activitatea literară

Este născut la data de 07 martie 1942, în localitatea Perii – Vadului, comuna Ileanda, jud. Sălaj. Domiciliază în Alba Iulia.

Volume publicate:

„Se roagă pădurea”- versuri 2010 ;

„Sub zodia peștilor” – versuri 2010 ;

„Așternut pe frunza toamnei”-versuri 2010;

„Legenda Panaghiei- fata care s-a îndrăgosit de soare” – legendă în versuri – 2011.

Volumele au apărut la Editura „Gens Latina” din Alba Iulia.

„Descântec de rouă”-versuri 2011, apărut la Editura „Armonii Culturale”, din Adjud-Vrancea.

„Iubiri de toamnă târzie”- versuri „Editura Armonii cultrale din Adjud-Vrancea,2012;

„Despletirea clipei”, antologie lirică de autor, Editura Armonii Culturale, din Adjud-Vrancea, 2014.

„Cuibul cu Amintiri”- antologie lirică de autor vol. II, Editura Armonii Culturale, din Adjud – Vrancea, 2016.

„Cine ești tu? – volum de versuri bilingv, română – engleză,; Editura Armonii Culturale, din Adjud – Vrancea, 2019. Traducerea în limba engleză, a versurilor, aparține distinsei scriitoare și traducătoare, Elena Angheluță – Buzatu, din Statele Unite ale Americii.

Este coautor, în peste 35 de antologii de poezie.. A fost selecționat pentru participarea în Antologia Scriitorilor Români Contemporani din Întreaga Lume, STARPRESS 2011, ediție bilingvă -română-engleză și în Antologia Scriitorilor Români Contemporani din Întreaga Lume, STARPRESS 2013, ediție bilingvă -romană-germană.

Dintre premiile literare:

Premiul I la Concursul Internațional „Poezia -Voce și Cântec” organizat de Editura și Revista ARMONII CULTURALE cu ocazia Zilei Mondiale a Poeziei – 2021

Premiul I la Cocursul Național „Pe aripi de dor domnesc „– secțiunea poezie ediția-2010;

Premul IV la Concursul internațional de poezie pentru românii de pretutindeni”Starpress”-2010;

Premiul Asociației Naționale „Cultul Eroilor”-Filiala Argeș, în cadrul Concursului Național „Pe aripi de dor domnesc” – 2011;

„Premiul pentru autenticitate”la Concursul internațional de poezie pentru românii de pretutindeni „Starpress” -2012;

Premiul I la Concursul național de poezie „Dor de Dor” – 2012

Premiul II la Concursul internațional de poezie „Limba noastră cea Română”-2013.

Diploma EXCELENȚIA LITERARIA ACADEMICA, oferită de către Institutul Cultural Columbiana, Casa Poetica Magia y Plumas – Republica Columbia.

Diploma de EXCELENȚĂ – ambasador Armonii Culturale, oferită de Editura și Revista Armonii Culturale- 2021

Colaborări: Cu reviste, asociații culturale, cenacluri literare, posturi de radio și Tv.

MEMBRU AL LIGII SCRITORILOR ROMÂNI

1 SATUL MEU

Satul meu e amintirea mamei,
Năframa împănată legată înapoi,
Caru-ncărcat mânat în pragul toamnei,
De tatăl meu pășind pe lângă boi.

Și ce frumos era în sat atunci,
Când se-ntâlneau sătenii la cules;
Glumeau țărâncile tăind tuleii-n lunci
Și vesele cântau la clacă-n șes

În pragul iernii își torceau fuiorul,
La șezători în serile brumate,
Iar doina suspina – să le aline dorul,
De soțul sau iubitul dus departe.

Și iarăși înfloreau cireșii-n primăvară,
Iar albul lor părea, ca un veșmânt ales
Ne revedeam cu drag în fiecare vară,
La prispa strămoșească, pentru alt cules.

De satul meu mă simt pe veci legat!
Nu pot uita de Someș și de „Deal”,
Deși-s bătrân, din el de mult plecat,
Îmi amintește că-s țărână – de Ardeal...

2 SĂRUTĂ-MĂ

Sărută-mă, înainte de plecare!
Va fi atâta depărtare între noi
Și nu știu, de vom mai găsi cărare,
Pe care să ne-ntoacem amândoi.

Cu dusul tău se-apropie uitarea,
Cu drumul meu se-ndepărtează visuri
Și-n ochii noștri va-ncolți mirarea
Că ne despart atâtea ploi și ninsuri.

Strecoară ploaia-n părul tău noptatic,

O frunză de cais desprinsă-n vânt
Se aude- un nechezat de cal, sălbatic,
Și cade-o lacrimă pe ultimul cuvânt.

Să ne-ntâlnim cu bine peste vremi
Și steaua de noroc să-ți lumineze calea!
Adu-ți aminte-n timp, să mă mai chemi,
Să nu ne poată-nlănțui, uitarea...

3 TE CAUT...

De-ai ști cât îmi este de dor,
De tine și cântecul tău,
Îți caut chipul pe apă și nor
Și-n zborul de șoim ce cade în hău.

Te caut pe gâtul viorii
Ce plânge pe strune și acum,
Pe arșița verii și-n dansul ninsorii,
Drumeț pribeag, la capăt de drum.

Citesc rugăciuni la icoane
Și-n mesteceni însemn rugăciuni,
Mi-e sufletul răstignit între toamne
Și piere-n descânt de cărbuni.

Îmi simt trupul cum se înclină,
În fața vămii, prea cruntă,
Cerându-ți să-i fii tu lumină,
Iubirii ce moare, cu aripa frântă...

4 MĂ REÎNTORC

Mă reîntorc la tine, poezie!
Te părăsisem ca pe un puț secăt,
Doar tu îmi stâmperi lacrima târzie,
De dor ori pentru ultimul plecat.

Cu tine sufletul devine strigăt,
Mi-e atât de bine, am o lume a mea!

E cald, deși afară noaptea înoată-n crivăț
Și cumpăna fântânii a înghețat pe-o stea.

Tu versul meu, copilul meu cuminte,
Te leagăn și îți cânt povești de dor,
Îmi amintești mereu că-ți sunt părinte
Și-n viață-s doar un simplu trecător.

Prin tine văd iubirile trecute,
Se-adapă caii-n fumuri de abisuri
Și trec calești spre locuri neștiute,
Cu anii mei schimbați-pe niște visuri...

Se cerne-n sită vremea – sunt bătrân –
Dar cât de tânăr sunt, când ești cu mine!
Și-n clipa marii treceri, te voi ținea la
sân,
Ca veșnicia să o împart cu tine...

5
OMAGIU BĂDIȚEI MIHAI

Citesc și azi bădiță, versurile tale,
Limpezi și clare ca unda de izvor

Găsesc în ele pacea unei catedrale
Și pururea de tine-mi este dor!

M-ai învățat cum să ascult pădurea
Și lacul înstelat ce tremură în unde,
“Craiasa ”noptii, în toată strălucirea,
Câte povești de dragoste ascunde...

Și tot prin versul tău, am învățat iubirea,
“Glossa”, mi-a fost povață pentru drum,
Cu ea prin viață mi-am croit menirea
Și multe deslușesc prin ea și-acum

Tu ți-ai iubit strămoșii, istoria și țara,
Dorindu-i ca să aibă un mare viitor,
Țăranii de pe câmpuri îți cântă “Doina”,
vara,
Când intră plugu-n reavănul ogor.

Ți-aducem astăzi flori de tei și nufăr,
Toți care cred în geniu-ți pământean;
Badiță, vei rămâne pururea, “ Luceafăr”,
Pe glia și în sufletul acestui neam!

Victor Burde

Poiana iubirii

Anișoara Laura Mustețiu s-a născut în Timișoara. În 1990 a emigrat în Germania unde și-a petrecut cea mai mare parte a vieții. Din 2014 locuiește în Sydney, Australia. Deși trăiește departe de țară, dragostea ei pentru limba și cultura română a rămas o pasiune pe viață.

Studii: Liceul de Filologie Istorie, Timișoara (1989), Științe Economice, IHK Ludwisghafen (1995), Studii de Literatură Germană și Journalism, ILS, Hamburg (2008), Bachelor of Communication, majors in Creative Writing/Business Communication, Griffith University, Australia (2017).

Colaborări în România și în străinătate (2018-2020) – Poezii și eseuri: Confluente Literare, Gândacul de Colorado, Parnas XXI, Singur, Armonii Culturale, Pro Litera, Pro Diaspora, Climate Literare, Așii Români, Logos și Agape, Melodium, Centrul de Presa Ro, Vocea Literară, eCreator, poezii publicate în cărțile „Vara sentimentelor”, „Coloana dragostei”, „De vorbă cu Eminescu”, „9000 Miles Away”, „A Romanian Australian Anthology, Contemporary Poetry and Prose”, „The Wide Open Sky, Words of Power – American Anthology of Poetry”, „Antipodes Poetic Dialogue”. Eseuri: „Taina Scrisului”(2019) în Antologia Română de Eseuri „Taina scrisului”, „The World of Books” (2020) în „Worlds and Words” (în cooperare cu PEN Austria și Australia).

Cărți publicate: Travel in Time, A Life Story in Poems (2020), Yarran, Stories from Australia, (2020), Un sărut pierdut pe mătasea timpului (2020), Editura Academiei Româno-Australiene, Emoții și Lumină (2021), Editura Bifrost.

Concursuri internaționale de poezie:

Certificate of Outstanding Performance – The Spirit of Asia Contest-70 (2020), Asian Literary Society, Mumbai.

Award de Appreciation – A Borderless World Contest (October 2020), Paradisaical Renaissance, United Global Humane and Literary Place Foundation, India. Merit de Excelență pentru promovarea culturii române – Editura Globart Universum, Montreal, Canada.

Activist for Peace and Human Rights – Member of World Literary Forum For Peace and Human Rights.

Anișoara Laura Mustețiu este membră a Academiei de Cultură Româno-Australiene.

1

POIANA IUBIRII

În poiana înmiresmată lângă un curcubeu,
soarele se odihnea la poalele unui univers,
iar chipul ți se scălda în sufletul meu,
și-n luminile sclipitoare ale cerului imens.

Mi-ai adus frumusețea sub ochii înstelați,
într-un vârtej de emoții și ardoare,
apoi ne-am ascuns sub un nuc, izolați,
și mi-ai dezgolit inima în candoare.

Când polenul florilor se așternea ca un fior,
peste dorințele înfometate ale nemuririi,
sufletul ți s-a deschis ca o scoică, ușor,
unde am zărit stupefiată o perlă a iubirii.

Ne scufundam în iarbă, pe câmpul auriu,
și fluturii dansau o horă în jurul unei viorele,
iar noi ne oglindeam în cerul purpuriu,
și nori albi, pufoși se dezmiardau în tăcere.

O salvie-și răspândea mirosul ca o vindecare,
peste înfiorarea lăsată de un sărut plin cu emoții,
picături de lumină ni se prelingeau pe trup, agale
ca un delir oniric pe cerul îngăduitor al sorții.

Ai încălzit poiana înflorită cu căldura ta,
și ploua din plin cu lumini izbucnite din soare,
iubirea sclișea în roua timidității, cânta,
și razele argintii dansau pe buzele tale.

2

CUVÂNT DUMNEZEIESC NUMIT „ACASĂ”

Există un loc pe-acest pământ,
unde totul are un rost, totul e sfânt,
unde rugăciunea se rostește și la masă,
alături de-un cuvânt Dumnezeiesc numit „acasă”.

Un loc unde domnește-n legea firii și dreptatea,
și-n vremuri grele, în frăție, pietatea,
și când mai bate-un ger sau chiar ninsoare,
oamenii-și păstrează-n suflet soare și candoare.

Există un sat cu inimi calde,
unde bunicii mai rostesc balade,
și printre copaci de argint cu glas fragil,
murmură lin un suflet de copil.

Există un sat unde domnește cartea,
unde copii știu ce este cinstea, demnitatea,
și se mândresc cu Horea, Cloșca și Crișan,
și cu umorul neîntrecut de ardelean.

Acolo unde au trăit în Munții Apuseni,
și moșii și strămoșii, atâți viteji oșteni,
acolo, azi un suflet de copil îndurerat mai iese,

printre livezi mai caută cu dor o inimă frumoasă,
ș-acel cuvânt Dumnezeiesc numit „acasă”.

3

EXISTĂ -N VIAȚĂ OAMENI...

Există-n viață oameni care ne înalță,
cu sufletul lor cald, duios, nemărginit,
pe căi de soartă, efemere, ei ne-nvață
să prețuim tot ce-i bun, desăvârșit.

Există-n viață oameni care ne coboară,
cu nepăsarea lor, sau chiar cu un cuvânt,
și tot ce-i bun în noi, ignoră într-o doară,
și din durere învățăm să prețuim ce-i sfânt.

Există- n viață oameni care uneori ne lasă
o lecție măreață pe brațe gingașe de amintiri,
ne-ndreaptă pașii pe o rază caldă, luminoasă,
când sufletul se pierde în umbre de trăiri.

Și am înțeles în timp din liniște să iau tandrețe,
s-ascult doine de flori, sau al inimii dor crunt,
mă pierd în ale vieții idealuri și-n visele mărețe
în îngeri pe cărare, eu sper din ce în ce mai mult.

Autor, **Anișoara Laura Mustețiu**
Sydney, Australia

Activitate literară și artistică:

Scriitor, poet, redactor, cronicar, textier, promotor cultural, artist pictură tradițională și digitală.

Activitate literară:

Membru al Uniunii Scriitorilor din Canada, membru al Word Poets Association-Romania, Președinte Word Poets Association- Canada,

Membru al Ligii Scriitorilor din Romania.

Fondator al revistei de literatură, artă și cultură a românilor de pretutindeni: "Poezii pentru sufletul meu"- Montreal, Canada-2018.

Redactor la editura Globart Universum Montreal, Canada , colaborator la diverse publicații și redactor-coordonator antologii.

Textier: 11 melodii difuzate pe canalul you tube autor Mihaela CD.

Promotor cultural: Gala artelor la ceas aniversar ediția 1-a , Serata armoniilor artistice, Concursurile literar artistice: Mesaje de iubire, Copilărie dar neprețuit, Eleganța iubirii.

Cărți personale publicate:

Binecuvântare și chin, 2019 ed Celestium , România;

Focul din Noi 2020, ed Celestium Ro & Globart Universum Canada;

Uneori elefanții zboară-bilingvă 2020, Globart Universum Canada.

În curs de apariție 3 cărți:

"The Fire Within Us"- volum de poezii pentru suflet, care e o traducere în engleză a cărții Focul din Noi- editura Globart Universum, Canada-2021;

"Pasi de catifea" volum de poezii pentru suflet- Globart Universum, Canada-2021;

"Dialog peste ocean"- un dialog poetic cu scriitorul Trandafir Simpetru este o carte cu 2 autori- editura Globart Universum, Canada- 2021 în colaborare cu editura Liric Graph România.

Antologii: Universum volumele 1-2-3-4-5, Parfumul Clipei, Floriile poeziei, Cele zece porunci pe scara vieții, Visul copilăriei, Literatura popoarelor, Columna iubirilor eterne, Vis cu Nichita, Lirica hunedoreană, Voi sunteți lumina lumii, Olympiada mondială de poezie, Recunoștința prieteniei, Antologia Starpress, Poeți și prozatori români în regal eminescian, Cartea crizelor, În ritmul pașilor copilăriei Encyclopedia World Literature Academy, Clepsidra cu sentimente, Antologie de poezie religioasă românească, Iubirea ca o poezie.

Interviuri și dicționare: Femeia un nou anotimp în literatura contemporană, Dicționarul Word poets Association 2020.

Reviste: Cutezător, Magazin critic, Luceafărul din Vale, Vocea literară, Freamăt, Ecreator, Eminesciana, Poezii pentru sufletul meu, Sintagme codrene, Vatra satului, Mărturii Maramureșene, Moara lui Gelu, Logos și Agape, Parnas XXI, Ofranda literară și Armonii Culturale.

În lucru 2 cărți:, un volum de poezii de dragoste: "Iubește-mă în fiecare anotimp", un

roman bilingv româno-engleză care descrie o năucitoare poveste de viață” Femeia care a uitat să mai plângă”/The women who forgot to cry”

A primit numeroase premii, onoruri, titluri și distincții literare.

Activitate artistică: pictura tradițională, digitală și art design.

Membru al Federation of Canadian Artists, membru al asociației Artists in Canada, membru al National Association of Digital Artists, Massachusetts, USA

Pictură tradițională pe pânză:

”Descoperă-mi sufletul”- 20 expodate pictură acrylic pe pânză.

Pictură digitală pe calculator:

Colecția: ”Be happy”- 10 expodate pictură digitală- 2020;

Colecția: ”Be safe”- 11 expodate pictură digitală- 2020;

Colecția ”Be loved ”- 11 expodate pictura digitala- 2021;

Colecția:”Attitudes”- 17 expodate pictură digitală- 2021

Colecția: ”Estival Hope”- 17 expodate pictură digitală- 2021.

Colecții art design- artă imprimată:

8 colecții vestimentare arta prin modă la galeria de artă purtabila ”Le Galeriste”

Montreal, Canada;

12 colecții art design- mic mobilier și articole de interior imprimate cu arta, ”Society6”-

Los Angeles, USA

În pregătire 2 noi colecții de pictură digitală.

1

Pătrunde-mi sufletul

Pătrunde-mi sufletul cu-a ta vioară
Și lasă-ți arcușul să alunece-n alint
Fii detectivul meu în această seară
Ca să-mi descoperi al inimii labirint

Împachetează-mi delicat obrazul,
În umbra buzelor neatinse de nor
Desenează curba ce curăță necazul
Pe pleoapele iubirii ce-s grele de dor

Fă-mă un dulce fuior de simțăminte
Ce-o să toarcă dragoste la nesfârșit
Și-apoi ale noastre sfinte legăminte
Vor presăra iubirea fără de sfârșit!

2

Umpluți de fericire

Alesul inimii mi-ești rază
Ce mă alinți printre aluni
Mi-ești inimă și țel și oază
Și-n suflet stele îmi aduni..

Respir prin dragostea de tine
De Noi, cei care am fost odat’
Și nu mai știu de-i rău ori bine
Că timpu-n loc, deloc n-a stat

Că-n anii care ne-au trecut
Ne-am copt în frageda iubire
Iar timpul ce l-am petrecut
Umplutu-ne-a de fericire!

3

Iubire albastră

Te iubesc mai albastru ca ieri
Te iubesc mai senin ca mâine
Și-n delir de trăiri tu îmi ceri
Să poftim din a dragostei pâine

Te iubesc chiar de timpu-i tăcut
Și-am să cern mute slove terestre
Printre aștri-ți albaștri de lut
Curg șuvoaie de dor în ferestre

Și-oi tot picta pe șevaletul iubirii
Câte zile lumina în ochi voi avea
Căci destinul i-a înscris fericirii
Iubirea albastră pe-o unică stea!

4

Pășește lângă pasul meu
Ține-mi sufletul lângă inima ta
Și-ascultă-i vibrația ce-i plăpândă
Păstrează în palmă ca pe o stea
Lumina iubirii fierbinte și blândă
Fii mesagerul volburei de raze
Ce-mi umple sufletul neîncetat
Pătrunde-mă în a iubirii oaze
Și-mi scrie doru-n cântec fermecat
Adună-mi pulberea de neputință
Transformă-mi visul în parfum
Și-mpovărați de-atâta dăruință
Pășește lângă pasul meu pe drum.

5

Beția iubirii

Ne-mbătăm
cu iubire departe de noi
Ne-ndreptățim
să ne-nfruptăm cu ea
Și ne-alintăm
prin orice vremi și ploi,
Stând acoperiți
cu-a tinereților perdea
Și beți de dragostea celestă
ce ne prinde
Ne agățăm în firele amorului
din noi
Căci nicio suferință-n lume
nu va vinde
Licorile ce le-am băut,
iubind în doi !

Mihaela CD

MAI SIMȚI PE DEGET UN FIOR ROTUND?

ICHIM Dumitru, n. 14 august 1944, comuna Dărmănești, județul Bacău. Poet, eseist și prozator. Fiul lui Dumitru Ichim, cântăreț bisericesc, și al Elenei (n. Cămară). Soțul poetei Florica Bațu. După cele opt clase elementare, urmează cursurile Seminarului Teologic de la Mănăstirea Neamțu (1959-1964). Liceul teoretic, fără frecvență, la Moinești. Licențiat al Institutului Teologic de grad universitar din București (1969). Teza de licență e susținută cu profesorul Petru Rezuș. Între 1968 și 1970 urmează cursuri pentru doctorat, secția Teologie sistematică, la catedra Teologie dogmatică, sub îndrumarea profesorului Dumitru Stăniloae. Studiază la Seabury-Western Theological Seminary, Garrett Methodist Seminary, ambele din Evanston, Illinois (Statele Unite), și la McCormick Presbyterian Seminary, Chicago, Illinois (1970-1972). Continuă studiile ca bursier al Consiliului Mondial al Bisericii la Princeton Presbyterian Seminary, Princeton, New Jersey (1972-1973). Îndrumătorul tezei de doctorat, susținută în 1973, e teologul american James McCord. Titlul tezei: *The Orthodox Liturgy and the World*. În 1974 este hirotonit preot al parohiei „Sfinții Apostoli Petru și Pavel” din Kitchener, Ontario (Canada). Împreună cu Florica Bațu, conduce emisiunea bilunară de cultură și spiritualitate românească („Romanian Kaleidoscope”), transmisă pe canalul de televiziune patru din Kitchener (1975-1985). În 1978 se transferă la parohia „Sfântul Ioan Botezătorul” din același oraș. Desfășoară o susținută și rodnică activitate în rândurile comunității românești din Kitchener, contribuind esențial la înființarea Centrului Cultural Românesc și la zidirea unei noi biserici ortodoxe române (sfințită la 14 august 1994). Din 1979, face parte din Colegiul redacțional al Cuvântului românesc (Hamilton, Ontario, Canada), unde publică eseuri de teologie și filosofie, poezii și cronici literare. A colaborat la Amfiteatru, Gazeta literară, Luceafărul, Studii teologice, Telegraful român, Vatra (Germania), Revista Scriitorilor Români (Germania), Comuniunea românească (Statele Unite), Drum (Statele Unite), Solia (Statele Unite), Luceafărul (Canada) etc. Editează revista literară Orpheus (din 1988), buletinul parohial Rădăcini și colecția Vestitorul român canadian (Romanian Canadian Herald). Debutează editorial cu volumul de poezii *De unde începe omul* (1970), urmat de *Sub umbra Sfinxului* (1975; în colaborare cu Petru Rezuș), *Constantin Brâncoveanu* (1981), *Melcul* (1981), *Vinerea Mare* (1981), *Agape* (1982; în colaborare cu Nicolae Novac și Florica Bațu), *Biserică și religie la români* (1985; în colaborare cu Horia Stamatu), *Aparițiile Maicii Domnului la Medjugorje* (1989). Autor a trei volume de poeme haiku (*Valea nisipului de aur*, 1977; *Urmele*, 1977; *Fântâna luminii*, 1993) și a doua volume de poeme tanka (*Dar în silaba Luminii plângeam orfan și greier*, 1987; *Păsărea cu șapte aripi*, 1993).

1
COPILĂRIE

Mă scăldam odată lângă vechea moară,
verdele trezindu-l din adânc blestem;
munții scriau zării ondulări de "m"
când veneam acasă pe cărări de ceară.
Mai ții minte, mamă, lacrimile mele
când mi-ai spus la școală că vrei să mă duci
și-am să las poteca ruptă pe sub nuci,
iar pe deal salcâmi basmelor zăbrele?
Dis-de-dimineată șerpuii cărare
sub cireșii toamnei – flăcări pe izlaz.
Am ajuns la oară și răsând în iaz
salcia îmi dete zece bețișoare.
Știu c-am rupt o bancă, chiar lângă fereastră
și fugeam din școală – cărțile în sân,
ne-agățam de drugul carului cu fân,
răsuna lumina în privirea noastră.

.....
N-am mai fost la moară. Salcia aproape
nici nu m-ar cunoaște, că străin de iaz,
munții îmi dădură mii și mii de brazi,
vifore țesându-mi în căderi de ape.
Și mi-i proaspăt gândul. Sensul mă-nfioară,
patru zări în mine înflorit-au crin.
Strugur altădată, azi potir de vin,
Simt a cincea strună prinsă la vioară!

2
PSALMUL PAȘTELUI

Dacă exist? Dar piatra de-alături nu există?
Și care-i diferitul, de n-ar fi suferința?
E un aștept – peronul, nu plânsul pe batistă;
Din tot ce am avere, din ghimpe-mi iau ființa!
Tu ștergi ce-ar fi-nceputul, c-ai fost și peste nu e,
Din care-Ți torni ecoul lăutei când te laut.
Suprema dulgherie continui pân' la cuie,
Tăcând în crisalidă ca fluturele-n flaut.
Pe masa de la denii, oștiri de flori cresc vrafu,
Din mult temuta moarte, trofeu înalt – grădina!
Ca în copilărie Te-adoarme epitaful...
Miroase-a Doamne-Doamne! Și fumul, și lumina...
Ești până-n cer acasă! Îți pretutind lăstunii
Și țip de bucurie când Te revăd: Rabuni!

3
DE CE NU LĂSAȚI COPACII ÎN
PACE?

Oare cum ar fi
dacă v-ați fi născut și voi copii
(precum noi și săracii copaci),
și dacă la voi
ar veni oamenii mari
să vă măture toate jucăriile,
să le pună în saci
și să le-arunce-n gunoi?
De ce nu-i lăsați în pace,
cât timp sunt copii,
copacii, ca noi să se joace,
cu avioane din frunze de aur
ce vântului scapă,
și tot din frunzele lor –
cu bărcuțe
pe drumuri de apă.
Vă întreb: Ce e rău
ghidușiei
de-a trimite în joacă scrisori,
pe margini cu roșu închis,
sau desenate cu-apus
de aur obraznic, ca norii?
L-am întrebat pe bătrân:
”În frunza primită de sus
despre ce ți s-a scris?”
A zâmbit,
dar nimic nu mi-a spus.
La fel și pe fata
(pe bancă,
acum numai unul din ei!
Căzuse
din creangă-o scrisoare
pe partea ei stângă):
” De ce nu citești
ce ți-a scris pe hârtie de tei
băiatul pe care-l iubești?”
Tăcând,
după ce m-a privit îndelung,
oare de ce
a început să plângă?”
Lăsați copacii în pace,

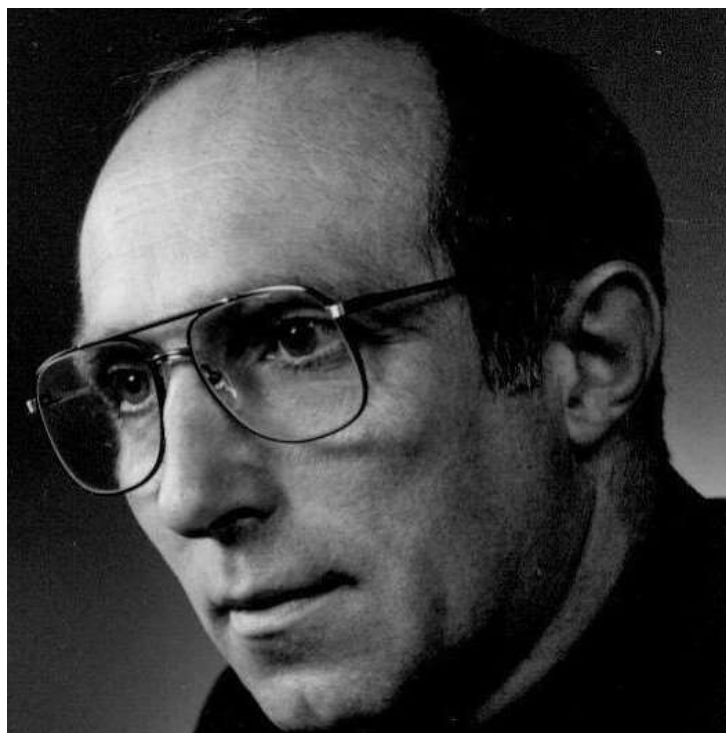
de-a zboru-n vârtej,
cu frunzele lor să se joace,
sau prin parc să se-ascundă,
iar când strada
de ele-o fi goală
să știți că s-au dus să se tundă,
că și copacii,
asemenea nouă,
merg iarna la școală!

4
MAI SIMȚI PE DEGET UN FIOR
ROTUND?

Ce bine în liceu ne pregăteam
la fizică,
algebră,
trigonometrie
și ”silva,silvae”-le latinei
pân’ la hotarul lui Apollo!
Pe banca
din spatele morii,
din spatele morii,
din spatele morii,
eram numai noi.
Nimeni
nu trecea pe acolo,
decât doar mălinii,
și ei din când în când,
ducând ca pe-o mireasă
cântecul alb al luminii
și norii.
Se auzeau
numai aplauzele morii
și verdele apei curgând.
Dar cine în noi izvodi
într-o zi
învolverburările altor chimii ,
că jefuind soarele
de păpădii
ți-am făcut din vocalele lor,
hora inelelor –
salbă.
Părul tău,
lăstunind fața albă,
mirosea ca bujorii,

iar când ți-am cântat-o de gât
prin străvezimea ochilor tăi
am văzut
cât de adânc poate fi Dumnezeu.
Și n-a fost nimic altceva,
decât,
doar atât!
Niciodată
n-am fost mai aproape
de cerul primului sărut –
părândului părând...
când
se-auzea în spatele nostru
roata morii,
roata morii,
roata morii

sporind pentru lună
din spumă bujorii,
verdele apei curgând:
Amore,
more,
ore,
re...
Oare mai știi
ce s-a-ntâmpat
cu salba ta de pădăii
și râsul tău –
copilărind întreg un clopoțel?
Mai simți pe deget în fior rotund
inelul pădăiei
sub aurul strălucitorului inel?

ICHIM Dumitru

Iva Lacrimioara

Norii știau că-n buzunarele copilului sunt amandine. Pofticioși nevoie mare, aceștia au trimis vântul să-l roage pe copil să le dea și lor câteva. De unde să înțeleagă bietul copil limbajul vântului? Întors la nori cu mâinile goale, aceștia tare s-au mâhnit. S-au supărat atât de tare încât au început să plângă. Vântul, supărat și el, a început să șuiere printre dinți.

Cosmin, așa îl chema pe copil, văzând că a început să plouă, nu s-a îngrijorat. Știa că nu mai avea mult până să ajungă la casa veveriței Irina.

Vântul își înțețise șuieratul, lacrimile norilor i se îmbibau copilului în haine, dar acestuia nici că-i păsa. Alerga prin pădure cu zâmbetul pe buze. Cosmin avusese motiv întemeiat să nu se îngrijoreze: într-adevăr, prietena lui, veverița Irina, îl aștepta, și nu oricum, ci cu ceai fierbinte și frunze uscate; băiatul își anunțase vizita din timp, printr-un porumbel-poștaş.

Cu haine ude, dar nu înfrigorat – așa a ajuns copilul la casa veveriței. Vestea pe care trebuia s-o aducă prietenei sale îi ținuse de cald. Băiatul și-a golit buzunarele de amandine, ploaia nu ajunsese la acestea pentru că fuseseră învelite în celofan.

Veverița a luat hainele ude ale băiatului și i le-a dat câtorva licurici să i le usuce. Învelit în frunze uscate, savurând un ceai fierbinte, Cosmin era gata să-i dea veveriței vestea cea mare. Aceasta era tare nerăbdătoare s-o afle... Îl așteptase pe băiat cu sufletul la gură să afle vestea cea mare, dar și nerăbdătoare să ronțăie câteva amandine. Cosmin, știind-o pofticioasă, venea întotdeauna cu buzunarele pline.

-Irina, sunt atât de fericit! Zilele trecute, barza mi-a adus o surioară.

-Doamne, ce veste minunată! Acum voi avea doi prieteni-copii. Trebuie să sărbătorim evenimentul. Veverița imediat a luat din vitrină două coji de nucă și le-a umplut cu sirop de mentă. Apoi cei doi ciocniră cojile de nucă:

-Să fie sănătoasă și să crească frumos, Cosmine!

-Să aibe noroc și mulți prieteni! îi ură băiatul surioarei sale.

Cât ai zice foc, veverița și Cosmin au băut siropul, apoi s-au pus pe ronțait amandine și povești.

-Irina, tare îmi place să vorbesc cu tine. Tu niciodată nu râzi de poveștile mele așa cum fac motanul Miorlau și cocoșul Pinteni de fier.

„Tu crezi că tot ce chițăie este șoarece!” mă ia de-atâtea ori peste mustăți motanul bunicii.

„Tu crezi că unele găini fac ouă de aur, cucurigu ha-ha!” am ajuns chiar de râsul unui cocoș, fie el și un cocoș pintenat cum altul nu-i.

Până și unii copii de la gradiniță râd de mine: „Încă mai crezi în Moș Crăciun, în iepurașul care aduce de Paște ouă de ciocolată; încă mai crezi că bebelușii sunt aduși de barză; ha-ha-ha, grupa mică pișpirică, bagă nasul-n mămăligă!”

-Oi fi eu, Irinuca dragă, în grupa mică, dar nu înseamnă că sunt prostuț. De fapt ei sunt naivi! Auzi la ei, să creadă că bebelușii nu sunt duși de barză, ci de avioane sau elicoptere. Unii cred că... până și rachetele pot duce bebeluși.

Ar mai fi avut Cosmin multe să-i zică veveriței, dar au intrat în încăpere licuricii.

-Poftim hainele, Cosmine! Sunt uscate!

-Mulțumesc, licuricilor! Cum aș putea să vă răsplătesc?

-Ai și făcut-o, prin cuvântul magic: „mulțumesc!” Să știi că n-am tras cu urechea, dar am auzit fără să vrem că ți-a adus barza o surioară. Să trăiască, la mulți ani!

-Mulțumesc, licuricilor!

Licuricii ar mai fi stat la taclale, dar mai aveau de uscat hainele și altor copii, așa că au plecat. Ploaia între timp se oprișe, vântul doar adia. Se vede că le trecuse supărarea.

-E timpul să plec și eu. În curând se va însera și nu vreau părinții să se îngrijoreze, știindu-mă singur în pădure.

-Bine, Cosmin! Ne vedem și mâine, nu-i așa?

-Mai încape vorba?

Cei doi se despărțiră. Veverița închise ușa în urma băiatului. Se puse să spele cojile de nucă și abia după aceea se duse la culcare. Adormi fericită: nu toate veverițele au un prieten-copil!

Cosmin se grăbea spre casă. Nu vroia să-l prindă noaptea în pădure.

Trecând pe lângă un murăriș, a auzit niște scâncete. Se opri. „Ce-o fi?” se întrebă băiatul. Curios, dădu la o parte cu mare grijă crengile tufișului... și ce credeți? Doi ochi mari, catifelați și plini de lacrimi îi cereau ajutorul. Era un pui de căprioară care își prinsese piciorul într-o capcană pusă acolo de către vreun braconier. Cu destul de mare greu a reușit băiatul să elibereze din capcană piciorul căprioarei și să o scoată teafără, spinii fiind adevărate ace pentru cei doi.

La grădiniță Cosmin învățase câteva reguli de prim ajutor – norocul căprioarei! Băiatul a curățat rana cu apă de trandafiri, a pansat-o cu petale de mușețel și apoi i-a fixat piciorul căprioarei cu o atelă improvizată dintr-o creangă de fag. Cosmin nu putea să riște. Căprioara ar fi putut să aibe osul fracturat, observase că aceasta nu putea pune jos piciorul rănit.

Între timp se înserase. Băiatul nici nu observase – timpul trecuse repede cât el dăduse căprioarei măsuri de prim ajutor.

Ce era de făcut? Fiind noapte, băiatul nu mai putea găsi drumul spre casă. Măcar de-ar fi luat o lanternă cu el...

„Trebuie să-mi păstrez cumpătul. Nu mai sunt un copil în grupa mica să mă sperii de noapte”, se încuraja de unul singur Cosmin.

Își aminti povestea „Hansel și Gretel” și tuști, o zbughi în vârful unui stejar. De acolo privi în toate părțile și, spre bucuria lui, zări o luminiță nu prea departe. Sprijinind puiul de caprioară, Cosmin își făcea loc cu greu prin desișurile pădurii. Încerca să ignore țipătul cucuvelelor, urletul lupilor, crengile care-i zgâriau fața...

Puiul de caprioară s-a dovedit și el curajos, deși cu siguranță avea dureri; nu mai scâncea și, șontâc, șontâc, mergea mai departe. „Probabil este și el în grupa mare la grădiniță”, își zise Cosmin!

Luminița pe care o zărise Cosmin venea de la o căsuță destul de dărăpănată. Băiatul bătu la ușă, dar nu-i răspunse nimeni. Apăsă clanța de la ușă și aceasta se deschise. Cu un pic de teamă, intrară amândoi în încăpere. Doamne, ce dezordine era înăuntru: pe masă erau o mulțime de farfurii nespălate, pe jos, numai sticle goale și mucuri de țigări, pânze de păianjen prin toate ungherele... Cosmin fu șocat, nici în casa vrăjitoarei nu credea să fie o dezordine și mizerie mai mare. Șocul fu și mai mare pentru băiat când dădu cu ochii de stăpânul casei. Acesta dormea în pat, îmbrăcat în hainele de lucru, până și cizmele le avea în picioare. Deși uimit, Cosmin își luă inima în dinți și se apropie, dorind să-l salute și să-l roage de găzduire peste noapte.

Stăpânul casei era un om mai mult tânăr decât bătrân și destul de gras. Era nebărbierit, duhnea a țigări și alcool și sforăia de se cutremurau pereții. Vă puteți da seama ce șocat a fost băiatul când a dat cu ochii de mizeria din odaie, iar sforăiturile păreau tunete, nu alta. Cosmin se gândi ceva mai bine și decise că n-ar fi bine să-i deranjeze „Uriașului” somnul, așa că hotărî să aștepte până dimineață. „Voi găsi eu un mijloc de a-mi cere scuze pentru că am înnoptat aici fără a avea permisiunea sa. Afară sunt mai multe pericole: lupi, pisici sălbatice, șerpi... O fi mizerie aici, dar măcar e un adăpost!” se gândi băiatul.

Puiul de caprioară se aciuase sub masă. Cosmin se întinse lângă acesta, având grijă să nu-i atingă piciorul rănit. Și așa, cuibăriți unul lângă altul, adormiră cei doi pui: puiul de om și puiul de caprioară.

Ei, dragii mei, dar cine credeți că era stăpânul acelei case? Era nimeni altul decât un braconier... și încă unul dintre cei mai nemiloși din lume. Trebuie să mai știți un lucru: puiul de căprioară își prinsese piciorul într-una din capcanele cu care acesta înșesase pădurea.

Braconierul fu trezit de primele raze ale soarelui, care au început să danseze prin încăpere. Nu-i venea să-și creadă ochilor când a zărit sub masă pe copil și puiul de căprioară. Aceștia încă dormeau. „Uriașul” izbucni într-un râs năvalnic și-i trezi. Cosmin abia ținu în loc puiul de căprioară: speriat de un asemenea râs, a vrut s-o ia la fugă.

-Ha-ha-ha, ha-ha-ha! De când urmăream să pun mâna pe ceva fraged, un iepure, o căprioară... Am înșesat pădurea cu fel și fel de capcane și nimic. Se pare că o capcană mai bună decât casa mea nu poate fi! Ha-ha-ha, ha-ha-ha...

Abia atunci înțelese Cosmin că atât el, cât și puiul de căprioară se aflau în mare pericol, dar era prea târziu să se facă nevăzuți. Totuși, ar mai fi existat o șansă. „Trebuie să câștig dacă nu simpatia, măcar încrederea braconierului”, se gândi Cosmin.

După ce „Uriașul” a încetat să râdă, băiatul îi dădu binețe și își ceru scuze pentru că înnoptase acolo fără a-i cere permisiunea.

– La mine în casă nu-i loc pentru politețe. Mai bine tacă-ți fleanca și aprinde focul! Abia aștept să înfulec carne de căprioară friptă în cuptor.

Cosmin înlemni. „Doamne, dă-mi o idee ce trebuie să fac pentru a-mi salva prietenul! Trebuie să fie vreo soluție.” Se vede că bunul Dumnezeu îi auzise rugăciunea, că i-a trimis băiatului o idee.

– Domnule... încercă Cosmin să închege o conversație cu „Uriașul”.

– Niciun domn! Vezi tu aici vreun domn? Eu sunt Dudu și atât. Ai priceput?

– Am înțeles, domnule... Pardon, Dudule! Dudule, ce zici, să îți fac lângă friptură și un sos de ciuperci?

Numai la auzul cuvântului ciuperci „Uriașul” începu să saliveze și să-și lingă buzele.

-Ba bine că nu. Ia, ușcheală în pădure și culege-mi câteva. Simt că mor de foame, nu alta. „Nici nu-i de mirare, mai mult ca sigur în ultimele zile ai ținut-o numai în beție”, se gândi băiatul.

În scurt timp, Cosmin se întoarse cu un coș plin cu ciuperci și se apucă să prepare sosul. Dudu ascutea cuțitele. Bietul pui de căprioară tremura din toate încheieturile, parcă ar fi știut la ce folosește un cuțit.

-Dudule, eu zic să așteptăm mai întâi să fie gata sosul, apoi te voi ajuta eu să pregătești căprioara pentru friptură.

Spre ușurarea băiatului, Dudu fu de acord.

-Dudule, gustă un pic din sos, mai trebuie condimentat?

„Uriașul” gustă și, plăcându-i, nu rezistă ispitei și îi ordonă băiatului să-i pună într-o farfurie o porție mare de sos.

-Friptura merge foarte bine și după, îi zise Dudu băiatului.

Atât așteptase băiatul. Punerea în practică a planului său începuse bine. Cât ai zice „foc”, umplu ochi o farfurie cu sos. Dudu, după nici trei linguri, căzu sub masă. Ce credeți, dragi copii? Cosmin, cu bunăștiință, culesese un anumit tip de ciuperci care produc somnolență.

Văzând că aceste ciuperci își făcuseră efectul, Cosmin și puiul de căprioară părăsiră casa în mare grabă, nu cumva să-si revină în simțiri braconierul. Cât a cules ciuperci, Cosmin a explorat împrejurimile, pentru a găsi o cale de a ajunge în sat și, spre marea lui bucurie, găsise una. Afară se luminase demult, așa că băiatului nu-i era greu să străbată desișurile pădurii, cum i-ar fi fost în seara precedentă.

Lătratul unui câine se auzea tot mai aproape și dintr-o dată în fața lui Cosmin și-a puiului de căprioară a apărut Bugli, ogarul băiatului. Fericit că și-a găsit stăpânul, câinele a început să i se gudure pe lângă picioare.

Puiul de căprioară tremura de frică. Băiatul a început să-l mângâie pentru a-l liniști. De după tufișuri își făcură în scurt timp apariția tatăl și bunicul băiatului, șeful de post și câțiva vecini. Făcându-se noapte și văzând că băiatul n-a ajuns încă acasă, aceștia au pornit în căutarea lui. Tatăl doar îi strânse mâna în semn de salut, se vede că era tare supărat pe băiat.

-Ce-i al tău e pus deoparte! îl avertiză acesta.

În schimb, bunicul îl îmbrățișă strâns, atât de strâns încât lui Cosmin era mai-mai să-i deie lacrimile.

-Dragul bunicului, bine că ce-am găsat viu și nevătămat! Mulțam bunului Dumnezeu! Băiatul și-a cerut iertare pentru că i-a pus pe griji, apoi le-a povestit prin ce trecuse.

-Totul este bine când se termină cu bine! concluzionează șeful de post.

Puiul de căprioară a fost dat în grija unui pădurar cumsecade. Cu mare strângere de inimă, Cosmin s-a despărțit de acesta, dar avea un pic de alinare știind că prietenul lui va fi pe mâini bune. Unde mai pui că băiatul a primit și permisiunea să-l viziteze la ocolul silvic, de câte ori dorește.

Cât depre braconier, n-ar fi prea multe de spus. Trezindu-se din somn, a tras o sperietură soră cu moartea văzându-l lângă el pe șeful de post însoțit de doi jandarmi.

Dudu, „Uriașul”, a fost trimis în justiție, braconajul fiind aspru pedepsit de lege. Dacă se va căi, bunul Dumnezeu îl va ierta. Eu l-am iertat. Cosmin, la fel. Puiul de căprioară l-o fi iertat? Dar voi, dragi copii?

Mama l-a dojenit pe Cosmin, dar, asemenea tuturor mamelor, nu l-a dojenit cu asprime. „De unde știu bunicile gândurile nepoților?” se miră Cosmin. Pe sporul cald îl aștepta un vailing plin cu cocorei.

-Bine că ai ajuns sănătos, dragul bunicii. Ia, servește niște cocorei, că numai tu știi și bunul Dumnezeu ște foame ai răbdat pă inge-ai umblat!

Cosmin le povestit celor două prin ce trecuse și apoi, în mare grabă, s-a îndreptat spre camera părinților. Deschise ușa încetișor-încetișor și păși în încăpere. Se apropie tiptil-tiptil de un pătuț așezat aproape de patul părinților. Privi înăuntru și... minune mare: fața lui Cosmin se luminează, uită și de ploaie, și de vânt, și de murăriș, și de braconier... Știți de ce? Nu? Vă spun eu. Din pătuț un îngerăș îi surâdea băiatului. Era surioara acestuia.

– Mămico, mămico! Bunico, bunico! Surioara mi-a surâs.

Acestea au venit în mare grabă să vadă ce s-a întâmplat.

– Ieșce felul iei gi a-tî zâce: „Bine-ai venit acasă, frățiorul meu!” zise bunica.

Ochii lui Cosmin de umplură de lăcrimioare, dar nu erau lacrimi obișnuite – erau lacrimi de fericire. A înțeles: întoarcerea lui acasă a fericit și un înger!

COSMIN AND THE FAWN

*

The clouds knew that there are amandine in the child's pockets. Really greedy, they sent the wind to ask the child to give them a few. How should the poor child understand the language of the wind? Returned empty-handed, the clouds grieved loudly. There were so upset that they began to cry. The wind, upset too, started whistling through his teeth. Cosmin, this was the child's name, seeing it began to rain, was not worried. He knew he did not have long to reach Irina the squirrel's house.

The wind intensified its hiss, the clouds' tears soaked in the child's clothes, but he did not care. He was running through the woods with a smile on his face. Cosmin had good reason not to worry: indeed, his friend, Irina the squirrel, was waiting for him, and not anyhow, but with a hot tea and dried leaves; the boy had announced his visit in advance through a dove-postman.

With wet clothes, but not cold – this is how the child arrived at the squirrel's house. The news he had to bring to his friend had kept him warm. The boy emptied his pockets of amandine; the rain had not reached them because they were wrapped in cellophane.

The squirrel took the boy's wet clothes and gave them to a few fireflies to dry them. Wrapped in dried leaves, sipping hot tea, Cosmin was ready to give the good news to the squirrel. She was very anxious to find it out... She had waited breathlessly to hear the big news, but also eager to nibble a few amandine. Cosmin, knowing she is greedy, always came with pockets full.

-Irina, I am so happy! A few days ago, the stork brought me a sister.

-God, what wonderful news! Now I have two child-friends. We have to celebrate the event. The squirrel immediately took two walnut shells from the glass case and filled them with mint syrup. Then the two clinked the nutshells:

-God let her be healthy and grow beautifully, Cosmin!

-And lucky and have many friends! The boy wished his sister.

At a glance the squirrel and Cosmin drank the syrup, and then started crunching amandine and stories.

– Irina, I just love to talk to you. You never laugh at my stories as Whine the cat and Iron Spurs the rooster do.

„You think that everything that squeaks is a mouse!” often mocks me the grandparents' cat.

„You think some hens lay golden eggs, cock a doodle doo ha-ha!” I am now even the joke of a rooster, be it a spurred one like no other.

Even some children from kindergarten laugh at me: „You still believe in Santa Claus, the Easter bunny that brings chocolate eggs; you still believe that babies are brought by the stork; ha-ha-ha, little baby boom, poom poom!”

– I may be, Irina honey, in the first kindergarten class, but this does not mean I’m stupid. Actually they are naive! They do not believe that babies are not brought by the stork, but by airplanes or helicopters. Some believe that... even missiles can bring babies.

Cosmin still had more to tell the squirrel, but the fireflies entered the room.

– Here are your clothes, Cosmin! They are dry!

– Thank you, fireflies! How can I repay you?

– You’ve done it through the magic words „thank you!” You know, we didn’t eavesdrop, but we’ve unwillingly heard that the stork had brought you a little sister. Congratulations, happy birthday!

– Thanks, fireflies!

The fireflies would have stayed for chatting, but they had to dry other children’s clothes too, so they left. Meanwhile the rain had stopped, the wind was just blowing. It seems that their anger had passed.

– It’s time for me to go too. Soon it will dusk and I do not want my parents to worry, knowing me alone in the woods.

– Okay, Cosmin! See you tomorrow, eh?

– Must you ask?

The two parted. The squirrel closed the door behind the boy. She started washing the walnut shells and only after that she went to bed. She fell asleep happy: not all squirrels have a child- friend!

Cosmin was hurrying home. He did not want to walk through the woods at night. Passing by a blackberries bush, he heard a whimper. He stopped. „What could it be?” he asked himself. Curious, he carefully moved the bush branches aside... and what do you think? Two large, velvety and teary eyes were searching for help. It was a fawn, who had caught his leg in a trap placed there by some poachers. Hardly had the boy managed to free the deer’s leg from the trap and bring it safely, the thorns being true needles for the two.

At kindergarten, Cosmin learned few rules of first aid – such a great luck for the deer! The boy cleaned the wound with rosewater, bandaged it with chamomile petals and then fixed the deer’s leg with a splint improvised from a beech tree branch. Cosmin could not risk it. The deer could have a fractured bone; he observed that it could not put the injured leg down.

Meanwhile the night came. The boy had not noticed – time passed quickly as he had given the deer the first aid measures.

What to do? As the night came, the boy could not find his way home. If only he had taken a flashlight...

„I have to keep my temper. I’m not a little child to get scared easily,” Cosmin encourage himself.

He remembered the story of „Hansel and Gretel” and zap, he darted on top of an oak tree. From there he look left and right, up and down, back and front, and, to his joy, he saw a light not too far. Supporting the baby deer, Cosmin hardly made his way through the thickets of the forest. He tried to ignore the owls’ screaming, the wolves’ howling, the branches that were scraping his face...

The fawn proved brave too, although he was certainly in pain; he was not whimpering and halting, halting, he was going further. „Perhaps he is finishing kindergarten soon,” said Cosmin to himself!

The light Cosmin had seen was coming from a fairly ramshackle house. The boy knocked on the door, but there was no answer. He pressed the door knob and it opened. With a bit of fear, both entered the room. God, what a mess was inside: on the table there were a lot of unwashed plates, on the floor, empty bottles and cigarette butts, cobwebs in every corner... Cosmin was shocked, not even in the witch’s house he did not think there was such big mess. The shock was even greater when the boy saw the householder’s eyes. He was sleeping in bed, dressed in his working clothes and wearing his boots. Although stunned, Cosmin took his courage and approached, wanting to greet him and to ask him to host them overnight.

The house owner was a man, more young than old and quite fatty. He was unshaven, reeked of cigarettes and alcohol and was snoring so loud that the walls shuddered. You can imagine the boy’s shock when he laid eyes on the mess of the room and the snoring seemed like a thunder.

Cosmin thought better and decided it would be good not to disturb the Giant’s sleep, so he decided to wait until morning. „I’ll find a way of apologize for spending the night here without his permission. There are more dangers outside: wolves, wild cats, snakes...

There might be mess here, but at least it’s a shelter!” thought the boy.

The fawn stowed himself away under the table. Cosmin laid next to it, taking care not to touch its injured leg. And so, huddled next to each other, the two children fell asleep: a man’s child and a deer child.

Well, my dear, but who do you think was the master of that house? It was none other than a poacher... and still one of the most ruthless in the world. You have to know one more thing: the fawn had caught its foot in one of the traps with which he had crowded the forest.

The poacher was waked up by the first sun rays, which started dancing around the room. He could not believe his eyes when he saw the child and the fawn under the table. They were still sleeping. The Giant burst into a heady laughter and woke them up.

Cosmin could barely hold the fawn in place: scared by such a laugh, it wanted to run away.

-Ha-Ha-ha, ha-ha-ha! I have been waiting for so long to put my hands on something soft, a rabbit, a deer... I packed the forest with all sorts of traps and nothing. Looks like the best trap is my house! Ha-ha-ha, ha-ha-ha...

Only then Cosmin understood that both he and the fawn were in great danger, but it was too late to become invisible. However, there was a chance. „We have to win if not his

sympathy, at least the poachers' confidence," Cosmin thought.

After the Giant ceased to laugh, the boy greeted him and apologized for sleeping there over night without his permission.

– There is not room for civility in my house. You should better shut your mouth and light the fire! I cannot wait to gobble the deer meat roasted in the oven.

Cosmin froze. „Lord, give me an idea what to do to save my friend! There must be a solution.” It is obvious that the good Lord heard his prayer, that he sent the boy an idea.

– Sir ... Cosmin tried to coagulate a conversation with the Giant.

– There is no Sir here! Do you see any gentleman here? I'm just Dudu. Got it?

– Yes, sir... Pardon, Dudu! Dudu, eh, what do you think if I make you're a mushroom sauce next to the steak?

Just hearing the word «mushroom» made the Giant drool and lick his lips.

-But of course! So, zap in the woods and pick some. I feel like I'm starving.

„No wonder, most certainly in recent days you have been only drunk,” thought the boy.

Soon, Cosmin returned with a basket full of mushrooms and began to prepare the sauce. Dudu was sharpening the knives. The poor fawn was shaking from all his wrists, as if he knew what a knife is useful for.

-Dudu, I say we should wait for the sauce to be ready first, then I'll help you prepare the deer steak.

To the boy's relief, Dudu agreed.

-Dudu, taste a bit of sauce, does it need more spices?

The Giant tasted and, being delighted, he could not resist the temptation and ordered the boy to put him a large plate of sauce.

– The steak goes very well after the sauce too, Dudu told the boy.

This is what the boy waited for. His plan started well. As one would say „fire”, he filled a plate with sauce. Dudu, after less than three spoons, fell under the table. What do you think, dear children? Cosmin, knowingly, had picked a type of mushrooms that cause sleepiness.

Seeing that the mushrooms had made their effect, Cosmin and the fawn left the house in a hurry, until the poacher returned to his senses. While picking the mushrooms, Cosmin explored the surroundings to find a way to reach the village and, to his great joy, he had found one. Outside the morning came, so it was not do hard for the boy to walk through the thickets of the forest, as would have been the night before.

A dog's barking could be heard close and suddenly in front of Cosmin and the baby deer has appeared Bugle, the boy's dog. Happy that he had found its master, the dog began to toady at his legs.

The fawn was fluttering. The boy began to comfort him, to appease him.

From the bushes appeared the boy's father and grandfather, the chief of police and some neighbours. As the night came and seeing that the boy had not come home, they started looking for him. The father just shook his hand in greeting; it appears that he was very upset with the boy.

– What's yours is put aside! he warned the boy.

On the other hand, the grandfather hugged him tight, so tight that Cosmin was almost in tears.

– Grandfather's dear, good that you're alive and well! Thanks good God!

The boy asked for forgiveness because he worried them, then told them what had

happened.

-Everything is well that ends well! concluded the chief of police.

The fawn was given in the care of a park ranger. Very sad, Cosmin separated from it, but he had a bit of comfort knowing that his friend will be in good hands. Not to mention that the boy received permission to visit him in the forestry whenever he desired.

Regarding the poacher there is not much to say. Waking up from his sleep, he got really scared when he saw beside him the chief of police accompanied by two gendarmes.

Dudu, the Giant, was sent to court, poaching is severely punished by law. If he will repent, good God will forgive him. I have forgiven him. Cosmin did too. Did the fawn forgive him? What about you, dear children?

The mother admonished Cosmin but, like all mothers, she did not admonish him sternly. „How do grandmothers know their grandchildren's thoughts?” wondered Cosmin. On the hot oven there was a basin full with doughnuts.

-I am so happy you are home safe and sound, my dear grandson. Here, have some doughnuts, because only you and God know the hunger you have endured wherever you have been!

Cosmin told them what had happened and then, in a hurry, he went in his parents' room. Softly-softly he opened the door and stepped into the room. He quietly-quietly approached a cot placed near the parents' bed. looked inside and... great wonder: Cosmin's face brightened, he forgot about the rain, the wind, and blackberry bush and poacher ... You know why? No? I'll tell you. An angel was smiling to the boy from the cot. It was his sister.

– Mommy, Mommy! Grandma, Grandma! My sister smiled.

They came in a hurry to see what happened.

– It's her way to tell you: „Welcome home, my brother!” grandmother said.

Cosmin's eyes filled with little tears, but they were not common tears – they were tears of joy. He understood: his return home overjoyed an angel too!

traducere în limba engleză- **Patricia Lidia Popescu Cevei**

Cu deznădejdea-n suflet și cerul deasupra mea

Stau pe gânduri câteodată și mă întreb de ce, în ultimul timp, tot mai mulți oameni sunt cuprinși de depresii, învăluți de deznădejde, ajungând prea dureros de des la sinucidere.

Oare ce ne duce pe unii dintre noi în starea aceea în care nu mai vedem decât negru în fața ochilor? Ce ne face să ajungem să vedem în moarte o soluție, să uităm de ce lăsăm în urmă, de durerea pricinuită celor care ne iubesc și pe care îi părăsim prematur?

Nu mi-e greu deloc să-mi imaginez tot atâtea situații premergătoare unei autodistrugerii, tot atâtea dureri strânse într-un suflet mult prea chinuit de viața nemiloasă, care, în mod tragic, în cele din urmă cade pradă diavolului și soluției oferite de acesta pentru a scăpa de chinuri și durere: suicidul. E greu de pus în cuvinte durerea ce mă cuprinde când mă gândesc la sinucigași. Unde era iubirea noastră, a celor ce ne numim creștini, când ei aveau mai mare nevoie de un cuvânt spus cu dragoste curată? Dar, prea des, ceea ce noi nu (mai) avem nu putem oferi altora. Astfel că, sărmanul suflet abandonat chiar și de sine sfârșește prin curmarea propriei vieți.

Voiam de mai mult timp să scriu pe tema asta, dar poate nu rodise încă destul ideea sau nu era momentul potrivit. Acum, când de ziua mea, au îngropat pe soțul de numai 64 de ani al unei vecine de bloc, a sosit clipa să-mi pun lacrimile și durerea în câteva cuvinte așternute stângaci pe hârtie. Plecase de câteva zile de acasă și în cele din urmă a fost găsit de niște ciobani într-un loc străin, spânzurat. Mila Domnului să-l acopere, căci noi nu mai putem face nimic pentru el.

Nu poți în astfel de cazuri să rămâi indiferent, nu ai cum să nu-l urăști pe diavol pentru modul mârșav prin care a mai dobândit un suflet. Dar să revin, căci spuneam mai devreme că astfel de oameni au avut o viață lipsită de iubire dacă au ajuns aici. Să încercăm să exemplificăm câteva „momente” generatoare de durere și de gânduri diavolești:

- lipsa credinței și a unei legături minimale cu Biserica, cu Dumnezeu al cărui har poate alunga ispitele din partea celui viclean;
- certurile frecvente cu soțul/soția, ajungându-se uneori până la violență fizică și/sau verbală greu de îndurat pentru un suflet sensibil și neîntărit de Domnul;
- violența domestică între părinți;
- gândul că viața nu are nici un sens sau că noi nu avem nici un rost pe pământ;
- lipsa iubirii din partea celui drag, cu care te-ai căsătorit și nădăjduiai să ai o viață fericită;
- faptul că persoana pe care o iubeai cu patimă te-a părăsit;
- boala incurabilă sau moartea unui copil;
- să ai un copil căzut pradă unor patimi grele precum alcoolul, desfrânarea, drogurile, sodomia, etc.
- să pierzi încă din pânțe un copil pe care ți-l doreai atât de tare;
- să vrei cu orice preț copii și să nu poți avea;

- soț sau soție fiind, să-ți amărăști sufletul și să alungi iubirea din patul conjugal, apelând în viața intimă la perversiuni sexuale, prezervative, pilule avortive, sterilet, avortiv și el sau alte metode de așa-zisă „contracepție”;
- să afli că persoana iubită te înșală de multă vreme și povestea voastră de dragoste e doar o minciună frumos cosmetizată;
- să te cufunzi în mocirla păcatului, să „iubești” plăcerile trupești de care ai parte, să apelezi fără remușcări la contracepție și avort, ca apoi să realizezi că ești gol/goală pe dinăuntru (ceea ce trăiai nu era iubirea mult râvnită care să-ți umple sufletul de bucurie curată);
- să te masturbezi până nu mai știi de tine, până când nu mai poți iubi defel;
- să pierzi încrederea pe care celălalt o avea în tine, încât să pari vinovat și când nu ești;
- să nu ai nici un prieten și pe Dumnezeu să nu-L cunoști;
- să duci o viață în care să fi slujit atât de mult păcatului încât și ție să-ți fie scârbă de propria persoană, să vrei să nu mai fi;
- o depresiune deja cronicizată;
- pierderea slujbei, mai ales în condițiile în care ai familie numeroasă sau ești înglodat de datorii ș.a.

Situații ca cele de mai sus se mai pot găsi cu zecile, trist este însă uneori finalul lor. Cei ce mor nu mai pot fi aduși înapoi, iar iubirea pe care nu le-am dăruit-o la momentul convenit nu mai are cum să le fie oferită acum. Lacrimile noastre sunt de prisos, pomana noastră nu este primită înaintea lui Dumnezeu. Durerea din sufletul nostru, durere pricinuită de dispariția lor, cine o poate ști, cine ni-o poate alina?!

Răspunsul la această întrebare, aparent retorică, e de fapt unul singur: Dumnezeu. Când toți ne-au rănit, când toți ne-au părăsit, să nu uităm că Domnul ne așteaptă cu brațele deschise, asemenea tatălui din pilda fiului curvar. Cu deznădejdea-n suflet, să ne ridicăm ochii și sufletul spre cerul de deasupra noastră, unde Domnul sălășluiește, pe Care să-L rugăm cu lacrimi să ne izbăvească pe noi pe toți de tristețea din suflet, de veninul din trup și de gândul sinucigaș.

Radu Buțu, octombrie 2014

Poem

Suferim pentru că ne hrănim cu lacrimi amare și am

uitat să plângem curat

Durerile noastre sunt dureri amânate

sau iubiri răstignite;

dureri spuse în șoaptă

sau iubiri ce devin rugăciune.

Și nu-nțeleg de ce plânsul

ne mângâie

atunci când deznădejdea

ne sfâșie și ne doare.

Am prea puține lacrimi

pentru a plânge durerile lumii.

Și prea multe gânduri

nemărturisite

ca să poată deveni rugăciune.

...

Și mai e speranța

că toate aceste lacrimi

nu sunt ale noastre,

ci ale ochilor ce caută mântuire.

Monica Buțu

Povești cu tâlc din Marele Război (LXXIX). Coliba din Vădeni

La 17 iulie 1921, regele Ferdinand I (1914-1927) a promulgat legea pentru „monumentul, coliba și Institutul de fete Ecaterina Teodoriu”. Alături de semnătura „Întregitorului”, din partea Ministerului Cultelor și Artelor, regăsim și iscălitura ministrului-poet Octavian Goga. În art. 3, al acestei legi, se făcea referire la „coliba din comuna Vădeni”. Adică locul „în care s-a născut Fecioara” – Cătălina Toderoiu. Se prevedea explicit: „coliba va fi reparată și întreținută în mod permanent, împreună cu locul de casă, consacându-se drept loc istoric”. Totodată, „(...) lucrările și întreținerea colibei cad în sarcina Ministerului de Culte și Arte”, adică a Statului român. Nu au fost uitați nici ceilalți membri ai familiei Eroinei. La schimb „(...) li se va construi o altă casă, în aceeași comună și li se vor acorda în mod gratuit un număr de 6 pogoane, împreună cu vitele și uneltele necesare unei modeste gospodării țărănești”. Toate aceste așa-zise avantaje „(...) nu excludeau pensiunea pe care familia o primește ca ajutor pentru fratele mort al Eroinei”. Așa cum reiese și din denumirea legii, se mai prevedea ridicarea în urbea de pe Jiu a „unui monument-statuie care va face parte integrantă din monumentul comemorativ al victoriei de la Jiu, cuprinzând numele tuturor ofițerilor căzuți în luptele victorioase din valea Jiului, împreună cu Fecioara sublocotenent”.

Alte prevederi impuneau ținerea „(...) unui parastas și a unei procesiuni în ziua de 14 octombrie, ziua victorie de la Jiu, iar în toate școlile din țară se vor face conferințe educative cu acest subiect”. De asemenea, prin art. 4, se dorea „(...) întemeierea în orașul Târgu Jiu a unei Școli Normale de Fete, cuprinzând și o secțiune de gospodărie țărănească cu numele Ecaterina Teodoriu”. Cât de multe s-au pus în practică din această lege în decursul timpului? Greu de contabilizat. Coliba de la Vădeni s-a transformat peste timp în Casa Memorială „Ecaterina Teodoriu” (nu discutăm aici și acum despre „perlele arhitecturale imperfecte” din jurul său, oricum nu pot să o eclipseze oricât de mult și-ar dori unii!). Monumentul-statuie integrat în ansamblul comemorativ al victoriei de la Jiu nu s-a ridicat, în schimb, în anul 1935, a fost dezvelit Mausoleul din fața Bisericii Catedrale, operă a artistei Milița Petrașcu/Pătrașcu, unde sunt adăpostite rămășițele trupești ale Cătălinei. A fost ridicată o statuie a Eroinei, dar a ajuns tocmai la Slatina deoarece autoritățile locale nu au avut fondurile necesare achiziționării. Există însă, o astfel de statuie în Târgu Jiu, în fața Școlii Gimnaziale No. 2 (Cartierul Debarcader, Bulevardul „Ecaterina Teodoriu”), cea care poartă numele Cătălinei. Și mai avem și un Colegiu Național, unul dintre cele mai prestigioase, care duce cu cinste numele Eroinei noastre.

Prof Gabriel Sarcină

2 iulie 1504. Ștefan cel Mare și arta de a governa

I

Nu putem zice că „natura produce ceva”, ci numai că „în natură se produce ceva”. Pentru științele naturale artistul e necunoscut; ele înlocuiesc artistul prin cauzalitatea mecanică, prin „legi naturale”. Problema dacă aceste legi sunt imanente sau sunt date de un creator al lumii, ies din domeniul științelor naturale, cari nu fac decît să constate că lumea se prezintă ca o ordine perfectă, că un „cosmos”.

Arta presupune dimpotrivă că ordinea naturală nu este „perfectă”. Există, de pildă, adăposturi naturale (peșteri), dar fără îndoială că o colibă este un adăpost mai perfect decît o peșteră, un palat un adăpost mai perfect decît o colibă. Arta perfecționează deci natura cu ajutorul tehnicii. Produsele naturale apar cu necesitate în condițiuni date. Ele sînt previzibile, dacă se cunosc condițiunile. Arta produce efecte prin crearea condițiunilor. Aceste efecte sunt „scopurile” artei, iar tehnica creează condițiunile. Științele naturale ne fac să cunoaștem ce efecte se produc în anumite condițiuni. Când dorim și cunoaștem din știință condițiunile în cari aceste efecte se produc cu necesitate, ne adresăm artistului, în mod „artificial”, prin mijloace tehnice.

Științele exacte moderne s’au străduit să deslege și „problema tehnică”, adică problema creierii condițiunilor pentru producerea oricărui efect ce ar putea fi dorit cîndva. Fără de această năzuință și mărginindu-se numai la constatarea faptelor, științele naturale ar fi rămas sterpe, fără folos practic satisfăcînd numai curiozitatea naivă a omului. Dar, de la Leonardo da Vinci și Galileo Galilei încoace, străduințele științelor exacte (naturale, fizice) au fost îndreptate spre inventarea de instrumente cît mai perfecte, menite să înlesnească „experimentarea”, adică crearea artificială a condițiunilor în cari fenomenele observate în natură se produc cu necesitate. Instrumentele și aparatele au sporit puterea de creațiune a omului într’o măsură nebănuită. Prin deslegarea problemei tehnice, omul deveni un „artist”, în stare să constrîngă natură să se transforme după dorințele lui. Așa fiind, omul modern, cînd dorește ceva, se adresează științei cerîndu-i mijloacele tehnice cu ajutorul cărora să se poată produce lucrul dorit. Dorințele omului, la început modeste și satisfăcute prin mijloace tehnice descoperite prin observație întîmplătoare, s’au înmulțit însă neînterupt și au împins la cercetări sistematice, la constituirea științei. Dar dorințele n’au devenit numai numeroase, ci și foarte variate, astfel că și știință s’a ramificat, în științe speciale. Una din științele aceste speciale este sociologia. Oamenii, cînd doresc ca societatea să fie organizată mai bine decum este, caută un artist care să le satisfacă dorința. Și s’au prezentat în toate timpurile, și mai ales în timpurile noastre, mulțime mare de artiști sociali. Ei arată în colori cît se poate de atrăgătoare cum ar trebui să fie societatea că să fie bună și perfectă și făgăduiesc că vor reforma-o după gustul și

dorință tuturora. Mulțimea a ales și alege de obicei pe cel ce face promisiunile cele mai frumoase. Cîteodată alegerea e bună, foarte adeseori greșită. Bună este alegerea, cînd reformatornl este și tehnician social, rea, cînd mijloacele sale tehnice sunt insuficiente sau lipsesc cu totul. Reformatorii cari au condus omenirea spre ascensiune socială au fost totodată și inventatorii tehnicei sociale. Oamenii îi admiră însă mai mult pentru rezultatele ce au dobîndit, nedînd atenție laturii tehnice. Abia atunci cînd (și acolo unde) problemele de reforma socială devinîră foarte complexe, s'a trezit reflexiunea asupra mijloacelor tehnice. Interesul s'a concentrat asupra cercetării felului cum reformatorii geniali au procedat pentru a înfăptui ideile lor. De la constatarea și descrierea faptelor, de la istorie, s'a trecut la explicarea faptelor, la știința socială și în acelasi timp la încercări de experimentare rațională, la tehnicism social.

Sociologia ca știință (care nazueste să rezolve și problema tehnică) începe cu Tucidide. „Politeia” și „Legile” lui Platon precum și „Politică” lui Aristotel, sunt primele manuale de sociologie, cari, pe lîngă teorie pură, dau și indicațiuni tehnice pentru cei ce se dedică artei sociale. Abia după multe secole apare un nou autor genial, Machiavelli, care îmbogățește știință socială cu două tratate clasice: „Discursurile asupra primei decade a lui Titu Liviu” și „Principele”. În „Principele” sau, Machiavelli nu vrea să dea o teorie generală, un tratat de sociologie, ci încearcă să dea reguli precise pentru artă gu vernarii, pentru artă politică. Și întrucît, pe acele vremuri, o știință socială generală, o sociologie, încă nu există, Machiavelli scoate regulile sale din studiul evenimentelor istorice. Observînd cum au procedat oamenii pentru a dobîndi o domnie și a o păstra, noi putem desprinde regulile, prin a căror aplicare într'un caz special putem dobîndi rezultatul dorit. Machiavelli cunoaște mai ales istoria Italiei, cunoaște oamenii politici și caracterul lor, cunoaște artă lor politică. În temeiul acestor cunoștințe, Machiavelli expune un plan de acțiune cu un scop bine determinat: alungarea străinilor din Italia și unirea tuturor Statelor italiene într'un Stat național, după pildă Spaniei și a Franței. Machiavelli e în căutarea omului în stare să înfăptuiască această idee. Dar numai dorință, oricît de adîncă și sinceră ar fi, nu ajunge, căci atunci de ce n'ar fi încercat Machiavelli el însuși să conducă acțiunea? Acel artist politic trebuia căutat între principii de atunci, între cei ce aveau sau își dobîndiseră rangul de conducători politici, de „principi”. Dar Machiavelli nu l-a găsit, așa cum Platon nu-l găsisese pe regele-filosof sau filosoful-rege în stare să înfăptuiască Statul sau ideal, și așa cum teoria politică a lui Aristotel n'a găsit lungă vreme „principi” dispuși să se folosească de preceptele sale tehnice.

Dar Polibiu, scriind istoria Românilor și cercetînd cauzele puterii lor, constată că ei au înfăptuit cea mai bună constituție. Politica Românilor a confirmat astfel teoria aristotelică. Problemă ce ne interesează pe noi aci este, dacă regulile practice ale lui Machiavelli au fost confirmate de istorie, dacă exemplele date de dînsul au fost bine alese și prezintă într'adevar toate cazurile posibile, permițînd a desprinde reguli general-valabile. Teza lui Machiavelli este: „Dacă un principe ar urma regulile mele, ar reuși să

întemeieze o domnie puternicii în Italia; că niciun principe n'a reușit pînă acuma, deși toți aveau această dorință, se explică din faptul că, toți au făcut greșeli tehnice, după cum se vede din cutare și cutare exemplu". Pentru a înțelege bine intenția lui Machiavelii și pentru a evita o interpretare greșită a „Principelui”, trebuie să ținem seamă de faptul că preceptele sale nu sunt aplicabile decît în condițiile particulare în cari se afla Italia de atunci. Ele derivă, ce-i drept, din principii generale de guvernare, dar trebuie să servească unei acțiuni directe într'o situație concretă. Eroarea interpreților săi de mai tîrziu a fost că au crezut, cum că „Principele” cuprinde reguli aplicabile în orice situație istorică. Dar chiar comparația „Principelui” cu „Discursurile” sale ne arată, că „Principele” nu este un manual de artă politică,, ci un manual de tehnică politică, menit să-l ferească pe un principe italian din acea vreme de greșeli de tactică în urmărirea scopului propus: de a uni Italia sub un singur sceptru. Tehnica „machiavelica”, cuprinsă în „Principe”, ar fi deci aplicabilă numai în condițiile particulare ale Italiei Renașterii-și în cazuri asemănătoare. Cum se face însă că niciun principe italian, chiar dintre cei ce au cunoscut tratatul lui Machiavelii, n'a înfăptuit scopul propus de autor?

Din două una: sau nu existau între acești principii caractere cari ar fi acceptat sfaturile lui Machiavelli, sau sfaturile sale, regulile fixate de el, erau, greșite. Prima ipoteză trebuie eliminată delă început.” Italia de atunci produsese doar un mare numan de „principii” geniali, între cari pe un Cezare Borgia. Intr'adevar, acesta mai ales atrăsese atenția autorului „Principelui” și pentru el era menit în primul rînd acest manual. Dar să fi fost intr'adevar numai vina împrejurărilor (boală lui Cezare într'un moment critic) că acest principe n'a putut realiza dorința tuturor patrioților italieni de atunci? Noi credem că nici Cezare Borgia, nici un alt principe italian n'ar fi reușit, urmînd chiar cu sfințenie preceptele lui Machiavelii-deoarece aceste precepte sunt greșite.

Dovadă pentru afirmația noastră ne-o da tot istoria. În condițiuni asemănătoare: amestecul străinilor, lupte pentru ocuparea tronului etc. Ștefan cel Mare a înfăptuit în Moldova, ceea ce dorea Machiavelli pentru Italia: întemeierea unei domnii puternice.

II

Cert este că Ștefan cel Mare n'a cunoscut teoria lui Machiavelli („Principele” e scris 1513), cum de altminteri nici Machiavelli (care în anul morții lui Ștefan, 1504, era de 35 de ani), n'a cunoscut politică domnitorului Moldovei, n'a avut posibilitatea să studieze arta politică a acestui principe genial. Ispititoare însă este ideea de a cerceta în ce măsură Ștefan cel Mare corespunde imaginii „Principelui” lui Machiavelli, și mai ales în ce măsură se deosebește de ea. În cadrul expunerilor de față nu putem decît să schițăm problema, care, pentru a fi analizată în toată întinderea ei, ar cere un tratat voluminos. Aci, cîteva însemnări numai.

Citind „Principele” lui Machiavelli și amintindu-ne de felul cum s’a comportat Ștefan cel Mare în deslegarea practică a problemelor, ne uimește intuiția genială a marelui Voevod prin care cunoaște importanța diferitelor probleme și cum, în urmă, știe să le dea, printr’o tehnică desăvârșită, o deslegare perfectă.

Înlăturarea lui Petru Aron, Ștefan cel Mare o consideră cu drept cuvânt ca o condiție fundamentală pentru consolidarea domniei sale. Existența lui Petru Aron implică două primejdii pentru noul domnitor: amestecul străinilor (al Poloniei și apoi al Ungariei) precum și trădarea din partea unor boieri ademeniți de fostul domnitor. Întrebarea e, dacă Ștefan ar fi procedat în același fel în cazul când Petru Aron ar fi fost numai un prețedent oarecare, iar nu și ucigașul lui Bogdan, tatăl lui Ștefan. Care este în această acțiune partea calculului politic și care cea a setei de răzbunare?

E greu să presupunem că setea de răzbunare să se fi menținut cu aceeași intensitate prin 12 ani, ci acțiunea lui Ștefan ni se pare izvorită în primul rînd din năzuința sa de a înlătura orice posibilitate ca vecinii Moldovei, Poloniei și Ungurii, să-l amenințe cu un pretendent la tron dînd neînterupt prilej unor boieri nemulțumiți de a unelti împotriva domnitorului.

Ca și în Italia lui Machiavelli, așa și în principatele române, partidele boierești constituiau o statornică primejdie pentru consolidarea unei domnii. Ștefan a știut să înlătore această primejdie, procediad cu mult tact. El n’a căutat să guverneze numai cu boierii cari l-au ajutat la dobîndirea tronului, ci i-a primit și pe foștii colaboratori ai lui Petru Aron în rîndul consilierilor săi și chiar pe cei ce fugiseră cu Petru Aron. Ștefan îi primi cu iertare la întoarcerea lor. „Oamenii, cînd primesc binele delă acela delă care nu se așteaptă decît la rău, sunt mai îndatorați față de binefăcătorul lor”, zice Machiavelli. Marea autoritate a lui Ștefan față de boierii săi a rezultat și din felul cum Ștefan a știut să cîștige dragostea poporului. „Unui domnitor care știe să poarte frînele guvernului și căruia nu-i lipsește deloc curagiul în vremuri de grea cumpănă și nici ceea ce îi trebuie pentru a întreține spiritul poporului, nu-i va părea rău niciodată că a pus temeiul pe iubirea sa”. Ștefan a venit la domnie cu ajutorul boierilor, dar el nu le-a dat voie să asuprească mulțimea pentru a se îmbogați. Mijloacele de cari s’a folosit au fost: întreprinderi războinice în afară, activitate organizatorică intensă înăuntru.

Dar pentru a învinge asupra dușmanilor din afară și a păstra liniștea și solidaritatea înăuntru, domnitorul trebuie să dispună de un instrument tehnic perfect. Acest instrument și l-a creat Ștefan: armată națională, armată de țărani. Din momentul ce boierii deveniră generali ai unei armate puternice supt comandă supremă a unui strateg genial cum era Ștefan Vodă, Moldova se ridica la rangul unui Stat puternic, temut de dușmani și respectat de prieteni. Iată cum glăsuiește Machiavelli, par’că ar vorbi de Ștefan cel Mare: „Un domnitor nu trebuie să aibă altă preocupare, nici alt gînd și nici să-și îndrepte studiile în altă parte decît numai către războiu, această este îndeletnicirea cea mai potrivită pentru acela care comandă și folosul unei asemenea științe este de așa fel încît nu numai că

păstrează Statele acelor cari sunt născuți pe tron, dar încă adesea ea aduce la tron pe aceia cari sunt născuți simpli particulari. Și din contra, se dovedește că, atunci când domnitorii s’au gândit mai mult la petreceri decît la arme, ei și-au pierdut Statul. Cea dintîiu cauza care te face să-l pierzi este nesocotirea acestei arte, toată să după cum hărnicia în artă războiului este mijlocul de a cuceri un Stat”. Vorbind de armată națională, Machiavelli zice: „Fără armată națională niciun domnitor nu poate fi în siguranță... Trupele naționale sunt acelea cari se compun din supușii tăi și din credincioșii tăi; toate celelalte armate sunt mercenare sau auxiliare”. Mercenarii au prăpădit, pe vremea lui Machiavelli, Italia, și imposibilitatea de a organiza o armată națională a împiedicat la noi, mai tîrziu, desăvîrșirea operei lui Mihai Viteazul, și l-a pierdut pe Tudor Vladimirescu.

Dar pe lîngă aceste asemănări, ce se pot desprinde prea lesne, între Ștefan Vodă și Principele ce-l dorea Machiavelli pentru Italia, personalitatea lui Ștefan ne poate da prilejul să explicăm erorile lui Machiavelli.

Politica nefastă a Papilor, neputincioși pedeoparte de a înfăptui ei înșiși unitatea Italiei, iar pe de altă parte ațîțînd neînterupt rivalitățile între Statele italiene pentru a-și păstra Statul lor, i-a întunecat lui Machiavelli, că și celor mai mulți, oameni politici italieni din vremea să, înțelegerea importanței religiozității, a adevăratei religiozități și a adevăratei moralități, pentru consolidarea unui Stat. Dacă Machiavelli l-ar fi cunoscut pe Ștefan cel Mare, capitolul al XVII-lea al „Principelui” sau („Cum trebuie să-și țină domnitorii făgăduielile”), capitol care i-a atras lui Machiavelli atîta hulă, ar fi primit alt conținut. „Un domnitor”, zice Machiavelli „n’are trebuință să aibă însușirile ce am arătat, dar trebuie să pară că le are pe toate. Voiu adăuga chiar că a avea și a te sluji de toate aceste însușiri este primejdios și că este folositor întotdeauna să te prefaci că le ai; așa că domnitorul trebuie să pară îndurător, credincios, omenos, religios și cinstit, dar trebuie să fie stăpîn pe sine, pentru că, la trebuință, să poată și să știe să facă și cu totul dimpotrivă”. Pilda lui Ștefan cel Mare dovedește că domnitorul trebuie să aibă într’adevar aceste însușiri pentru a fi respectat și iubit de poporul sau.

Machiavelli traeste într’o atmosferă care înăbușă orice avînt eroic, care usucă sufletele, de orice porniri nobile și desinteresate. Politică este pentru el un joc primejdios, o țesătură de intrigi și curse. Numai cel inteligent, viclean peste măsură, și hotărît să îndrăznească totul, putea să răzbească și să domineze. Patriotismul înflăcărat al lui Machiavelli caută între cei răi pe cel mai rău că să poată îndeplini misiunea de a uni Italia supt un singur sceptru. Dar întrebarea e: poate un astfel de om să deștepte însuflețirea mulțimii, spiritul de jertfă, credința într’un viitor mai bun? Putea lumea să dorească de a schimba pe micii tirani imperfecti, cu un singur tiran, diavol perfect?

Cum Italia de atunci nu putea produce decît un astfel de Principe, problema pusă de Machiavelli rămase fără deslegare posibilă.

Cei ce l-au cunoscut pe Ștefan cel Mare, au văzut și admirat în el pe Principele care a întrunit toate însușirile necesare unui domnitor ideal. 1. Ursu, în cartea sa „Ștefan cel Mare”, citează rîndurile lui Micăchovita, din cari personalitatea marelui Domn ni se înfățișează în deplina ei strălucire: „O! Bărbat glorios și victorios, care ai biruit pe toți regii vecini. O! om fericit, căruia soartă i-a hărăzit cu multă dărnicie toate darurile. Căci pecind natură a dat altora calități numai în parte și anume unora prudența împreună cu șiretenie, altora virtuți eroice și spirit de dreptate, altora biruința contra dușmanului, numai ție ți le-a hărăzit la un loc pe toate. Tu ești drept, prevăzător, isteț, biruitor, contra tuturor dușmanilor. Nu în zadar ești socotit printre eroii secolului nostru”.

Arta guvernării nu se poate întemeia, cum credea Machiavelli, numai pe calcul, ci ea cere o adîncă înțelegere a sufletului omenesc, un acord perfect de simțire între conducător și mulțime. Mulțimea nu e nici bună nici rea; conducătorul o poate face, dacă el însuși este într’adevar bun. El o poate face capabilă de orice jertfă pentru apărarea patriei, a credinței, a moralei, pentru înfăptuirea unei culturi înalte, dacă el însuși e însuflețit de acest spirit de jertfă.

Frederic al II-lea al Prusiei, și el numit de posteritate „cel Mare”, a scris înainte de urcarea pe tron un „Anti-Machiavelli”; Ștefan cel Mare a dovedit prin guvernarea sa, că teoria lui Machiavelli are nevoie de o nouă analiză și de o rectificare în unele puncte esențiale.

III

Utilitatea practică a unor astfel de studii nu poate fi tăgăduita. În Statele moderne, problemele ce se pun conducătorilor politici sunt atît de complicate și dificile, încît numai oameni politici geniali le-ar putea rezolva fără pregătire teoretică.

Cunoașterea teoriei, nu numai că poate împiedica greșeli, dar ea înlesnește acțiuni cu efecte previzibile, adică aplicarea de mijloace tehnice raționale.

Politica empirista degenerază cu necesitate în politicianism deoarece nici nu poate desprinde cu claritate scopul principal al acțiunii politice, nici nu cunoaște toate posibilitățile tehnice pentru a asigura rezultatul dorit. E adevărat că în anumite timpuri și împrejurări, vrednicia oamenilor a fost suficientă în domeniul acțiunii politice, dar lipsa

unei pregătiri teoretice și tehnice a conducătorilor politici schimbă toată istoria unui popor, când timpul și împrejurările iau altă înfățișare. Intr'un Stat modern, clasa conducătoare trebuie să primească o educație politică desăvârșită. Genii nu se pot crea prin educație, dar oameni vrednici, cinstiți, harnici, împlinindu-și cu sfințenie datoriile către patrie și neam-astfel de caractere se pot forma prin educație, dindu-li-se în același timp și o temeinică pregătire teoretică și tehnică în domeniul activității politice. Progresul sociologiei depinde de stabilirea unei legături strânse a teoriei sociale cu practica, cu experiența, prin elaborarea continuă a unei tehnice servind artei sociale. Auguste Comte a cerut separarea teoriei de practică, ceea ce nu înseamnă însă înstrăinarea științei de artă. Afirmația că politica practică se învață prin istorie își dobîndește adevărata semnificație și importanță, dacă între istorie și politică se așează știința politică, teoria întemeiată pe experiența istorică. Dealtminteri, se poate spune cu aceeași dreptate că popoarele și oamenii politici nu învață nimic din istorie.

- Traian BRĂILEANU, *Sociologia si Arta Guvernării, Articole politice*, Ed. „Cartea Românească”, ed. a II-a, Buc., 1940, apud Miscarea.net

Anul XV, Nr. 76(2), iulie 2021

APARIȚIA

Revista cultural-literară (ziar online) MAGAZIN CRITIC este publicată de **EURO EDUCATION FEDERATION**, organizație acreditată de **COMISIA EUROPEANĂ**.

CONTACT

Motru: Str. Primăverii, Nr.3, Bl M4, Sc.1, Ap 16

Târgu Jiu: Ecaterina Teodoroiu, Nr. 4, Bl. 4, Sc. 2, Ap 16

Telefon: 0728353441.

http://www.magazincritic.ro/ .

E-mail: contact@magazincritic.ro

COLABORARE

Așteptăm colaboratori serioși. Textele tehnoredactate*, în Microsoft Word, Office XP, și semnate pot fi trimise pe adresa de e-mail a revistei:

- magazincritic2007@gmail.com, până la data de 20 a fiecărei luni.

Tehnoredactarea se va face cu font Times New Roman, corp 12-14, pagină format A5, folosindu-se diacritice. Responsabilitatea textelor publicate aparține în exclusivitate autorilor. O echipă redacțională va selecta articolele în vederea publicării acestora. Atenție la plagiat! (*Reguli minime de tehnoredactare: Înainte de punct, virgulă, punct și virgulă, două puncte, trei puncte, semnul exclamării, semnul întrebării, nu se pune spațiu. Spațiul se va pune după aceste semne de punctuație, precum și înainte de deschiderea unei paranteze.)

CONCEPȚIE GRAFICĂ / MACHETARE / DESIGN

Asociația culturală Semn – Târgu Jiu

EDITURA

eParadigme

Powered By

EURO EDUCATION FEDERATION

Magazin critic (online) - ISSN 2360 – 3321

ISSN–L 1842 – 8541

reclame

CLAUDIU DUMITRACHE
scriitor, muzician, numerolog
www.claudiudumitrache.ro

SAPIO REVISTA TINERETULUI SECOLULUI XXI
© Editura eParadigma 2021
ISSN 2784 - 0727 ISSN-L 2784 - 0727
SAPIO - Nr. 1 (mai 2021)

SAPIO REVISTA TINERETULUI SECOLULUI XXI
Nr. 1
mai 2021

CENTRUL CULTURAL
PALATELE BRÂNCOVENEȘTI

 Cutezator

ISSN 2360 – 3321
ISSN-L 1842 – 8541
www.magazincritic.ro